Jaarverslag 2023

Bij gebruik van dit document

Inhoudsopgave
De hoofdstukken en paragrafen zijn klikbaar. Vanuit de inhoudsopgave springt u direct naar desbetreffend deel. De witte topbalk is ook klikbaar.

Home
Terug naar de inhoudsopgave door middel van het oranje icoon in de linkerbovenhoek

Leeswijzer

NPO
De Stichting NPO of de (interne) NPO-organisatie; het bestuursorgaan van de Nederlandse Publieke Omroep

Publieke omroep
Het geheel van bestuur en omroepen van de landelijke publieke omroep; omroepverenigingen, taakomroepen en Stichting NPO

Omroepen
Alle landelijke publieke omroepen; de omroepverenigingen en taakomroepen

Budget Stichting NPO
Het budget van het bestuursorgaan van de Nederlandse Publieke Omroep; de Stichting NPO

Programmabudget
Het budget van de landelijke publieke omroepen, inclusief CoBO (exclusief het budget voor de Stichting NPO en BVN)

Verstrekkingen zendgemachtigden
Budgettoekenningen aan de landelijke publieke omroepen, CoBO, BVN en SOM

Inhoudsopgave

Deel I	**Bestuursverslag**	**3**
	Voorwoord raad van bestuur	4
	Missie, organisatie en structuur van de NPO	6
	Verslag raad van bestuur	7
	Governance en risicobeheersing	18
	Sociaal jaarverslag	21
	Financieel verslag	24
	Verslag raad van toezicht en commissies	31
	Nevenfuncties	35
	Organogram	40
	Bijlage 1	41
Deel II	**Jaarrekening 2023**	**45**
Deel III	**Overige gegevens**	**84**

nederlandse publieke omroep

AVROTROS BNNVARA eo HVMAN kroonCRV MAX NOS ntr: ON POW vpro WNL ZWART

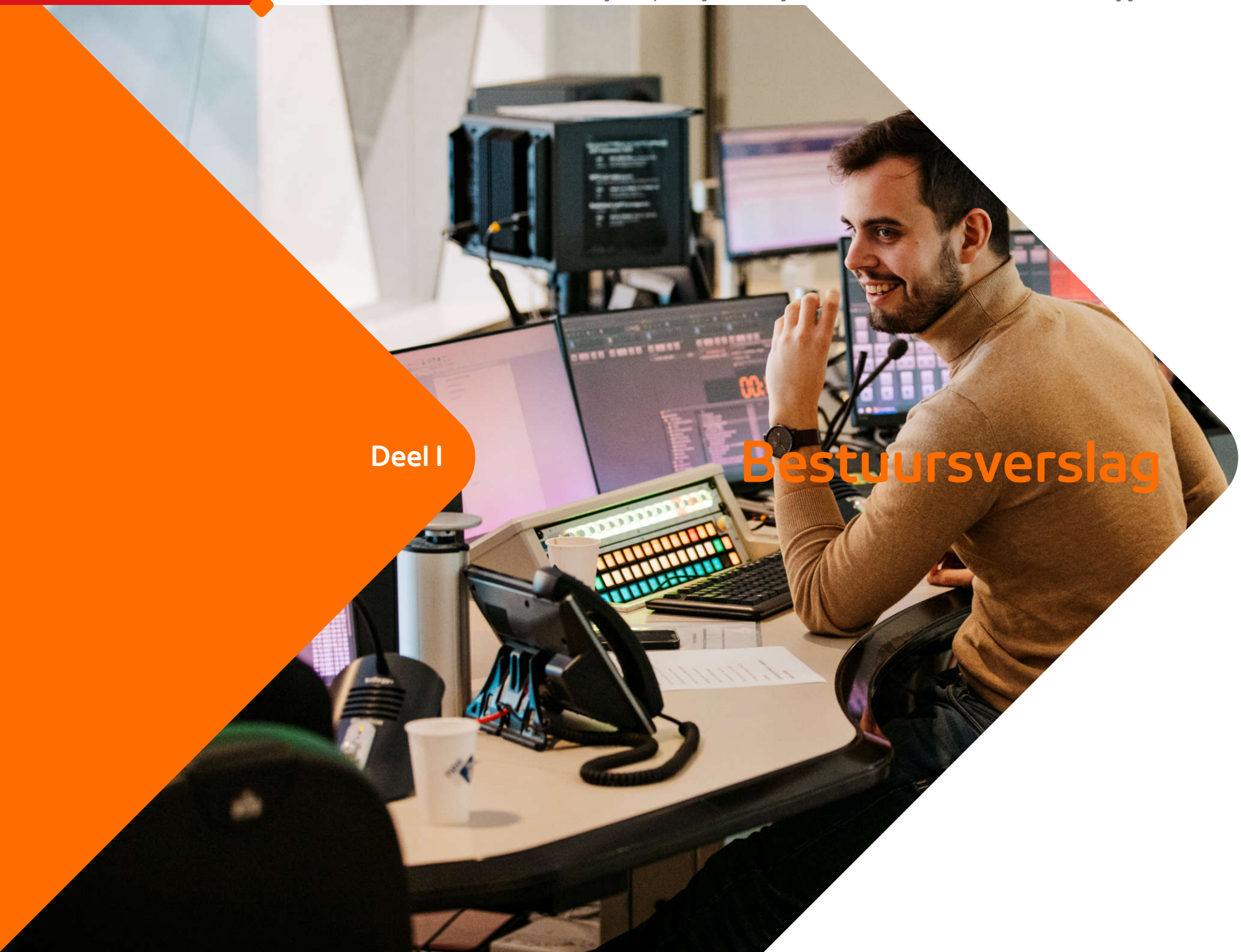

Deel I

Bestuursverslag

Voorwoord raad van bestuur

In verbinding met ons publiek

De publieke omroep brengt dagelijks een pluriform en gevarieerd media-aanbod voor alle Nederlanders. Een belangrijke, veelomvattende taak, die wij voelen als een grote verantwoordelijkheid. Zeker in een tijd van maatschappelijke en internationale onrust bewijst de publieke omroep elke dag zijn waarde als baken van betrouwbare informatie en als bron van ontspanning. We zien dat terug in de waardering van het publiek voor onze programma's en in de betekenis van onze programmering voor het democratisch fundament van onze samenleving.

Voortdurend in Verbinding

Om relevant en vindbaar te blijven in het sterk veranderende medialandschap bundelen omroepen en NPO de krachten. Onze gezamenlijke strategie van medio vorig jaar met als titel 'Voortdurend in Verbinding' is daarin een belangrijke stap. Wij willen daar zijn waar ons publiek is, herkenbaar en dichtbij. We zetten daarom vol in op de digitale transitie met onze platforms NPO Start en NPO Luister. Wij investeren in verdere verbetering, met de ambitie om in de top drie van content- en streamingdiensten van Nederland te staan.

Sociaal veilige werkcultuur is voorwaarde

In 2023 deed de Onderzoekscommissie Gedrag en Cultuur Omroepen (OGCO) onder leiding van Martin van Rijn onderzoek naar de sociale veiligheid binnen de publieke omroep. Hieruit is gebleken dat op verschillende plekken binnen de publieke omroep sprake is, of is geweest, van een sociaal onveilig werkklimaat en grensoverschrijdend

gedrag waarvoor onvoldoende oog is geweest. Omroepen en NPO erkennen dit en nemen hier ook hun verantwoordelijkheid in. Ons gemeenschappelijke doel is om een veilige en fijne werkplek te realiseren waar iedereen gewaardeerd en gerespecteerd wordt en waar verantwoordelijkheid gegeven en genomen wordt. NPO en omroepen hebben in maart 2024 een overkoepelend Plan van Aanpak gepresenteerd. Dit plan is een eerste stap in de noodzakelijke verandering naar een nieuwe omgangscultuur. Alleen samen met alle medewerkers van de gehele publieke omroep kunnen we dit realiseren.

Een vitale publieke omroep is nodig

Onafhankelijke en betrouwbare journalistiek is een pijler van onze democratische rechtstaat. De publieke omroep zorgt door middel van een brede programmering voor de verbinding van alle Nederlanders met elkaar. Dat vraagt om een onafhankelijke publieke nieuwsvoorziening en om kwalitatief hoogwaardige programma's. Wij maken ruimte voor producties van eigen Nederlandse (jonge) talentvolle makers. Radio en tv staan midden in een enorme digitale transformatie. We nemen het daarbij op tegen wereldwijde spelers en internationale mediabedrijven. Wij hebben er het volste vertrouwen in dat wij ons hierin kunnen blijven onderscheiden.

Tot slot willen wij al onze medewerkers bij de NPO en de omroepen bedanken voor hun enorme inzet en betrokkenheid. In al deze dynamiek blijven wij zorgen voor een publieke omroep die er voor iedereen is. Met programma's die ertoe doen en die Nederland bij elkaar brengen. Dat is een opdracht voor nu en de toekomst waar wij met elkaar voor staan en waar we ons dag in dag uit voor inzetten. Nederland kan op ons blijven rekenen!

Raad van Bestuur NPO

Frederieke Leeflang
Paul Doop

Missie, organisatie en structuur van de NPO

De NPO is het sturings- en samenwerkingsorgaan van de instellingen die zendtijd hebben verkregen voor de landelijke publieke omroep. Daarnaast voert de NPO taken uit die voortvloeien uit artikel 2.2 en 2.3 van de Mediawet 2008.

De NPO is gevestigd te Hilversum, Bart de Graaffweg 2, en ingeschreven in het handelsregister onder nummer 32043579. Per einde boekjaar telde de NPO 528 fte (2022: 475 fte). Voor de structuur van de organisatie verwijzen wij u naar het organogram op pagina 40. Het College van Omroepen (CvO) adviseert de raad van toezicht en de raad van bestuur van de NPO, desgevraagd of uit eigen beweging, over het beleid inzake het media-aanbod van de landelijke publieke mediadienst.

De Nederlandse Publieke Omroep omvat het totaal van alle landelijke publieke media-instellingen plus het bestuursorgaan Stichting Nederlandse Publieke Omroep (hierna: de NPO). Binnen het Nederlandse omroepbestel leveren de media-instellingen het programma-aanbod voor radio, televisie, on demand en andere kanalen. De NPO coördineert alle lineaire, online en on demand aanbodkanalen, programmeert het aanbod en behartigt zaken die van gemeenschappelijk belang zijn. Ook draagt de NPO zorg voor de distributie van de aanbodkanalen, een doelmatige inzet van middelen en publieksbetrokkenheid bij het media-aanbod. Onder specifieke voorwaarden kan de NPO een omroep vragen een programma te verzorgen op basis van een voorstel van een externe producent.

In het programma-aanbod onderscheiden we tien hoofdgenres waarvoor genrebeleid is ontwikkeld: journalistiek, sport, cultuur, amusement, kennis & educatie, levensbeschouwing, documentaire, human interest, fictie en kinderen.

Ambitieuze koers

De publieke omroep vaart een ambitieuze koers en speelt in op nieuw mediagedrag, maatschappelijke ontwikkelingen en digitalisering. Binnen de publieke omroep werken omroepen en programmamakers continu aan vernieuwing en zoeken ze nadrukkelijk de interactie met de kijker en luisteraar. Op grond van de Mediawet is de raad van bestuur van de NPO belast met het geven van sturing en het bevorderen van samenwerking met het oog op de uitvoering van de publieke mediaopdracht. Tevens is de raad van bestuur verantwoordelijk voor het vaststellen en uitzetten van het beleid en de verantwoording over de realisatie van de gezamenlijke doelen van de landelijke publieke omroep. De raad van bestuur draagt er zorg voor dat de programmering tot stand en tot uitvoering komt. Dit gebeurt in overeenstemming met de Mediawet, het Concessiebeleidsplan en de in de Prestatieovereenkomst vastgelegde afspraken met het ministerie van Onderwijs, Cultuur en Wetenschap (OCW). Naast de kerntaken beleid, verantwoording, programmering en distributie, draagt de NPO zorg voor activiteiten als ondertiteling, publieksonderzoek en de aan- en verkoop van buitenlandse tv-producties.

Missie van de NPO

De Nederlandse Publieke Omroep verbindt en verrijkt het Nederlandse publiek met programma's die informeren, inspireren en amuseren. We staan open voor alle geluiden in de samenleving. Daarmee dragen we bij aan meer begrip en dat brengt Nederland verder.

Verslag raad van bestuur

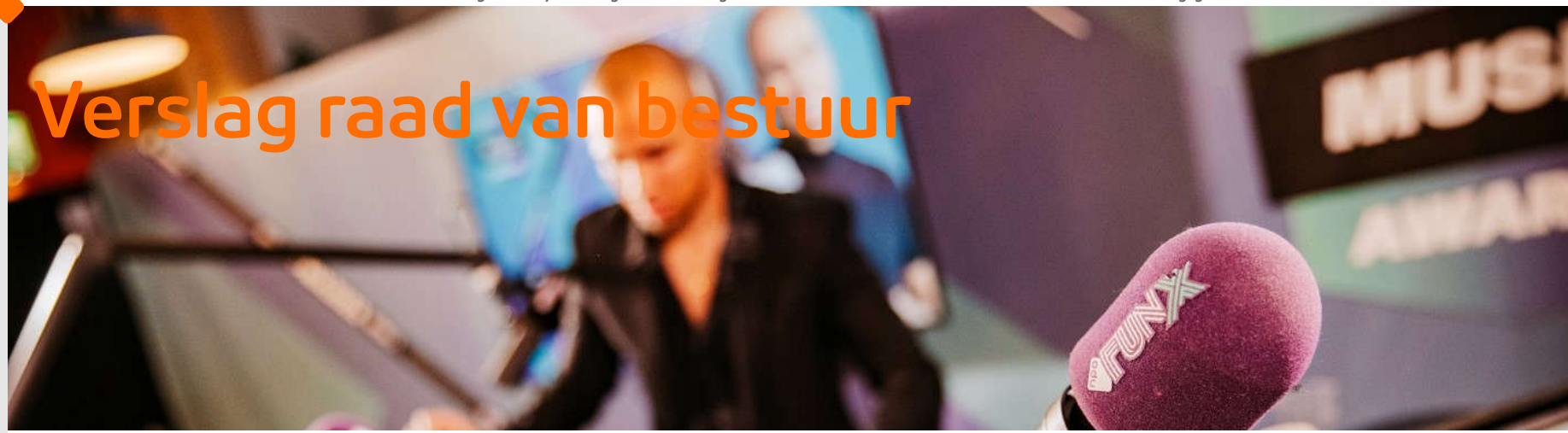

“Iedere dag willen wij staan voor een samenleving waarin voor iedereen plek is en waar mensen zich ondanks verschillen onderling verbonden kunnen voelen.

Doelstellingen en taken NPO

Pluriform, verbindend, kwalitatief hoogwaardig aanbod

De publieke omroep wil een bindende factor in onze pluriforme samenleving zijn. Een doelstelling die aan gewicht wint naarmate mensen hun vertrouwen in instituties verliezen, zich niet gehoord voelen en polarisatie de overhand dreigt te krijgen. De veelkleurigheid van onze maatschappij, met al haar stemmen, loopt als een rode draad door ons aanbod heen. Iedere dag willen wij staan voor een samenleving waarin voor iedereen plek is en waar mensen zich, ondanks hun verschillen, verbonden kunnen voelen. Dat doen we door in netwerken te participeren, dialoog en interactie te initiëren en het publieke debat te stimuleren. Maar bovenal door kwalitatief hoogwaardige programmering en concepten te ontwikkelen, die inspelen op het denken en doen van mensen. Kernwaarde daarbij is onze onafhankelijke positie als publieke mediaorganisatie. Die geeft ons de ruimte om steeds te kiezen voor publieke waarden, zoals onafhankelijkheid en betrouwbaarheid, en om te streven naar persoonlijke en maatschappelijke relevantie.

De kwalitatief hoogwaardige content die de publieke omroep maakt en de platformen waarop we deze programmeren, dragen onmiskenbaar bij aan de democratische waarden van onze samenleving. Het brengt mensen samen en helpt ons elkaar en Nederland beter te begrijpen. De veranderende mediabehoeften van het publiek en de ontwikkelingen in de samenleving zijn daarbij leidend. Dat maakt ons bij uitstek een publieke mediaorganisatie en een partij die zich onderscheidt van alle andere spelers op de mediamarkt.

Wettelijke taakopdracht

De Nederlandse Publieke Omroep heeft een wettelijke taakopdracht. Omroepen en NPO zijn daar samen verantwoordelijk voor. Die opdracht luidt dat het media-aanbod toegankelijk moet zijn voor iedereen en dat dit aanbod pluriform is, ofwel vanuit meerdere perspectieven gemaakt. Ook moet het media-aanbod onafhankelijk tot stand komen, zonder inhoudelijke bemoeienis van politiek of commercie. Het aanbod moet van hoge kwaliteit en betrouwbaar zijn.

Taakverdeling NPO en omroepen

De taken en verantwoordelijkheden tussen de NPO en de omroepen zijn afgebakend en in de Mediawet omschreven. Er bestaan twee categorieën omroepen: taakomroepen en omroepverenigingen. De taakomroepen hebben geen betalende leden, maar wel een eigen wettelijke opdracht. Dit zijn de NOS - voor een brede en onafhankelijke nieuwsvoorziening, inclusief sport en nationale evenementen - en de NTR - voor informatie, educatie en cultuur.

De omroepverenigingen richten zich op een doelgroep of vertegenwoordigen een maatschappelijke of levensbeschouwelijke stroming. Tezamen behoren zij een afspiegeling van de Nederlandse samenleving te zijn. Er zijn in totaal elf omroepverenigingen: AVROTROS, BNNVARA, KRO-NCRV, Omroep MAX, EO, VPRO, HUMAN, WNL, PowNed, Ongehoord Nederland en Omroep ZWART. De laatste twee zijn aspirant-omroepen en hebben een voorlopige erkenning.

De NPO coördineert de programmering van alle netten, zenders en platforms. De verdeling van het programmabudget dat de publieke omroep van de overheid krijgt, vindt ook plaats via de NPO. Daarnaast zorgt de NPO voor de (technische) distributie

en uitzending van al het aanbod op onze lineaire kanalen en gezamenlijke platforms als NPO Start en NPO Luister, zodat iedereen het aanbod van de publieke omroep overal en op elk gewenst moment kan bekijken of beluisteren.

Een andere taak van de NPO is het zorgen voor heldere spelregels voor alle omroepen, makers en contentproducenten. Waar moeten programmavoorstellen aan voldoen en hoe worden die beoordeeld? Ook verantwoording hoort daarbij en is zelfs een wettelijke plicht: wat doet de publieke omroep met het ontvangen belastinggeld en wat krijgt de samenleving daarvoor terug? Doelmatigheid en transparantie zijn daarbij kernbegrippen.

Naast deze kerntaken verzorgt de NPO een aantal overkoepelende activiteiten, zoals ondertiteling en andere toegankelijkheidsdiensten, beheer van rechtencontracten, aankoop van buitenlandse programma's en publieksonderzoek.

Verantwoording

Als publiek gefinancierde organisatie leggen wij verantwoording af over onze beleidskeuzes en over de resultaten die deze keuzes opleveren. Dat doen we in verschillende documenten. Het jaarverslag, inclusief de jaarrekening, heeft betrekking op de activiteiten van de NPO. Daarnaast publiceren we namens de gehele landelijke publieke omroep in het voorjaar de Terugblik en in september de begroting. In de Terugblik rapporteren we de resultaten van de doelstellingen uit de jaarlijkse begroting en de afspraken in de prestatieovereenkomst. Belangrijk onderdeel hiervan is de publieke waarde van onze programmering, die we middels uitgebreid publieksonderzoek in kaart brengen.

Doelstellingen

De doelstellingen voor de korte termijn vermelden we in de begroting, die we elk jaar vóór 15 september aan de minister aanbieden. De ambities voor de middellange termijn staan in het Concessiebeleidsplan (CBP). Het huidige CBP bestrijkt de periode 2022-2026. Op basis van de ambities in dit plan heeft de NPO voor de uitvoering van haar overkoepelende taken de volgende meerjarige doelstellingen geformuleerd:

- Wij introduceren genrebeleid en integraal programmeren
- Wij breiden onze on demand mogelijkheden verder uit
- Wij werken aan verbetering van data en data-ondersteunde besluitvorming
- Wij zijn doelmatig en transparant
- Wij realiseren diversiteit en inclusiviteit in ons personeelsbestand

Alle beleids- en verantwoordingsdocumenten zijn te vinden op onze **corporate website**.

Overkoepelende strategie 'Voortdurend in Verbinding'

In juni 2023 stelden de omroepen en de NPO de gezamenlijke, overkoepelende strategie vast. Hiermee geven we invulling aan de ambities in het CBP. 'Voortdurend in Verbinding' heeft als centrale vraagstelling: hoe kan de publieke omroep relevant, impactvol, zichtbaar, vindbaar en herkenbaar blijven voor iedere Nederlander? We willen beter en sneller aansluiten bij een veranderende samenleving. Dit werken we samen met de omroepen uit in drie hoofdonderwerpen:

- Wat moeten we daarvoor (beter) weten?
- Hoe zorgen we dat we inzichten rondom thema's, perspectieven en doelgroepen omzetten in media-aanbod?
- Wat wordt onze distributiestrategie voor Audio en Video?

Zorg dragen voor een programmering die het Nederlandse publiek verbindt, is een belangrijke opgave voor de publieke omroep. In 2024 blijven NPO en omroepen investeren in het on demand en online aanbod. De kijk- en luistertijd naar lineaire televisie en radio blijft in de hele markt licht dalen. De publieke omroep moet daar een stevig antwoord op zien te vinden. Het bereik onder jongeren heeft daarbij onze nadrukkelijke aandacht. Aangezien jongeren nieuwe mediavormen sneller omarmen, moeten we versneld ons on demand en online aanbod intensiveren. Tegelijkertijd willen we de verbinding met ons publiek en de lineaire programmering sterk houden. Daarin moeten we een balans vinden. Binnen de programmering is steeds meer samenhang tussen onderdelen en we streven naar de versterking van de verbinding en afstemming tussen Audio en Video.

Deze in juni 2023 vastgestelde strategie kent vier pijlers:

1. Versnelling ambities on demand en online.
2. Behoud van focus op het bereiken van jongeren.
3. Sterker integraal en cross-mediaal programmeren.
4. Beter laten aansluiten bij nieuw mediagedrag.

Aanbodkanalen

Ook in 2023 programmeerde de NPO drie lineaire tv-netten: NPO 1, NPO 2, en het gedeelde kanaal NPO 3 en NPO Zapp/Zappelin. Daarnaast richt de NPO zich via het kanaal BVN (Beste van NPO) op Nederlanders in het buitenland. Radioprogramma's zijn te beluisteren via de lineaire radiokanalen NPO Radio 1, NPO Radio 2, NPO 3FM, NPO Klassiek, NPO Radio 5 en NPO FunX. Op 9 november 2023 startte de NPO daarnaast een experiment (met een looptijd van maximaal een jaar) met een radiozender voor een brede doelgroep met een biculturele achtergrond: NPO BLEND.

Naast de gewone (lineaire) televisienetten en radiozenders verzorgt de NPO een aantal themakanalen. Deze kanalen bieden programma's die aanvullend zijn op de hoofdnetten en -zenders, of die bedoeld zijn voor specifieke doelgroepen. NPO Start is het on demand platform van de NPO. Hier kunnen alle programma's minimaal een week worden teruggekeken. Als bezoekers zich (gratis) registreren, krijgen ze aanbevelingen afgestemd op hun kijkgedrag en persoonlijke voorkeuren. Voor programma's waarvan de 'gemistrechten' na een week verlopen, is er NPO Plus - een extra service met extra kosten, waar gebruikers een vergoeding voor betalen. NPO Luister is het nieuwe kanaal dat het audio-aanbod van de NPO on demand aanbiedt. NLZiet is het gezamenlijke distributieplatform van de NPO, RTL, en Talpa. Naast de live-kanalen en de mogelijkheid om programma's van deze drie spelers terug te kijken, biedt dit platform ook alle regiokanalen aan. Onze dienst NPO Plus maakt integraal onderdeel uit van NLZiet. Een volledig overzicht van alle aanbodkanalen van de NPO, met hun beschrijving, is te vinden in onze begroting.

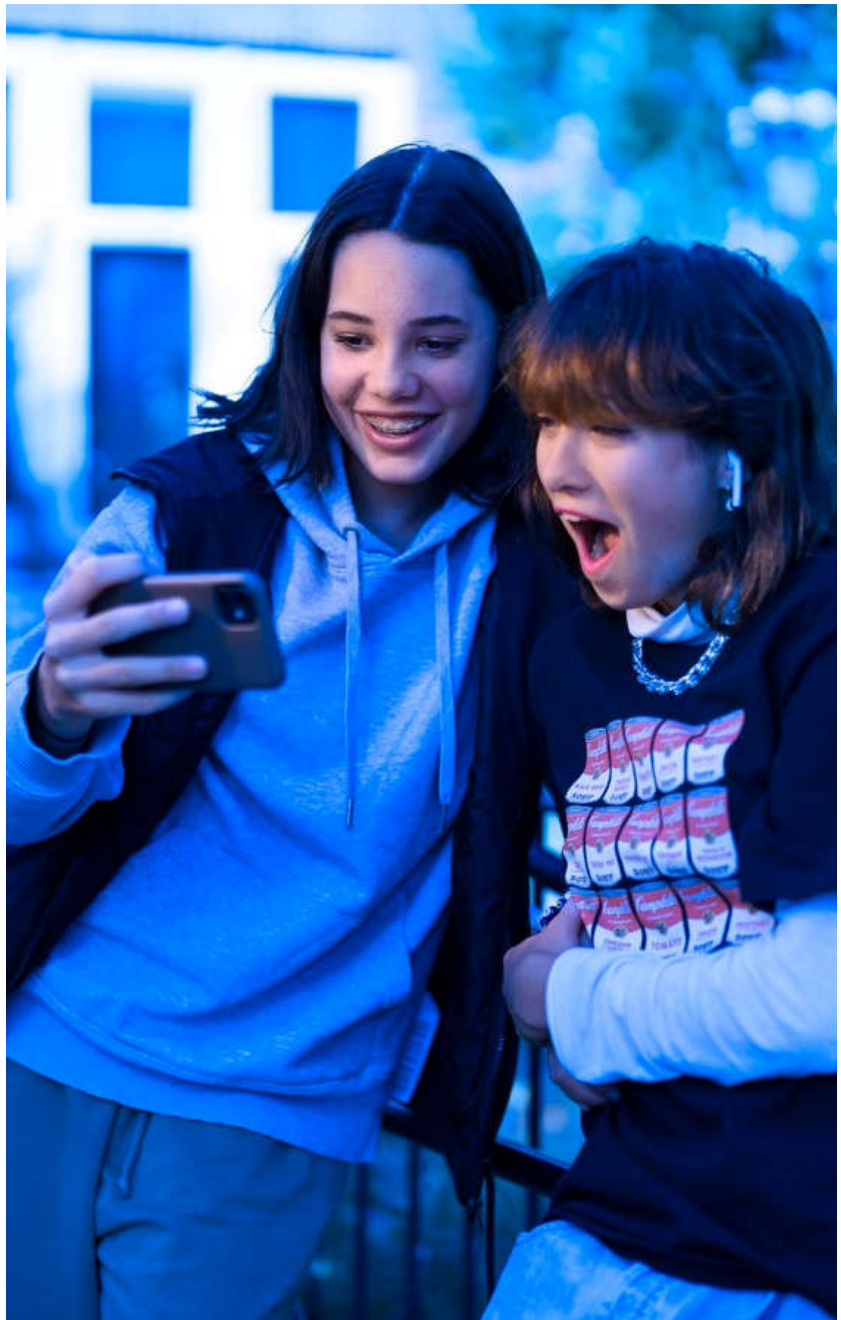

Politiek bestuurlijk kader

Politieke ontwikkelingen: Adviescollege Van Geel

Voor het goed functioneren van de publieke omroep zijn heldere afspraken over taken en verantwoordelijkheden binnen het bestel noodzakelijk. Hierbij spelen ook de criteria een rol op grond waarvan nieuwe omroepen kunnen toetreden of bestaande omroepen verantwoording over hun bijdrage afleggen. Om te komen tot een sterke en toekomstbestendige publieke omroep, heeft het kabinet een adviescollege landelijke publieke omroep onder leiding van voormalig staatssecretaris Van Geel ingesteld. Dit college bracht op 25 september 2023 zijn advies uit onder de titel: “Eenheid in veelzijdigheid; pleidooi voor een weerbaar publiek omroepbestel”. De adviesopdracht was om te adviseren over *“een afgewogen, zoveel mogelijk wetenschappelijk onderbouwd en breed gedragen voorstel voor toelatings- en verantwoordingscriteria voor de landelijke publieke omroep, waarbij de belangen van eigentijdsheid, kwaliteit, pluriformiteit en maatschappelijk draagvlak gewaarborgd blijven.”*

Het adviescollege heeft een visie ontvouwd op basis van een extern pluriforme organisatievorm van de publieke omroep. Daarin staat een collectieve media-opdracht voor het gehele bestel centraal en wordt ruimte geboden voor de eigenheid van afzonderlijke omroepen. In het advies heeft het college een model uitgewerkt voor een open bestel: nieuwe omroepen kunnen toetreden en uittreding van bestaande omroepen is mogelijk. Het college heeft het advies uitgewerkt in 50 aanbevelingen[1]. In april 2024 heeft de staatssecretaris de ambtelijke verkenning naar aanleiding van het advies van het adviescollege naar de Kamer gestuurd. De besluitvorming over de aanbevelingen van het Adviescollege Van Geel is aan een nieuw kabinet.

Verzoek tot intrekking voorlopige erkenning ON!

Na het opleggen van drie sancties en het zonder gewenst resultaat uitvoeren van een verbeterplan door ON! heeft de raad van bestuur in april 2023 aan de staatssecretaris Cultuur en Media gevraagd de voorlopige erkenning voor ON! in te trekken. Dit is het uiterste middel dat de wetgever de NPO heeft toegekend. Op 19 december 2023 besloot de staatssecretaris het verzoek tot intrekking af te wijzen. De staatssecretaris deed bij het nemen van zijn besluit wel een krachtige oproep aan ON! om zich constructief op te stellen tegenover andere partijen in het bestel en om de door de omroep zelf genoemde verbeterplannen adequaat door te voeren. De staatssecretaris verwacht van ON! dat zij zich houdt aan de voorschriften uit de Journalistieke Code en aan de bindende besluiten van de raad van bestuur van de NPO.

Na het besluit van de staatssecretaris zijn NPO en ON! met elkaar in gesprek gegaan met als doel om tot afspraken te komen hoe beiden gedurende de resterende erkenningsperiode zich het beste tot elkaar kunnen verhouden. De NPO heeft begin 2024 besloten om de tweede en derde sanctie, die zijn opgelegd aan de omroep, te herroepen. Daarnaast heeft NPO de voorwaarden en voorschriften, die waren verbonden aan de plaatsingsbesluiten 2023 en 2024, ingetrokken. De NPO en ON! zijn het helaas niet eens geworden over een verdergaand samenhangend pakket van afspraken.

Samenwerkingen

Met de omroepen: voortdurend in verbinding

Een goede onderlinge samenwerking met alle partners binnen en buiten het omroepbestel is essentieel voor een sterke publieke omroep. In 2023 hebben we de onderlinge samenwerking met de omroepen verder versterkt. Vanuit de verschillende rollen en verantwoordelijkheden overlegt de NPO veelvuldig op zowel bestuurlijk als operationeel niveau met de landelijke publieke media-instellingen. Van alle media-instellingen wordt verwacht dat ze actief bijdragen aan een sterke publieke omroep en dat ze zich houden aan de regels en waarden en normen die passen bij de uitvoering van de publieke mediaopdracht. Resultaat van deze gezamenlijke inspanning is de in juni 2023 vastgestelde overkoepelende strategie “Voortdurend in verbinding”.

Met de sector: eerlijk, sociaal veilig en duurzaam

Externe producenten maken, samen met de omroepen, vele programma’s. Er vindt geregeld overleg plaats tussen de NPO en organisaties van producenten en makers. Vergroting van de toegang tot de publieke omroep voor in het bijzonder nieuwe makers en kleine producenten staat hierbij hoog op de agenda. In 2024 nemen we op dat vlak nieuwe initiatieven, waaronder een gezamenlijke (digitale) ontmoetingsplaats voor nieuwe talent. In dit jaar werkt de NPO ook verder aan een samenwerkingscode met de Nederlandse Vereniging van Contentproducenten (NCP). Hierin krijgen aspecten van fair pay en verdere verduurzaming van producties

1 Het volledige rapport is in te zien via https://www.rijksoverheid.nl/documenten/rapporten/2023/09/25/rapport-adviescollege-publieke-omroep

een plaats. Daarnaast neemt de NPO deel aan de zogeheten industrietafel, samen met commerciële media-aanbieders. De samenwerkingscode tussen omroepen, producenten en NPO zal in 2024 door alle partijen worden getekend.

Met de regio: meer ruimte voor de regio
Het afgelopen jaar is de samenwerking van de NPO met de Regionale Publieke Omroep (RPO) verder geïntensiveerd. Het Regioblok in de vooravond op NPO 2 krijgt van het publiek steeds meer waardering. Daarnaast hebben we in 2023 de pilot voortgezet waarin we een landelijk podium bieden voor een aantal podcasts van regionale publieke omroepen.

Met Europa: delen van kennis en talent
Samenwerking op Europees niveau vindt plaats in de European Broadcasting Union (EBU), waar alle Europese publieke omroepen lid van zijn. In verschillende committees en working groups wisselen NPO-collega's kennis uit met hun buitenlandse collega's over onderwerpen als AI, due prominence , jongeren, etc. Ook los van de EBU vindt op verschillende niveaus veel overleg en kennisoverdracht plaats met andere publieke mediaorganisaties binnen Europa. Een tastbaar voorbeeld daarvan was de lancering van het nieuwe samenwerkingsverband New8 in 2023. Daarin delen acht Europese publieke omroepen hun beste fictieseries met elkaar. De partners van de NPO in deze samenwerking zijn ZDF (Duitsland), VRT (België), SVT (Zweden), DR (Denemarken), YLE (Finland), RÚV (IJsland) en NRK (Noorwegen).

Met de sector: open voor nieuw talent
In 2023 hebben NPO en omroepen een nieuwe gezamenlijke visie op talentontwikkeling vastgesteld. Er is ook een omroepbrede talentwerkgroep opgericht; daar nemen BNNVARA, VPRO, KRO-NCRV, NTR en AVROTROS aan deel. Verder startte in 2023 de tweede lichting journalistieke traineeships. Ook ging NPO Campus Radio van start op DAB+ (een radiostation voor nieuw talent). Daarnaast werd er een nieuwe landingspagina gelanceerd: npo.nl/talent; deze wordt in 2024 doorontwikkeld. In 2024 start de nieuwe talentcoördinator, met als taken stimuleren en coördineren.

Nieuw kijk- en luisteronderzoek
Om een relevante factor in de samenleving te kunnen zijn, is het van belang dat de publieke omroep voldoende publiek bereikt. Kijk- en luistercijfers spelen daarom zeker een rol in onze programmeerstrategie, maar zijn niet maatgevend. Ook de kwaliteit, betrouwbaarheid en impact van onze programmering spelen een belangrijke rol bij de afweging welke content wordt gemaakt binnen de publieke omroep.

Het mediagedrag van het publiek verandert, er is een verschuiving gaande van kijken en luisteren op lineaire naar online en on demand kanalen. In het besef dat het kijk- en luisteronderzoek hierop moet meebewegen, hebben diverse partijen binnen de sector onder de naam Nationaal Media Onderzoek (NMO) de krachten gebundeld. Doel is te komen tot een crossmediale opzet en een nieuw geïntegreerd meetsysteem voor televisie, radio, print en online. De huidige standaarden worden daarbij vervangen en elk afzonderlijk bereiksonderzoek zal sterk worden verbeterd. In de zomer van 2023 kwamen de nieuwe kijk- en luistercijfers beschikbaar. Om het uitgesteld kijken mee te nemen bij de bereikcijfers, publiceert de NMO de cijfers een week na de uitzending. Dit geeft een beter beeld van het uiteindelijke bereik van de programma's. Uit deze cijfers blijkt dat het lineair bereik licht blijft dalen.

Marktontwikkelingen
In april 2023 nam de Mediahuis groep (w.o. De Telegraaf en NRC), RadioCorp (o.a. 100% NL) en Radio Veronica (Talpa Network) over. In december 2023 kondigde DPG Media aan RTL in Nederland over te nemen. Beide concerns wachten nog op toestemming van de Autoriteit Consument en Markt (ACM).

Verbonden en Verantwoordelijk

Sociaal veilige werkomgeving
Onderzoekscommissie Gedrag en Cultuur Omroepen (OGCO)
De raad van bestuur besloot eind 2022 op verzoek van de staatssecretaris tot de instelling van een onafhankelijke Onderzoekscommissie Gedrag en Cultuur Omroepen (OGCO), onder leiding van drs. Martin van Rijn, voormalig minister en staatssecretaris. De commissie bestaat verder uit prof. dr. Naomi Ellemers, drs. Sjors Fröhlich en prof. dr. Femke Laagland. Adviseur van de commissie is drs. Mariëtte Hamer, regeringscommissaris seksueel grensoverschrijdend gedrag en seksueel geweld. De OGCO heeft tot taak een onderzoek in te stellen naar a) grensoverschrijdend gedrag en b) de mogelijke onderliggende systemische

oorzaken daarvan, in brede zin binnen de landelijke publieke mediadienst als geheel en bij het programma De Wereld Draait Door in het bijzonder, maar niet uitsluitend.

De commissie bracht op 1 februari 2024 het eindrapport uit. Inmiddels heeft de NPO met de omroepen gezamenlijk een overkoepelend plan van aanpak sociale veiligheid publieke omroep vastgesteld. De staatsecretaris van OCW zond dit plan eind maart naar de Tweede Kamer. Alle individuele werkgevers maken een plan van aanpak voor hun eigen omroeporganisatie.

In januari 2023 is gestart met gesprekken met omroepbestuurders over de sociale veiligheid binnen de publieke omroep als geheel. Dit is gebeurd onder leiding van prof. dr. Erik van de Loo en prof. dr. Jaap Winter. Op 14 oktober 2023 heeft dit geleid tot een gezamenlijke analyse en plan van aanpak voor de versterking van de sociale veiligheid binnen de publieke omroep. Dit is één van de bouwstenen voor het in maart 2023 vastgestelde plan van aanpak sociale veiligheid publieke omroep.

Mediapact Respectvol Samenwerken

Sinds begin 2022 trekt de NPO samen met andere mediapartijen op om te komen tot een sectorbreed convenant ter bevordering van een veilige werkomgeving binnen de mediasector. Dit Mediapact is op 14 februari 2023 gesloten. Met het convenant maakt de mediasector zich sterk voor de veiligheid van alle medewerkers van omroepen, zenders, producenten en facilitaire bedrijven - inclusief freelancers - maar ook van deelnemers, gasten en andere betrokkenen bij programma's. De andere initiatiefnemers van dit pact zijn RTL, Talpa Network, EMG, NEP en de Nederlandse Content Producenten (NCP).

Op 27 september 2023 vond het eerste online Mediapact event plaats. Naast een interessante line-up, markeerde het evenement ook een belangrijke stap in de juiste richting. Het toonde aan dat we als sector toegewijd zijn aan respectvol samenwerken en dat we de norm willen stellen voor een positieve, inclusieve omgeving. Tijdens het event ging Humberto Tan in gesprek met o.a. de voorzitter van de NPO, het nieuwe bestuur van Stichting Mores en regeringscommissaris Mariëtte Hamer. De initiërende partijen hebben 27 september uitgeroepen tot Nationale Dag van het Respectvol Samenwerken.

Diversiteit & Inclusie

De publieke omroep wil zowel voor als achter de schermen een weerspiegeling zijn van de Nederlandse bevolking, in gender, leeftijd, opleiding, beperking, geografische spreiding en culturele achtergrond. Om hierin de noodzakelijke extra stappen te zetten, hebben NPO en omroepen een gezamenlijk Actieplan Diversiteit opgesteld. Hierin staan concrete doelstellingen en streefcijfers, gericht op de structurele verbetering van diversiteit in onze programmering en organisaties. Zo hebben we voor onze personeelssamenstelling de ambitie om op alle niveaus een afspiegeling van de Nederlandse samenleving te zijn. Een gelijke verdeling van mannen en vrouwen in managementfuncties hoort daar vanzelfsprekend bij. Welke acties de NPO voor haar eigen organisatie ondernomen heeft, is terug te vinden in het sociaal jaarverslag op pagina 21. Hier lichten we nog enkele andere initiatieven uit:

NPO en omroepen organiseerden samen met de Nationaal Coördinator tegen Discriminatie en Racisme Rabin Baldewsingh drie openbare townhall-sessies over diversiteit bij de publieke omroep. De laatste was in Almelo (januari 2023). Ook de betreffende regionale en lokale omroepen waren daarbij betrokken. Deze townhall-sessies krijgen in 2024 een vervolg. Tijdens het Nationaal Congres tegen Discriminatie en Racisme 'De kracht van het verschil' (28 september 2023 in Ede) organiseerde de NPO samen omroepen twee deelsessies over de diversiteit en inclusie in de Media.

Toegankelijk

De publieke omroep biedt zoveel mogelijk diensten aan om ook mensen met een auditieve of visuele beperking van de programma's te kunnen laten genieten. Voor mensen met een auditieve beperking gebruikt de NPO ondertiteling en tolken Nederlandse Gebarentaal. Bijna alle Nederlandstalige programma's van de publieke omroep worden via teletekstpagina 888 ondertiteld. Dat geldt ook voor programma's op NPO Start. De NPO doet regelmatig onderzoek naar de waardering voor TT888. Uit recente cijfers blijkt dat het gebruikerspanel de ondertiteling gemiddeld een mooie 7,5 geeft.

Tolken Nederlandse Gebarentaal worden ingezet bij de NOS Journaals, het wekelijkse gesprek met de minister-president, nationale evenementen en staatsbezoeken van het koninklijk paar. In 2023 zijn ook de verkiezingsdebatten en de "uitslagenavond" van gebarentaal voorzien.

Bij audiodescriptie beschrijft een stem tussen de dialogen door wat er in beeld te zien is.

Audiodescriptie

Voor mensen met een visuele beperking biedt de NPO gesproken ondertiteling aan bij buitenlandse programma's. Daarnaast voorzien we een groeiend aantal programma's van audiodescriptie. Hierbij beschrijft een stem tussen de dialogen door wat er in beeld te zien is. De Tweede Kamer heeft eind 2022 ingestemd met een extra budget van in totaal 4,2 miljoen euro voor de periode 2023-2026. Daardoor heeft de NPO in 2023 al meer dan 45 grote titels met audiodescriptie kunnen aanbieden. Een paar mooie voorbeelden: Wie is de Mol, Flikken Maastricht, Boer zoekt vrouw, Oogappels en het Sinterklaasjournaal.

Waardevol programmeren

Publieke waarde en impact

Wat betekent de publieke omroep voor de samenleving? Welke waarde voegen we toe aan het functioneren van de democratie, de kwaliteit van het onderwijs, de maatschappelijke cohesie of innovatie binnen de creatieve sector? Deze vragen liggen ten grondslag aan de jaarlijkse inventarisatie van de maatschappelijke waarde van de publieke omroep, die NPO en omroepen sinds 2017 online presenteren. We startten de inventarisatie destijds op eigen initiatief, om onze verantwoording naar de samenleving kracht bij te zetten. Dit in aanvulling op de jaarlijkse meting naar de publieke waarde van programma's en zenders, waarover de NPO in de Terugblik rapporteert. Worden bij publieke waarde programma's en zenders beoordeeld op criteria als onafhankelijkheid, betrouwbaarheid en relevantie, bij maatschappelijke waarde gaat het om de impact van de publieke omroep in de samenleving. Om dit 'effect' zichtbaar te maken, etaleert de publieke omroep op zijn website npo.nl/effect een bundeling van tientallen impactvolle cases uit het afgelopen jaar. Via een filtering op thema (Nieuws & debat, Cultuur, Educatie, Innovatie en Verbinding & Samenleving) kan iedereen deze staalkaart bekijken.

Impact

Actrice Loes Luca onderzocht in het programma Duidelijke Taal (HUMAN) wat het betekent om laaggeletterd te zijn. In Nederland kampen zeker 2,5 miljoen mensen met laaggeletterdheid. Een onzichtbaar probleem. HUMAN organiseerde daarom bij de serie een impactsessie, waar de hoofdpersonen uit de serie in gesprek gingen met bestuurders, werkgevers en docenten. 160 mensen namen deel. Stichting Lezen merkte direct een groeiende aandacht voor initiatieven om laaggeletterdheid tegen te gaan.

Integraal programmeren

De juiste content voor de juiste doelgroep, in de juiste vorm, op het juiste moment en op het juiste kanaal. Dat is de kern van het integraal programmeren dat de NPO met ingang van 1 maart 2022 heeft ingevoerd. Doel: het publiek nog beter bedienen in zijn of haar kijkgedrag. Waar voorheen de netprofielen leidend waren voor de programmering, vormen nu de behoeften van het publiek het startpunt. In 2023 is deze nieuwe werkwijze geëvalueerd. Dit heeft per 1 maart 2024 geleid tot een aantal aanpassingen. Kern van die aanpassingen is om genrebeleid en programmering voor zowel lineair, online en on demand beter op elkaar aan te laten sluiten. De intekening voor Video (lineair, online en on demand) verloopt via de contentteams Journalistiek, Fictie, Documentaire, Zapp/Zappelin, NPO 1, NPO 2 en NPO Start/NPO 3. De MediaModule, het online instrument ter ondersteuning van de beoordeling van programmavoorstellen is hierop aangepast. Over de wijze waarop de NPO zijn coördinerende taak uitvoert, is een nieuw coördinatiereglement opgesteld. Dit reglement is terug te vinden op onze corporate website.

NPO-fonds verandert mee

Met de invoering van het integraal programmeren wijzigde ook de werkwijze van het NPO-fonds. De behandeling van aanvragen is voortaan geheel ingebed in de processen van de directies Video en Audio. Dit vereenvoudigt het administratieve proces aanmerkelijk, waardoor omroepen en makers sneller weten waar ze aan toe zijn. De onafhankelijke adviescommissies van het NPO-fonds zijn behouden gebleven, evenals het jaarbudget van 18 miljoen euro dat beschikbaar is voor de ontwikkeling van hoogwaardige fictie en documentaires bij de publieke omroep. In 2023 is de integratie van de organisatie van het NPO-fonds binnen de NPO geëvalueerd. Uit deze evaluatie blijkt dat makers ingenomen zijn met de vereenvoudiging van de procedures en de uitbreiding van het aantal intekenrondes. Er is behoefte aan nog betere communicatie en verdere verkorting van de doorlooptijd van de besluitvorming. De directies Audio en Video gaan de gewenste verbeteringen in 2024 doorvoeren.

Doelmatigheid en transparantie

Het sturen op doelmatigheid is sinds 2016 een expliciete taak van de NPO. Het gezamenlijke doel met de publieke media-instellingen is ervoor te zorgen dat elke euro bij de publieke omroep doelmatig wordt besteed. Hier legt de NPO uitgebreid verantwoording over af in diverse openbare documenten, zoals de Terugblik en de begroting. Naar aanleiding van het rapport van de Algemene Rekenkamer 'Hilversum in beeld' (2019) heeft de NPO een verdere intensivering en verbetering van de sturing op doelmatigheid in het mediabudget doorgevoerd. In april 2024 heeft de staatssecretaris een Kamerbrief gestuurd met de stand van zaken van de opvolging van de aanbevelingen. De conclusie is dat er veel is verbeterd. Over de voortgang is nauw contact met OCW en het Commissariaat voor de Media.

De publieke omroep toetst alle programmavoorstellen langs drie dimensies van doelmatigheid: Programmatische Doelen, Middelen en Publieke Waarde. Hiervoor heeft de NPO samen met de omroepen een set van criteria ontwikkeld. Deze is opgenomen in de zogeheten NPO MediaModule en het coördinatiereglement Aanbodkanalen NPO. Over 2023 zijn alle programmavoorstellen (Video, Online en Audio) van alle omroepen volledig in de NPO MediaModule vastgelegd. Hierbij is elk programmavoorstel niet alleen voorzien van de nodige doelmatigheidsinformatie (zoals programmatische doelen, publieke waarde/impact, uitgebreide begroting en budgetbandbreedte informatie), ook is van elk programmavoorstel een volledige (transparante) audit trail opgenomen gedurende het hele operationele proces. Bij het besluit om wel of niet over te gaan tot intekening en plaatsing van een programma, vindt toetsing plaats aan de hand van de hiervoor genoemde criteria/doelmatigheidsinformatie. De jaarlijkse Terugblik bevat informatie over de mate en wijze van doelmatigheid en transparantie in de jaarcyclus, onder andere op het niveau van genres, aanbodkanalen en platforms.

Het Commissariaat heeft een extern onderzoek laten uitvoeren door KPMG Forensic naar (het toezicht op) de naleving van de beloningskaders bij de landelijke publieke omroep. Het onderzoeksrapport van KPMG is naar de Kamer gestuurd per brief van 11 januari 2024 (36 410 VIII, nr. 42). In zijn reactie op het rapport van KPMG geeft het Commissariaat aan dat uit het onderzoek niet is gebleken dat de landelijke publieke omroepen de normen uit de Wet Normering Topinkomens (WNT) en het Beloningskader Presentatoren in de Publieke Omroep (BPPO) overschrijden. Wel onderschrijft het Commissariaat in zijn reactie op het rapport van KPMG een aantal aandachtspunten ter verbetering van het toezicht op de naleving van het BPPO. Dit gaat bijvoorbeeld over presentatoren die voor meerdere omroepen werkzaam zijn of om presentatoren die via buitenproducenten worden betaald. Het Commissariaat acht daarom een verdere aanscherping van het BPPO noodzakelijk. De NPO zal in 2024 met nadere voorstellen hiervoor komen.

Vergroting transparantie buitenproducenten
Onafhankelijke producenten maken programma's samen met of in opdracht van omroepen. Door de NPO is eind vorig jaar de *bindende regeling gerealiseerde kosten media-aanbod* geactualiseerd. Deze regeling maakt het mogelijk voor de NPO en (onder voorwaarden) de omroepen om achteraf bij coproducties of een in opdracht gegeven productie bij een onafhankelijk producent een overzicht van de werkelijk gerealiseerde kosten op te vragen. Dit maakt het voor NPO en omroepen mogelijk om niet alleen vooraf maar ook achteraf een oordeel te vormen over de uitgaven in relatie tot de prestaties en dit mee te nemen in toekomstige besluitvorming. Dat is een significante verbetering om inzicht te verkrijgen in de kosten die de producenten in rekening brengen.

Duurzaamheid: reduceren ecologische voetafdruk

Impact op het milieu
In een tijdperk waarin duurzaamheid een centrale rol speelt in het maatschappelijke debat, is het belangrijk dat de publieke omroep hierin zijn verantwoordelijkheid neemt. Zowel als het gaat om de inhoud van programma's als om de bedrijfsprocessen die achter al die mooie programma's schuilgaan. Als een met publieke middelen gefinancierde sector hebben we op dit gebied een bijzondere verantwoordelijkheid. De omroepen en de NPO zijn daarin gelijke partners.

Omroepen en NPO besteden al steeds meer aandacht aan duurzaamheid in de programmering (zie o.a. NPO/klimaat.nl). Zo vergroten we de kennis en het begrip in Nederland over kwesties als klimaatverandering, verlies van biodiversiteit en wat hieraan kan worden gedaan. Dat blijven we doen. Tegelijkertijd zorgen we met het maken en verspreiden van programma's zelf ook voor CO2-uitstoot. Daarom hebben NPO en de publieke omroepen, onder leiding van een NPO-brede Stuurgroep Duurzaamheid, in 2023 de eerste stappen gezet om de uitstoot van CO2 in onze eigen industrie structureel te verminderen.

ALBERT certificaat voor duurzaam geproduceerde programma's
De NPO participeert in ALBERT, het internationale duurzaamheidsplatform dat streeft naar een zo klein mogelijke voetafdruk van producties. Doel van het platform is het verlagen van de CO2-uitstoot en afvalproductie binnen de media-industrie. Deelnemende programmamakers worden zich met ALBERT bewust van hun footprint en kunnen volgens ALBERT-richtlijnen maatregelen nemen om hun footprint te verkleinen. ALBERT berekent de voetafdruk van programma's, verzorgt trainingen en reikt certificaten uit als een programma klimaatbewust tot stand gekomen is.

Op verzoek van de omroepen geeft de NPO in 2024 meer sturing aan dit project. Samen met onze partners op het gebied van duurzaamheid, waaronder commerciële omroepen, producenten en facilitaire bedrijven, werken we in 2024 aan certificering van zoveel mogelijk programma's. Daarnaast onderzoeken we de mogelijkheid van een sectorbreed keurmerk voor programma's.

CO2-voetafdrukberekening
Daarnaast zijn NPO en omroepen in 2023 gestart met het uitvoeren van een CO2-voetafdrukberekening op onze overige bedrijfsactiviteiten. Een gespecialiseerd bureau voert deze berekening uit bij de NPO en de omroeporganisaties. Het betreft een nulmeting, die inzicht moet bieden in de scope 1, 2, en 3-emissies die we met onze bedrijfsprocessen veroorzaken, alsmede perspectief op de mogelijkheden om deze emissies te reduceren. De resultaten van de berekeningen zijn eind 2024 beschikbaar. Op basis daarvan zal de Stuurgroep Duurzaamheid overkoepelende doelstellingen formuleren waar we als publieke omroep in 2030 willen staan op het vlak van duurzaamheid. In de komende jaren zullen we jaarlijks rapporteren over onze voortgang op weg naar die doelstellingen. Tot slot gaan we aan dit onderwerp, vooruitlopend op de invoering van de CSRD Richtlijn, meer aandacht besteden in ons jaarverslag.

Innovatie

De afdeling NPO Innovatie faciliteert en stimuleert innovatieactiviteiten van de media-instellingen en NPO-afdelingen. We hebben zowel vanuit het mediabudget als het NPO-budget geld ter beschikking gesteld om innovatieprojecten respectievelijk met de omroepen en met de directies van de NPO te ondersteunen. Daarnaast gebruiken we de budgetten voor kennisopbouw en kennisdeling, zoals de maandelijkse innovatie-estafette waarin we de lessen en resultaten van de projecten in de innovatie-community delen.

De begin 2023 geactualiseerde innovatieagenda gaf richting aan innovatieprojecten en experimenten. Daarmee hebben we oplossingen uitgeprobeerd voor de veranderende behoeften van mediagebruikers. Bijvoorbeeld de inzet van AI in de

productie van content (dit krijgt in 2024 een vervolg) en manieren om op diverse platformen content met publieke waarde aan te bieden aan moeilijk te bereiken doelgroepen. Daarnaast hebben we dit jaar twee trendonderzoeken gedaan die mede richting hebben gegeven aan de innovatieprojecten en drie bundelingen van geleerde lessen gepubliceerd. In 2023 realiseerden we 63 verkenning- en validatieprojecten en drie groeiprojecten; die richtten zich onder meer op onderzoek naar doelgroepen zoals Generatie Alfa en het toepassen van de meest actuele en relevante technologieën voor de publieke omroep. Daarmee kunnen we op nieuwe manieren verhalen vertellen, bijvoorbeeld met behulp van gaming technologie en virtuele producties en nieuwe vormen als podwalks (locatiegebaseerde podcasts met augmented reality uitbreiding). Op innovatie.npo.nl staat een overzicht van de projecten en zijn (trend)rapporten te downloaden.

Nederlandse Datakluis

In de zomer van 2023 werd bekend dat de nationale groeifondsaanvraag op technische gronden niet werd gehonoreerd. De vijf mediapartijen die het initiatief namen voor de Stichting Nederlandse Datakluis (NPO, DPG Media, Mediahuis, RTL Nederland en Talpa Network) besloten toen om met een verkort programma alsnog verder te werken aan de persoonlijke datakluis. We zijn intussen gestart met de ontwikkeling van de infrastructuur en een 'proof of concept', daarbij geholpen door een subsidie van Kansen voor West III. Met de persoonlijke datakluis heeft de gebruiker zelf volledige toegang tot en controle over zijn of haar gegevens. De gebruiker kan zelf bepalen welke gegevens hij of zij wil delen met wie, wanneer en voor hoelang. Dat zorgt voor betere privacybescherming en levert tegelijk een betere personalisatie van diensten en advertenties op. De eerste pilots gaan vanaf de zomer van 2024 lopen.

Goed Bestuur

Kwaliteit van bestuursorganen

De leden van de raad van bestuur worden benoemd, geschorst en ontslagen door de raad van toezicht. De raad van bestuur bestaat uit twee leden, Frederieke Leeflang (voorzitter) en Paul Doop. Paul Doop heeft te kennen gegeven dat hij niet beschikbaar is voor een tweede bestuurstermijn. Zijn termijn loopt af op 12 augustus 2024.

De leden van de raad van toezicht worden op voordracht van de minister bij koninklijk besluit benoemd, geschorst en ontslagen. Voor de selectie van kandidaten stelt de raad van toezicht een onafhankelijke benoemingsadviescommissie in, die op basis van een openbare profielschets de selectieprocedure doet. In de wet, de statuten en de reglementen van de raad van toezicht en de raad van bestuur is benoemd welke functies onverenigbaar zijn en hoe de onafhankelijkheid wordt geborgd. Deze reglementen en statuten zijn terug te vinden op de corporate site van de NPO. In het verslag van de raad van toezicht (pagina 31) legt de raad verantwoording af over zijn werkzaamheden.

Werking van het interne risicomanagement en controlesysteem

De NPO opereert in een complexe omgeving: sterk veranderend mediagebruik bij het publiek, snelle technologische veranderingen, politiek- maatschappelijke ontwikkelingen en specifieke regelgeving. Het beheersen van risico's is daarom van essentieel belang. Om die reden stellen we op verschillende momenten vast of de organisatie zich nog voldoende bewust is van de actuele risico's en of ze de juiste acties onderneemt om deze te verkleinen. Gedurende 2023 is ieder kwartaal een rapportage uitgebracht die is besproken in het directieteam (leden raad van bestuur en directeuren) en toegezonden aan de leden van de Audit Commissie van de raad van toezicht. Op deze manier zijn risico's besproken, herijkt en beoordeeld op de kans dat ze zich voordoen en wat de bijbehorende impact op de organisatie zou zijn. De strategische risico's sluiten aan op de missie en visie van de NPO zoals vastgelegd in wet- en regelgeving en het Concessiebeleidsplan.

Naleving van de geldende wet- en regelgeving

Betrouwbaarheid en onafhankelijkheid zijn belangrijke waarden voor de publieke omroep. Daarnaast wil de NPO een transparante organisatie zijn, zowel via haar organisatiestructuur als in gedrag. De Mediawet en overige toepasselijke wet- en regelgeving is leidend voor alle activiteiten die de NPO initieert.

Binnen de publieke omroep geldt de Gedragscode Integriteit Publieke Omroep 2021. Deze code is te vinden op de corporate site van de NPO en geldt voor alle medewerkers van de NPO en van de landelijke publieke media-instellingen. Er is een speciale functionaris in dienst van de NPO die voor alle medewerkers van de publieke omroep de Integriteitscode onder de aandacht houdt en de naleving ervan bevordert. Uiteraard zijn en blijven de media-instellingen volledig verantwoordelijk voor de compliance-taken binnen hun eigen organisatie.

Binnen de NPO is een compliance officer actief die het naleven van wet- en regelgeving bevordert, onder andere door verschillende onderwerpen bespreekbaar te maken, online trainingen te organiseren en te adviseren. Daarnaast kan deze officer zaken, gebeurtenissen en meldingen van niet integer gedrag onderzoeken en erover rapporteren. Via een onboarding-app maken we nieuwe medewerkers bewust van de interne regels met betrekking tot bijvoorbeeld geschenken, uitnodigingen en belangenverstrengeling. Op de corporate website van de NPO staan openbare registers over ontvangen en gegeven geschenken en financiële belangen, beleggingen en nevenfuncties van topfunctionarissen.

Voor de naleving van de privacywetgeving is een privacy officer actief, die medewerkers actief ondersteunt in het naleven van de AVG. De information security officer heeft meermaals via mails en intranetberichten aandacht besteed aan de verhoogde risico's voor computercriminaliteit. De NPO maakt zelf geen programma's en is dan ook geen publieke media-instelling zoals bedoeld in artikel 2.88 van de Mediawet. De NPO zelf is daarom niet verplicht een redactiestatuut op te stellen. In de paragraaf Governance en risicobeheersing rapporteren we uitgebreider welke beheersmaatregelen we treffen, ook met het oog op de naleving van de geldende wet- en regelgeving.

Governance en risicobeheersing

Risico's en beheersmaatregelen binnen de reguliere processen

Omdat de mediasector, de markt en de politiek continu veranderen, is het goed om op verschillende momenten vast te stellen dat de organisatie zich nog bewust is van de actuele risico's, en of ze de juiste acties onderneemt om deze te verkleinen. Binnen het risicoframework van de NPO actualiseert het hoogste management (raad van bestuur en directieteam) ieder kwartaal de strategische risico's. Verder vindt minimaal eens per jaar afstemming plaats met de raad van toezicht over de strategische risico's. Vanwege de wettelijke rol en verantwoordelijkheid van de raad van bestuur en de raad van toezicht voor de gehele publieke omroep, worden hierbij ook de NPO-brede risico's beoordeeld. De managementteams binnen de verschillende directies volgen de operationele risico's die van invloed kunnen zijn op de dagelijkse uitvoering van werkzaamheden. Daarbij nemen zij gerichte maatregelen om risico's te verkleinen en kansen te benutten.

Bestuur

De bij de NPO genoten jaarinkomens van de leden van de raad van bestuur en de raad van toezicht maken we openbaar in dit jaarverslag. Er zijn in 2023 geen leningen, garanties en dergelijke aan de leden van de raad van bestuur en de raad van toezicht verstrekt en allen hebben verklaard dat zij noch hun partners financiële belangen of beleggingen hebben in sectorgerelateerde ondernemingen of bedrijven waarmee NPO een zakelijke verhouding heeft.

Integriteit

Bij de NPO willen we werken in overeenstemming met de geldende normen en waarden en die ook handhaven onder moeilijkere omstandigheden, zoals bij druk van buitenaf. Ook willen we over gedrag en keuzes verantwoording (kunnen) afleggen. Wat integer gedrag is binnen de NPO en welke normen en waarden er gelden, staat voor een belangrijk deel in de Gedragscode Integriteit Publieke Omroep. Deze code helpt de medewerkers hun functie goed uit te oefenen. De Compliance Officer (CO) is de schakel tussen medewerkers en code. Deze persoon zorgt voor bekendheid van de geldende bepalingen, adviseert gevraagd en ongevraagd over toepassing ervan en peilt ook hoe het staat met die toepassing. De CO fungeert ook als vertrouwenspersoon zoals bedoeld in de Klokkenluidersregeling van de gedragscode en kan rechtstreeks rapporteren aan de raad van bestuur.

Nalevingsonderzoek

Begin februari hebben we de in te vullen verklaringen verstuurd over de naleving van integriteitsregels in het voorgaande jaar, de (elektronische) 'Complianceverklaring 2022'. Conform de Gedragscode Integriteit staan daarin vragen over financiële belangen en beleggingen in bedrijven waarmee de NPO een zakelijke verhouding heeft, betrokkenheid bij besluitvorming over opdrachtverlening aan bekenden, nevenfuncties en het aanvaarden en geven van geschenken, uitnodigingen en andere voordelen.

Voor het eerst hebben we niet alleen naar alle werknemers, maar ook naar alle inhuurkrachten een langere vragenlijst gestuurd. Het gaat om zzp'ers/opdrachtnemers, uitzendkrachten, stagiairs en gedetacheerden. Zij verrichten vaak dezelfde werkzaamheden als werknemers en worden nu ook op (vrijwel) dezelfde manier bevraagd over naleving van integriteitsregels. Daarnaast kregen ook de leden van de raad van toezicht voor het eerst een vragenlijst.

Van de werknemers vulde 98% de verklaring in. De overige 2% was bijvoorbeeld langdurig ziek of op reis, of zou de NPO op korte termijn verlaten. In de categorie inhuur was de respons 82%.

Opvallend is dat de scores van de inhuurkrachten en van de leden van de raad van toezicht nauwelijks afweken van die van werknemers. En in de scores van werknemers zijn geen grote verschuivingen zichtbaar t.o.v. het vergelijkingsjaar 2021. Op grond daarvan is de conclusie gerechtvaardigd dat de Gedragscode binnen de NPO nog steeds goed wordt nageleefd. Het feit dat nieuwe medewerkers via de 'onboarding app' al in aanraking komen met de thema's integriteit en compliance binnen NPO draagt hieraan bij. De app sluit bovendien aan op informatie daarover op intranet.

Overige toetsingen

De CO ontving door het jaar heen van HR Recruitment ruim 40 formulieren met nevenfuncties van aanstaande NPO'ers voor een toets aan de Gedragscode, waarbij het voorkomen van (de schijn van) belangenverstrengeling voorop staat. Verder toetste de CO gevraagd en ongevraagd nieuwe nevenfuncties van bestaande medewerkers, uitnodigingen, dienstreizen en andere (mogelijke) compliance-issues.

Verkenning opzet bronregister

De CO en HR zijn een verkenning gestart naar de mogelijkheden om het - niet openbare - bronregister met alle bij de CO bekende nevenfuncties van medewerkers onder te brengen in het personeelssysteem.

Compliance charter NPO

In 2023 is gestart met de verdere verbreding en de strategische positionering van de compliance functie binnen de NPO. In maart 2024 is het compliance charter NPO vastgesteld.

Inrichting van de risicobeheersing

De NPO hanteert een benadering van het 'three lines-principe'. Om risico's blijvend integraal te beheersen, beweegt het risicomanagementsysteem mee met interne en externe ontwikkelingen. Risicomanagement is op het hoogste niveau belegd bij de raad van bestuur en zit in de portefeuille van de directeur Financiën. De directie Financiën (tweede lijn) stuurt het risicomanagement integraal aan onder leiding van de Risk Officer. De Compliance Officer, Information Security Officer en Privacy Officer ondersteunen de Risk Officer op de onderdelen compliance, informatiebeveiliging en AVG. Er vinden diverse interne onderzoeken/audits plaats onder leiding van de financieel directeur. Jaarlijks wordt in samenspraak met de Audit Commissie (AC) een aantal onderwerpen en attentiepunten besproken welke nader worden onderzocht. De raad van toezicht ziet (middels de AC) toe op de uitvoering en effectiviteit van het risicomanagementsysteem.

Governanceraamwerk

Om alle beheersmaatregelen op elkaar af te stemmen, hebben we een overkoepelend governanceraamwerk ingericht. Hiermee is een intern stuurelement gecreëerd voor toezicht op het voldoen aan wet- en regelgeving (compliance) en het afleggen van verantwoording hierover. Het governanceraamwerk ziet er als volgt uit:

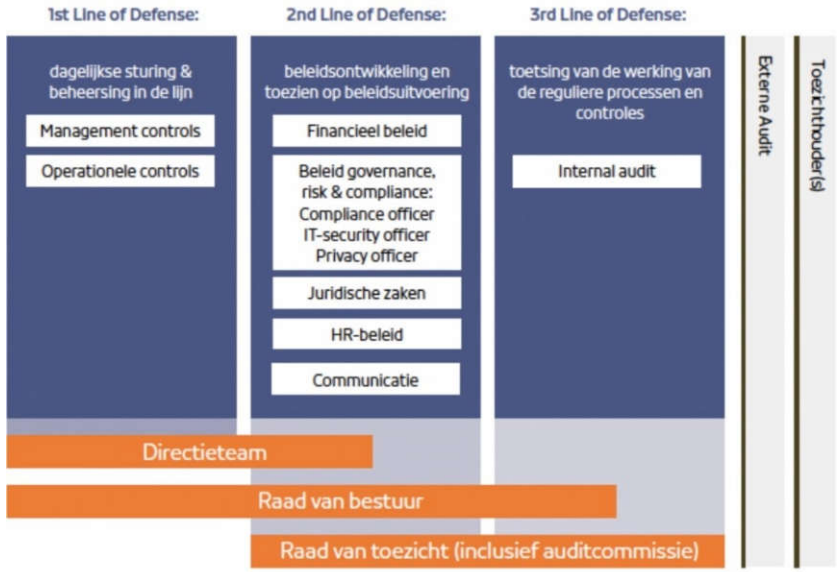

Het belang van extern toezicht

Extern toezicht, zoals uitgeoefend door het Commissariaat voor de Media en de Algemene Rekenkamer, houdt ons scherp en biedt de mogelijkheid om vast te stellen dat we onze activiteiten op rechtmatige wijze uitvoeren.

Risico-identificatie

Als onderdeel van de planning- en controlcyclus heeft de raad van bestuur de belangrijkste risico's geïdentificeerd. Hierbij is gekeken naar de relatie tussen de strategische doelstellingen en de grootste risico's. Deze zijn verder uitgewerkt in bijlage 1.

Verklaring governance en interne beheersing

Teneinde de jaarrekening zinvol te kunnen interpreteren, verschaft het Bestuursverslag conform RJ 400.108 informatie over Stichting Nederlandse Publieke Omroep. Conform RJ 400.122 is in het Bestuursverslag ook informatie opgenomen over de toepassing van de Gedragscode Integriteit Publieke Omroep 2021. Het Bestuursverslag voldoet aan de specifieke voorschriften van Principe 7 van de Gedragscode Integriteit Publieke Omroep 2021. Principe 7 betreft de openbare verantwoording door de raad van bestuur en de raad van toezicht van Stichting Nederlandse Publieke Omroep van hun functioneren. Principe 7 is door de raad van bestuur van NPO op grond van het bepaalde in artikel 2.3, tweede lid, van de Mediawet 2008, juncto artikel 2.10, tweede lid, aanhef en onder c, en artikel 2.60, eerste lid, bindend vastgesteld voor de landelijke publieke media-instellingen. Het Bestuursverslag voldoet ook aan de beleidsregels van het Commissariaat voor de Media van 26 september 2017 ten aanzien van de governance en interne beheersing van NPO, de RPO en de landelijke en regionale publieke media-instellingen (Staatscourant, 12 oktober 2017, nummer 57731).

Sociaal jaarverslag

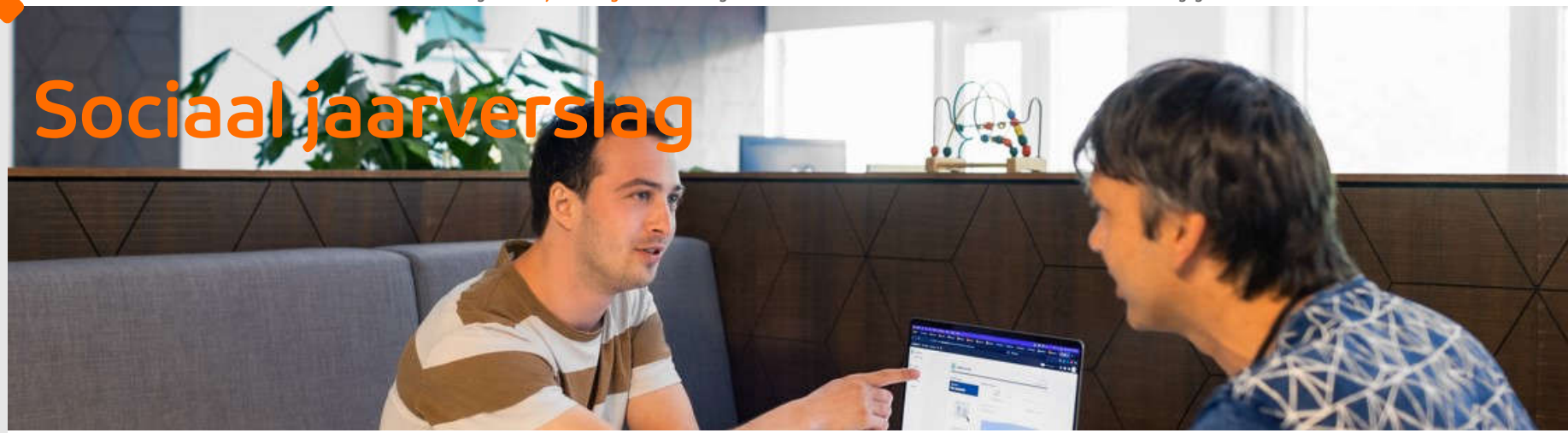

“We werken continu aan het inclusiever maken van ons wervings- en selectieproces, om een meer diverse personeels-samenstelling te krijgen.

Het jaar 2023 was een jaar waarin veel impactvolle gebeurtenissen plaatsvonden voor de medewerkers van de NPO. Er zijn meerdere organisatieontwikkelingen in gang gezet en het onderzoek van de Onderzoekscommissie Gedrag en Cultuur Omroepen (OGCO) vond plaats. Dit onderzoek is vanzelfsprekend ook van invloed op onze medewerkers. In dit verslag beschrijven we de belangrijkste activiteiten en accenten in het personeelsbeleid van de NPO in 2023.

Cao-akkoord: meer vaste contracten

In juli 2023 bereikten de omroepwerkgevers en de NVJ een akkoord over de omroep-cao 2024. Het akkoord leidt tot een vermindering van het aantal tijdelijke contracten bij de publieke omroepen, hogere minimumvergoedingen voor zzp’ers en een substantiële, structurele loonsverhoging voor alle omroepmedewerkers.

De nieuwe cao biedt minder ruimte om werknemers voor bepaalde tijd te contracteren en juist meer ruimte voor arbeidsovereenkomsten voor onbepaalde tijd. Voortaan mogen de omroepwerkgevers maximaal drie contracten voor bepaalde tijd aanbieden gedurende een termijn van maximaal 24 maanden. Dit zorgt voor meer werkzekerheid voor omroepmedewerkers. Het doel is een personeelsbestand met een verhouding vast/tijdelijk van 80/20%. Bij de NPO is dat per eind 2023 het geval.

Sociaal veilige werkomgeving

Begin 2023 voerde het Centrum Arbeidsvoorwaarden voor Overheidspersoneel (CAOP) een verdiepend onderzoek uit in opdracht van de raad van bestuur. Het CAOP ondervroeg medewerkers van de NPO naar factoren in onze cultuur die van belang zijn voor een sociaal veilige werkomgeving. Zij koppelden de uitkomsten van de enquête in april 2023 terug aan de raad van bestuur, de OR en de medewerkers van de NPO. De aanbevelingen van dit onderzoek zijn opgenomen in het actieplan Veilige Werkomgeving 2023.

In 2023 is de NPO ook gestart met voorlichtingssessies voor alle medewerkers. Daarin is informatie gegeven over wat de (externe) vertrouwenspersoon voor medewerkers kan betekenen en wat medewerkers kunnen doen als zij een onveilige werkomgeving ervaren. In januari 2024 vonden de laatste sessies plaats en zijn de resultaten hiervan teruggekoppeld aan de raad van bestuur en de OR. De NPO blijft deze sessies 2x per jaar aanbieden.

In februari 2023 is het Mediapact Respectvol Samenwerken gelanceerd. Dit is een pact waarin de Mediasector (naast de NPO onder andere RTL, Talpa en facilitaire bedrijven) de krachten bundelt voor een veilige werkomgeving. We startten ook met intervisiebijeenkomsten voor vertrouwenspersonen van de deelnemende partijen om de risico's in de keten te bepalen.

Vervolgens bespraken we op de focusdag voor medewerkers hoe we gezamenlijk het risico op ongewenst gedrag in de mediaketen kunnen verkleinen. In september vond op de Dag van het Respectvol Samenwerken het Mediapact online event plaats, waarbij onder andere de verantwoordelijke bestuurders van de deelnemende partijen, de regeringscommissaris seksueel grensoverschrijdend gedrag en seksueel geweld Mariëtte Hamer en het nieuwe bestuur van Mores in gesprek gingen met elkaar.

De bestuurders van de deelnemende partijen van het Mediapact volgden een awareness training Veilige Werkomgeving en er werd een verplichte e-learning

voor medewerkers van de deelnemende partijen ontwikkeld. De intervisiedagen en focusdagen gaven input voor deze e-learning die we begin 2024 hebben gelanceerd.

Vanuit het actieplan veilige werkomgeving is er onder andere aan de medewerkers van de NPO een active bystander training aangeboden. Dit is een medewerkerstraining gericht op het geven van handvatten om onacceptabel gedrag te herkennen en te bestrijden; inclusief gedrag dat in de loop van de tijd genormaliseerd is. Wat doe je als je ongewenst gedrag ziet? Hoe ga je daarmee om en hoe maak je dit bespreekbaar?

In 2023 startten de vertrouwenspersonen met een column op intranet en is de communicatie met betrekking tot dit onderwerp verwerkt in de vacatureteksten, de onboardingsapp en op intranet. De interne vertrouwenspersonen bij de NPO kregen in 2023 24 meldingen binnen (2022: 9), de externe vertrouwenspersoon 10 (2022: 15).

Op 1 februari 2024 heeft de OGCO het rapport uitgebracht over grensoverschrijdend gedrag bij de publieke omroep. De commissie besteedde in haar rapport bijzondere aandacht aan de situatie bij de NPO. De raad van bestuur heeft samen met de omroepen een overkoepelend plan van aanpak sociale veiligheid publieke omroep vastgesteld. Bottom up werkt de NPO aan een plan van aanpak voor de eigen organisatie, in samenspraak met de medewerkers en de OR. De verwachting is dat het plan in de zomer van 2024 gereed is.

Diversiteit & inclusie

De NPO werkt aan de hand van het Omroepbrede Actieplan Diversiteit & Inclusie aan het verbeteren van diversiteit en inclusie in de eigen organisatie. Ieder jaar stelt HR acties vast om de omroepbrede doelstellingen te halen. Zo werken we aan een betere representatie en een meer inclusieve cultuur waarin iedereen zich welkom voelt. Je welkom voelen gaat over een gevoel van verbondenheid en erbij horen, een gevoel van veiligheid en waardering.

Bij de werving- en selectieprocedure van nieuwe medewerkers zetten we in op het vergroten van de culturele diversiteit in de personeelsbezetting, zodat de NPO een afspiegeling van de Nederlandse samenleving wordt. Zo is de afspraak om bij iedere sollicitatieprocedure minimaal één persoon met een biculturele achtergrond uit te nodigen; dit lukte tot nu toe in 50% van de gevallen. De doelstelling om elk kwartaal gemiddeld 25% van de vacatures in te vullen met medewerkers met een biculturele achtergrond hebben we gehaald. Het gemiddelde percentage kwam in 2023 uit op 27%.

Om de vorderingen van de totale culturele diversiteit in het personeelsbestand te meten, maken we sinds 2022 gebruik van de Barometer Culturele Diversiteit van het CBS. Bij de eerste meting in 2022 bleek 6% van de medewerkers een niet-westerse migratieachtergrond te hebben. In de meting van 2023 was dit percentage met 2% gegroeid naar 8%.

In samenwerking met de Stichting Emma at Work hebben we in 2023 opnieuw een werkervaringsplek gecreëerd voor een medewerker met een afstand tot de arbeidsmarkt. Daarnaast organiseerden we voor alle HR –afdelingen van de omroepen een sessie om het aannemen van mensen met een afstand tot de arbeidsmarkt te bevorderen.

In 2023 zijn we gestart met de training Inclusief Leiderschap. Hierin is de nadruk gelegd op omgangsvormen, integriteit en identiteit. Deze training is aangeboden aan alle leidinggevenden binnen NPO. Daarnaast is er een ambassadeursgroep genaamd NPO Inclusief opgericht. Dit is een groep medewerkers van verschillende afdelingen binnen de NPO, die actief bijdraagt aan het vraagstuk van representatie en inclusie. Deze groep heeft in 2023 een aantal activiteiten georganiseerd die bijzonder gewaardeerd werden door de medewerkers. Dialoog, community building en ontmoeting staan in elke activiteit centraal. Verder werken deze ambassadeurs mee aan de onboardingspresentaties voor nieuwe medewerkers, waarin zij meer vertellen over activiteiten en doelen van zowel de groep als de NPO, ter versterking van een meer diverse en inclusieve NPO.

Aanpassingen in de organisatie

Een intensief traject was het optimaliseren van het systeem en de organisatie ten behoeve van Integraal Programmeren door de directie Video. In de zomer van 2023 heeft een inventarisatieronde met betrokkenen (intern en extern) plaatsgevonden om inzichtelijk te maken welke veranderingen nodig zijn om de huidige organisatie en processen van Integraal Programmeren te optimaliseren. Daarna zijn betrokkenen aan de slag gegaan met het bedenken van een nieuw passend ontwerp om de

knelpunten op te lossen. In maart 2024 is de nieuw ontworpen organisatie van start gegaan.

In 2023 wijzigde de directie Financiën (DF). Het MT van DF formuleerde doelen en gewenste resultaten voor 2023 – 2025 en vervolgens stelde HR een organisatieadvies op om deze doelen te behalen. Op basis daarvan zijn de volgende concrete veranderingen doorgevoerd: de teams Inkoop & Aanbesteding- en Contractmanagement zijn samengevoegd, er is een nieuwe manager Business Control aangetrokken die een nieuw Business Control team aanstuurt en de compliance officer is ondergebracht in de staf van DF.

Ziekteverzuim

Het ziekteverzuim binnen de NPO liet in 2023 een daling zien van 4,1% (2022) naar 3,7%. Dit is (mede) het resultaat van een meer preventieve sturing op het ziekteverzuim. Met dit verzuimcijfer zit de NPO ruim onder het landelijk gemiddelde (CBS 2023: 5,3%).

Professionele, persoonlijke en talentontwikkeling

Voor een toekomstbestendige organisatie moeten onze medewerkers niet alleen beschikken over de juiste kennis en vaardigheden, maar ook over een open houding ten opzichte van continu leren. Om dit te bewerkstelligen, stimuleren wij eigenaarschap bij medewerkers op het gebied van hun eigen ontwikkeling.

In 2023 is het NPO Academy platform gebruiksvriendelijker gemaakt, met meer mogelijkheden om bijvoorbeeld opleidingen binnen bepaalde thema's te clusteren. Daarnaast hebben we een breder aanbod aan digitale leercontent beschikbaar gesteld. Iedere medewerker heeft onbeperkt toegang tot deze uitgebreide catalogus met leermateriaal. We hebben het beschikbare opleidingsbudget ingezet om zowel tegemoet te komen aan de individuele leerbehoefte van medewerkers, als aan de bredere organisatiedoelstellingen.

In 2023 vonden er twee leiderschapsdagen plaats, waar bijna honderd leidinggevenden aan deelnamen. Tijdens deze dagen besteedden we aandacht aan leiderschapsprincipes en vonden er leiderschapssimulaties en interactieve teamactiviteiten plaats. Op de tweede leiderschapsdag kreeg het management tools aangereikt om de teams in 2024 verder te kunnen ontwikkelen.

Recruitment

Het is inmiddels goed merkbaar dat de NPO actief bezig is met employer branding en het streven naar een diverse werkomgeving. Deelname aan de landelijke CBS-monitor is een belangrijke stap om de voortgang op dit gebied te monitoren. De eerste resultaten laten een positieve ontwikkeling zien; in 2023 hebben wij ruim 27% nieuwe collega's met een diverse achtergrond aan weten te trekken (eigen gemeten resultaten). Het is belangrijk om deze inspanningen voort te zetten en te blijven streven naar het gestelde doel.

Het succes bij het invullen van ruim 40 vacatures binnen de afdeling Technologie is een goed voorbeeld van effectieve werving. We hebben hiermee schaars IT-talent aan de NPO weten te verbinden, onder meer door het aannemen van een gespecialiseerde IT-recruiter en het gebruik van search- en vacaturemarketing. Het benadrukken van online zichtbaarheid en vindbaarheid voor talenten is en blijft essentieel in de huidige arbeidsmarkt. Gerichte en aansprekende arbeidsmarktcommunicatie speelt hierbij een sleutelrol, waarbij de inzet van onlinekanalen onmisbaar is.

Financieel verslag

De NPO is als sturings- en samenwerkingsorgaan onder meer verantwoordelijk voor het toewijzen van programmagelden aan de omroepen. Ook financiert de NPO, volgens een genormeerde vergoeding, de organisatiekosten van de omroepen die deel uitmaken van het bestel. Daarnaast maakt de NPO als organisatie zelf kosten om die toewijzingen te organiseren en om een aantal gemeenschappelijke taken uit te voeren die noodzakelijk zijn voor de programmering, verspreiding en verantwoording van het aanbod. Dit financieel verslag is een tekstuele weergave van deze geldstromen en geeft daarmee inzicht in de kosten en baten van de NPO.

Ontwikkelingen in 2023

We schetsen eerst op hoofdlijnen het financiële beeld van de NPO over het jaar 2023. In 2023 is het budget vanuit OCW voor de publieke omroep tijdens het lopende jaar aangepast. De definitieve index kwam beschikbaar na het verschijnen van de voorjaarsnota 2023 en daarnaast is er sprake geweest van een eenmalige prijscompensatie. Hiermee hebben we sterk stijgende kosten deels gecompenseerd; stijging in energiekosten en indexaties van leveranciers zijn soms echter hoger dan deze compensatie.

In 2021 kwam het nationale Cultuurplan tot stand, waaruit ook de publieke omroep een bijdrage kreeg om de cultuursector in coronatijd een impuls te geven. In vervolg hierop besloot de staatssecretaris voor Cultuur en Media in 2022 opnieuw met dit doel een bedrag aan de publieke omroep beschikbaar te stellen, dit keer 5 miljoen euro. In 2023 kwam dit cultuurplan tot uitvoering. De focus kwam daarbij te liggen op een of meer wervelende en sprankelende, gidsende en agenderende programma's, of programma's waarin het culturele aanbod een vast en herkenbaar onderdeel is. Verderop in dit financieel verslag komen we terug op het Cultuurplan.

Een aantal gebeurtenissen in 2023 waren van grote invloed op het financiële resultaat van 2023.

- Gedurende het jaar kwam er een cao-akkoord, onderdeel van dit akkoord was een eenmalige uitkering van 5% op het bruto salaris over 2023, mits de medewerker in dienst was per 31 augustus 2023.
- De Onderzoekscommissie Gedrag en Cultuur Omroepen zorgde voor extra onvoorziene kosten (2 miljoen euro in 2023).
- In het voorjaar kwam het overkoepelende strategietraject met de omroepen op gang en dit zorgde voor extra kosten (0,9 miljoen euro) die niet geheel voorzien waren.
- De dotatie voor de voorziening groot onderhoud is opnieuw vastgesteld. Een significante verhoging van de dotatie (2 miljoen euro in 2023) was noodzakelijk om het pand duurzamer en toekomstbestendiger te maken.
- De overlopende passiva is in 2023 gestegen; dit wordt voornamelijk veroorzaakt door de ontvangen voorschotten voor financiering van toekomstige superevenementen (43,5 miljoen euro).
- In december is de nieuwe NPO Start app gelanceerd, waardoor er vanaf die datum geen sprake meer is van dubbele kosten om het oude platform in de lucht te houden.

Beschikbare middelen publieke omroep

De beschikbare middelen voor de publieke omroep in 2023 bedroegen 1.070,7 miljoen euro en waren daarmee 103,1 miljoen euro hoger dan in 2022 (967,6 miljoen euro). De beschikbare middelen heeft de NPO ingezet voor de financiering van de publieke omroep en de andere media-instellingen, het Co-

productiefonds Binnenlandse Omroep (CoBO), de Stichting Omroep Muziek (SOM) en het Beste van NPO (BVN).

De stijging van de beschikbare financiering is voornamelijk het gevolg van de wettelijke indexatie, een extra structurele prijsbijstelling (35 miljoen euro) en extra toegekende financiering vanuit de Algemene Mediareserve voor de meerkosten van (super)evenementen. De omroepbrede middelen, die we financieren uit de vergoeding van distributeurs voor de doorgifte van onze kanalen en uit opbrengsten van NPO Plus, zijn ten opzichte van 2022 gestegen met 4,1 miljoen euro. De abonnee-opbrengsten van NPO Plus gebruiken we voor een deel – ongeveer een derde - om de kosten van de ontwikkeling van het platform te financieren, het andere deel gaat in de vorm van repartitie naar de rechthebbenden (omroepen en via hen externe producenten).

Het verloop van de beschikbare middelen van 2022 naar 2023 is als volgt (zie voor een nadere toelichting noot 8 in de jaarrekening):

(in euro miljoen)	
Beschikbare middelen 2022	**967,6**
Bij: Indexatie	60,2
Bij: Meerkosten superevenementen (AMr)	30,6
Bij: Cultuurplan	5,0
Bij: Compensatie kabelinkomsten CoBO	2,6
Bij: Audiodescriptie	0,7
Bij: Toename omroepbrede middelen	4,1
Beschikbare middelen 2023	**1.070,7**

Exploitatie

De exploitatie van de NPO bestaat uit twee onderdelen: NPO Media en NPO. Binnen NPO Media rekenen we de verstrekkingen aan de omroepen voor de programmering en de vergoeding voor de organisatiekosten van de afzonderlijke omroeporganisaties. Bij de kosten van het tweede onderdeel, die van de NPO zelf, gaat het om de kosten van de uitvoeringsorganisatie van de NPO en de kosten voor dienstverlening en rechtenvergoedingen voor de gehele publieke omroep. Onderstaand overzicht licht de exploitatie van de NPO als organisatie verder toe, zonder NPO Media.

Exploitatiesaldo 2023

Het totale exploitatiesaldo van de NPO zelf is 12,2 miljoen euro negatief in 2023 ten opzichte van 8,1 miljoen euro positief in 2022. In de volgende twee paragrafen lichten we dit verschil toe.

OCW-budget en overige inkomsten

De totale beschikbare middelen van de NPO als organisatie bedroegen in 2023 164,4 miljoen euro, 14,9 miljoen euro meer dan in 2022 (149,5 miljoen euro). De vergoeding van OCW is voor de NPO de belangrijkste inkomstenbron. In 2023 bedroeg deze vergoeding 131,3 miljoen euro. Dat is 8,6 miljoen meer dan in 2022 (122,7 miljoen euro). De achtergrond hiervan is de wettelijke indexatie vanuit OCW en de extra structurele prijsbijstelling.

Naast de OCW-bijdrage vormt de overheveling omroepbrede middelen ook een groot onderdeel van de inkomsten van de NPO. De overheveling omroepbrede middelen is het deel van de totale baten die de NPO ontvangt in het kader van gemeenschappelijke belangenbehartiging. Hieronder vallen de vergoedingen voor doorgifte publieke zenders, rechtenopbrengsten en de abonnee-opbrengsten van NPO Plus. In 2023 ontvingen we in totaal 78,9 miljoen euro (2022: 71,5 miljoen euro). De toename is zowel toe te schrijven aan het gestegen aantal abonnees van NPO Plus als aan de gestegen vergoedingen voor de doorgifte van publieke zenders. Voor de NPO steeg overheveling omroepbrede middelen van 26,0 miljoen euro in 2022 naar 32,0 miljoen euro in 2023. Deze stijging komt door de verhoging van het percentage van de kosten ten behoeve van de ontwikkeling van NPO Start, zoals met de omroepen is overeengekomen.

Totale kosten

De totale kosten van de NPO als organisatie bedroegen in 2023 176,6 miljoen euro. In 2022 bedroegen de totale kosten 146,9 miljoen euro waarin een extra teruggave was inbegrepen van de Belastingdienst omtrent de pro-rataregeling. Voor de vergelijkbaarheid van de cijfers gaan we hierna uit van de kosten zonder deze extra teruggave (151,6 miljoen euro). De stijging van 25,2 miljoen euro in 2023 is toe te rekenen aan hogere kosten van intern personeel (7% cao-stijging), advieskosten (onder andere OGCO en strategietraject), uitzend- en distributiekosten, ICT-kosten, huisvestingskosten en rechtenkosten.

In de jaarrekening staan verdiepende details over deze kostencomponenten.

NPO naar activiteiten

De jaarrekening verantwoordt de kosten van de NPO op het niveau van de verschillende kostencomponenten. Een verdeling naar activiteiten geeft daarnaast een duidelijk beeld van wat de NPO doet en waar het meeste geld naartoe gaat. In onderstaand overzicht hebben we daarom een verdeling van de kosten over de verschillende activiteiten gemaakt.

			NPO	
(x 1.000 euro)	**Realisatie 2023**	**%kosten**	**Realisatie 2022**	**%kosten**
Bestuur en Beheer				
RvB en Staf	11,2	6%	8,3	5%
Directie Video	9,4	5%	7,7	5%
Directie Audio	3,4	2%	2,9	2%
Directie Marketing	7,0	4%	6,4	4%
Subtotaal	**31,0**	**18%**	**25,3**	**17%**
Gemeenschappelijke activiteiten				
Rechten	27,5	16%	26,1	17%
Technologie	27,1	15%	22,5	15%
Distrubutie & Uitzenden	42,8	24%	38,5	25%
Access Services	4,9	3%	4,1	3%
Gemeenschap. activiteiten Video	1,8	1%	1,8	1%
Gemeenschap. activiteiten Audio	9,3	5%	8,0	5%
Gemeenschap. activiteiten Marketing	9,8	6%	8,3	5%
Subtotaal	**123,3**	**70%**	**109,3**	**72%**
NPO ondersteuning				
Facilitaire Zaken	9,0	5%	6,1	4%
ICT	4,7	3%	4,5	3%
Financiën	2,9	2%	2,5	2%
Human resources	4,9	3%	3,3	2%
Interne communicatie	0,9	0%	0,6	0%
Subtotaal	**22,3**	**13%**	**17,0**	**11%**
Totaal	**176,6**	**100%**	**151,6**	**100%**

De activiteiten van de NPO zijn op te delen in drie grote kostencomponenten:

- *Bestuur en Beheer.* Hierin zijn onder andere opgenomen de raad van bestuur, programmeren, beleid en verantwoording en publieksonderzoek.
- *Gemeenschappelijke activiteiten.* Dit zijn kosten die we maken voor de totale publieke omroep, zoals rechtenkosten, distributie, ondertiteling en gezamenlijkheidsactiviteiten.
- *NPO-ondersteuning.* Dit gaat om kosten die samenhangen met het functioneren van de eigen organisatie: facilitaire zaken, Human Resources en ICT.

De procentuele verdeling op hoofdactiviteiten heeft t.o.v. 2022 een kleine verschuiving ondergaan, maar het algemene kostenniveau van de NPO is wel sterk gestegen.

De grootste afwijkingen binnen die hoofdactiviteiten zijn:

Bestuur en Beheer

- Hogere kosten raad van bestuur en staf: doordat we in 2023 kosten hebben gemaakt voor het onderzoek van OGCO en het strategietraject met de omroepen.
- Hogere kosten Directie Video: doordat in 2023 de effecten zichtbaar werden van de organisatiewijziging met betrekking tot integraal programmeren en genrebeleid. Hoewel de fte's nagenoeg gelijk zijn, zijn er wel meer werknemers in hogere schalen.

Gemeenschappelijke activiteiten

- Sterke stijging van de gemeenschappelijke kosten voor technologie. Dit komt doordat we de transactiekosten voor NPO Plus volledig hebben verantwoord binnen de NPO, terwijl we die voorheen in het onderdeel NPO Media verantwoordden. Daarnaast hebben we meer mensen in dienst genomen voor de ontwikkeling van de apps en zijn de ICT-kosten gestegen.
- Hogere kosten voor Distributie & Uitzenden: in 2022 was er een eenmalig voordeel vanuit een schikking in een langlopende rechtszaak. Daarnaast zijn de kosten voor het uitzenden van Radio en het Radio Content Redactie systeem hoger uitgevallen.
- Stijging gemeenschappelijke activiteiten Audio: door een stijging in de kosten voor audio-evenementen en het effect van de cao-verhoging in 2023 van 7% ten opzichte van 2022.

NPO-ondersteuning

- Hogere kosten Facilitaire Zaken: veroorzaakt door de gestegen energiekosten en beveiligingskosten en door een grotere dotatie aan de voorziening groot onderhoud.
- Hogere kosten Human Resources: door hogere kosten met betrekking tot afspraken over vervroegde pensionering, een aantal afspraken over afvloeiing van medewerkers en de verplaatsing van de reservering verlofdagen naar HR in plaats van verdeling over de directies.

Resultaatbestemming exploitatieresultaat na belastingen

Het negatieve resultaat NPO is volledig ten laste gekomen van de reserves. De bestemmingsreserves duurzaamheid en veilige werkomgeving zijn daarbij ingezet ten behoeve van onder andere het strategietraject, onderzoek van OGCO en dotatie groot onderhoud. De restanten van de bestemmingsreserves brengen we per 31-12-2023 ten gunste van de algemene reserves. Een verdere toelichting op het eigen vermogen en de resultaatsbestemming is te vinden in punt 5 van de jaarrekening.

Financiële positie

Onderstaande kengetallen geven inzicht in de financiële positie van de NPO:

	2023	2022
Solvabiliteit (Eigen vermogen / Totaal passiva en EV)	19%	25%
Current ratio (Vlottende activa / Kortlopende schulden)	1,1	1,1

De solvabiliteitspositie is gedaald door het negatieve resultaat. Tegenover het krimpende eigen vermogen staat een groeiend aantal kortlopende schulden, deze bestaan voor 80% uit de overlopende passiva media-aanbod. Deze post is uniek voor de NPO en dit in overweging nemende is de solvabiliteit gezond te noemen. De current ratio is ongewijzigd ten opzichte van afgelopen jaren.

Cultuurplan

De nieuwe programmering als vervolg op het eerdere Cultuurplan kwam tot stand na intensieve consultatie van de culturele sector. Op basis daarvan hebben we de omroepen en producenten die goed in verbinding staan met de culturele sector gevraagd om met programmavoorstellen te komen. Dit resulteerde in 59 voorstellen, voor het grootste deel van buitenproducenten in samenwerking met een omroep. Daarvan vielen er 48 af, omdat die voorstellen niet aan de voorwaarden voldeden.

De extra bijdrage van OCW bood de kans meer risico te nemen bij de ontwikkeling van programma's. Samen met de ambitie tot een vaste waarde uit te groeien, heeft dat onder meer geleid tot de continuering van het succesvolle muziekprogramma

On Stage met Nadia Moussaid en een nieuw wekelijks cultuurprogramma vanaf het voorjaar 2024 met Gijs Groenteman.

In het voorstel van de NPO aan OCW is uitgegaan van een integrale aanpak wat betreft video, audio, online en on demand. De website npocultuur.nl heeft een centrale plek gekregen waar alle content van NPO Cultuur samenkomt. Een belangrijk aandachtspunt blijft de vindbaarheid en zichtbaarheid van cultuuraanbod op NPO Start. Een geïntegreerde aanpak met een duidelijk herkenbaar merk, NPO Cultuur, kan hierin een sleutelrol spelen. In de programmeerstrategie ligt daarom de focus op het verder optimaliseren van de 'reis' door onze cultuurcontent, van agendering tot het daadwerkelijk ervaren.

De NPO heeft in september 2023 tijdens een bijeenkomst met de culturele sector bekend gemaakt graag samen met de sector een verkenning naar een nieuw digitaal cultuurplatform te starten.

Bestaande (jaarlijks terugkerende) cultuurprogramma's of programma's die al in de planning stonden, hebben we buiten beschouwing gelaten van de extra bijdrage voor NPO Cultuur. Wel hebben we vanuit het budget voor NPO Cultuur 2.0 aan enkele bestaande programma's een extra bijdrage gegeven voor het realiseren van bijvoorbeeld een culturele agendarubriek (o.a. Tijd voor Max en On Stage). Ook zijn binnen bestaande formats cultuurspecials gerealiseerd (Khalid & Sophie en de TV Show van Ivo Niehe).

(x 1.000 euro)		Financiering	
Platform	**Kosten**	**Eigen bijdragen omroepen**	**NPO Cultuur**
Hoofdnetten Video	3.415	84	3.331
Extra kanalen Video	419		419
Online Video	682	40	642
Audio	419		419
Subtotaal	**4.935**	**124**	**4.811**
Marketing	12		12
Kosten projectorganisatie	54		54
BUMA Stemra	123		123
Totaal	**5.124**	**124**	**5.000**

(In 1.000 euro)		Verhouding sector/productie kosten		In %	
Verhouding sector/omroep	**Totaal**	**sector**	**productiekosten**	**sector**	**productiekosten**
Hoofdnetten Video	3.331	240	3.091	7%	93%
Extra kanalen Video	419	58	361	14%	86%
Online Video	642	34	608	5%	95%
Audio	419	26	393	6%	94%
Totaal	4.811	358	4.453	7%	93%

Korte vooruitblik naar 2024 en verder

Politieke ontwikkelingen

De uitslag van de verkiezingen van november 2023, met de vorming van een nieuw kabinet, in combinatie met de duidelijkheid over de uitvoering van de aanbevelingen van het Adviescollege Van Geel zorgen voor onzekerheid van de financiering van de publieke omroep. Samen met de omroepen zet de NPO zich in voor een sterke publieke omroep met behoud van het budget.

Onderzoekscommissie Gedrag en Cultuur Omroepen

Op 1 februari 2024 verscheen het rapport van de OGCO 'Niets gezien, niets gehoord, niets gedaan'. Deze commissie is in januari 2023 ingesteld en heeft tot taak een onderzoek in te stellen naar a) grensoverschrijdend gedrag en b) de mogelijke onderliggende systemische oorzaken daarvan, in brede zin binnen de landelijke publieke mediadienst als geheel en bij het programma De Wereld Draait Door in het bijzonder, maar niet uitsluitend. De focus van de NPO ligt in 2024 op het opstellen en uitvoeren van een plan van aanpak voor zowel de publieke omroep als geheel (samen met de omroepen) als dat voor de NPO zelf als organisatie. Daarin worden de aanbevelingen van de commissie geïmplementeerd, met als doel de sociale veiligheid bij de publieke omroep te verbeteren.

Overkoepelende strategie

Omroepen en NPO geven in 2024 vorm aan de implementatie van de in 2023 vastgestelde overkoepelende strategie 'Voortdurend in verbinding'. Deze strategie moet een antwoord geven op de vraag hoe de publieke omroep relevant blijft in een sterk veranderende samenleving. Hiertoe wil de NPO in 2024 invulling geven aan vier pijlers: versnelling ambities on demand en online, behoud van focus op het bereiken van jongeren, sterker integraal en cross-mediaal programmeren en beter aansluiten bij nieuw mediagedrag.

Integraal programmeren

Per 1 maart 2024 heeft de directie Video verdere verbeteringen doorgevoerd naar aanleiding van de evaluatie sinds de invoering van de nieuwe manier van integraal programmeren op 1 maart 2022. Het doel hiervan is om genrebeleid en programmering voor zowel lineair, online en on demand beter op elkaar te laten aansluiten.

Video Publicatieplatform

In de tweede helft van het jaar leveren we naar verwachting het nieuwe Video Publicatieplatform (VPP) op. Na de aanbesteding in 2021 en de ontwerpfase in 2022 is de oplevering die aanvankelijk was voorzien voor 2023 uitgesteld naar eind 2024. De projectorganisatie blijft daardoor ook ongeveer een jaar langer bestaan.

NPO Start

Eind 2023 is de nieuwe app gelanceerd met een nog beperkte functionaliteit. In de loop van 2024 zullen er meer functionaliteiten worden geïntroduceerd in de app en zal de app verder doorontwikkeld worden.

Verslag raad van toezicht en commissies

De raad van toezicht ziet het als zijn taak om te waken over de integriteit van het publieke bestel; het blijvend doen verzorgen van betrouwbare, onafhankelijke en kwalitatief hoogwaardige programma's.

Samenstelling

De raad van toezicht bestaat vanaf 1 mei 2020 uit een voorzitter en vijf leden. De heer Joustra is per 1 juni 2023 voor een tweede termijn benoemd door de staatssecretaris van OCW. Zie onderaan dit verslag voor het rooster van aftreden van de leden van de raad van toezicht.

Taak

De taak van de raad van toezicht is vastgelegd in de Mediawet (artikel 2.7). De raad van toezicht ziet toe op de uitvoering van de publieke mediaopdracht op landelijk niveau, op de werkzaamheden van de raad van bestuur en op de algemene gang van zaken in de NPO. In de Mediawet (artikel 2.6.4) is bepaald dat de leden van de raad van toezicht van de NPO een door de minister vastgestelde vergoeding ontvangen.

Invulling bevoegdheden en verantwoordelijkheden

De raad van toezicht kwam in 2023 vijf keer regulier bijeen en sprak in februari een dagdeel over de strategie. Voorafgaand aan ieder regulier overleg met de raad van bestuur kwam de raad van toezicht bijeen voor onderling overleg. In de reguliere vergaderingen komen programmatische actualiteiten en diverse andere onderwerpen aan de orde: de ontwikkelingen in het medialandschap en in de politiek, de kwartaalrapportages, het risicomanagement, de naleving van de geldende wet- en regelgeving, de financiële verantwoording en langer lopende projecten, zoals het integraal programmeren en doelmatigheid en transparantie. Een aantal onderwerpen kreeg specifieke aandacht van de raad van toezicht:

- *Samenwerking binnen het bestel – gezamenlijke strategietraject omroepen*

De raad sprak meermaals over het gezamenlijke strategietraject dat de NPO en de omroepen in 2023 doorliepen. De raad van bestuur hield de raad van toezicht frequent op de hoogte van hun overwegingen om sancties op te leggen aan de aspirant-omroep Ongehoord Nederland. Aanleidingen hiervoor waren het niet naleven van de Journalistieke Code NPO en onvoldoende bereidheid van ON! tot samenwerking binnen het publieke bestel. Het verzoek tot intrekking van de voorlopige erkenning van ON! is ook besproken in de vergaderingen van de raad van toezicht.

- *Integriteit bestel en onafhankelijk onderzoek Gedrag en Cultuur Omroepen (OGCO)*

Sinds 2022 is de aandacht voor een sociale veilige werkomgeving binnen de omroep vergroot. Er kwamen berichten naar buiten over grensoverschrijdend gedrag, onder andere bij de programma's The Voice of Holland en De Wereld Draait Door (DWDD). Naar aanleiding van publicaties in de Volkskrant over het grensoverschrijdend gedrag bij DWDD verzocht de staatssecretaris Cultuur en Media aan de raad van bestuur van de NPO om een onderzoek in te laten stellen.

De raad van toezicht zag er onder andere op toe dat de onafhankelijkheid van dit onderzoek is geborgd. Verder besprak de raad dit onderwerp onderling en met het College van Omroepen (CvO), de ondernemingsraad van de NPO en de Centrale Ondernemingsraad voor de hele publieke omroep. Het rapport van de OGCO is uitgebracht op 1 februari 2024. Dit jaar blijft de raad van toezicht aandacht houden

voor het bevorderen van een sociaal veilige werkomgeving en zal de raad erop toezien dat er invulling wordt gegeven aan de aanbevelingen van deze commissie.

- *Ontwikkelingen in het medialandschap en Adviescollege Landelijke Publieke Omroep*

De raad van toezicht bespreekt geregeld met de raad van bestuur de ontwikkelingen in het medialandschap. Bijvoorbeeld de ontwikkelingen van het on demand kijken, en de daarvoor benodigde extra inspanningen voor het optimaliseren van het NPO Start-platform. De raad sprak ook over de inhoud van het rapport van het Adviescollege Van Geel. Verder kwamen de vorderingen van de projecten rond het nieuwe videopublicatieplatform (VPP), de platformen NPO Luister en NPO Start, journalistieke kwaliteit en de programmering op de zenders en netten aan bod.

- *Jaarstukken, NPO-brede begroting, NPO-begroting*

De raad van toezicht stelde in mei 2023 het jaarverslag en de jaarrekening 2022 vast in aanwezigheid van de accountant. Daarnaast is de raad geïnformeerd over de inhoud van de jaarplannen van de directies Audio en Video, die zij opstellen ten bate van de intekening van de programma's. De raad nam ook kennis van de positieve zienswijzen van de omroepen hierover. In september nam de raad van toezicht kennis van de zienswijze van het CvO op de omroepbrede begroting en de reactie van de raad van bestuur hierop. De raad van toezicht stemde in met de concepttekst van de Begroting 2024 voor de publieke omroep, na de auditcommissie te hebben gehoord en met inachtneming van de zienswijze van het CvO. In november stemde de raad van toezicht, na de auditcommissie te hebben gehoord, in met de definitieve Begroting 2024 voor de NPO en nam de raad kennis van de managementletter.

Commissies

De raad van toezicht heeft een auditcommissie en een remuneratiecommissie. De auditcommissie bestaat uit mevrouw Doorewaard en mevrouw Vletter. Deze commissie geeft advies aan de raad van toezicht over financiële besluiten. Daarnaast besteedt de commissie aandacht aan het bevorderen van doelmatigheid, de financiële stand van zaken en risicomanagement. Ook spreekt de auditcommissie met de compliance officer. In de mei-vergadering spreekt de auditcommissie voor de laatste keer met de accountants van EY, buiten aanwezigheid van bestuur en medewerkers van de NPO. In 2022 is de Europese openbare aanbesteding voor een nieuwe accountant van de NPO opgestart. De auditcommissie is in dit proces geïnformeerd en betrokken. De raad van toezicht gaat in mei 2023 akkoord met de gunning van de aanbesteding aan PwC. De duur van de overeenkomst is drie jaar met een optie om twee keer met één jaar te verlengen.

De remuneratiecommissie bestaat uit de heer Joustra en de heer Van Beek. Gedurende het jaar voerde de remuneratiecommissie individuele functioneringsgesprekken met de leden van de raad van bestuur. In deze gesprekken is ook aandacht besteed aan het bevorderen van een sociale veilige werkomgeving. Van de functioneringsgesprekken zijn verslagen opgesteld.

In november 2023 is de raad gestart met het werven van een nieuw lid voor de raad van bestuur. In augustus 2024 ontstaat er een vacature omdat het huidige lid de heer Doop heeft aangegeven niet in aanmerking te willen komen voor een tweede termijn. De selectiecommissie bestaat uit de voorzitter van de raad van toezicht (Tjibbe Joustra), de vicevoorzitter en voorzitter van de audit commissie (Lizzy Doorewaard) en een lid van de remuneratiecommissie van de raad van toezicht (Maarten van Beek). Een extern bureau heeft het wervings- en selectieproces ondersteund. In april 2024 heeft de raad van toezicht met inachtneming van het positieve advies van de paritaire commissie (bestaande uit twee leden van de Centrale Ondernemingsraad (COR) en twee leden van de Ondernemingsraad NPO) besloten de heer Lucien Brouwer per 1 juli 2024 te benoemen tot lid van de raad van bestuur. Een delegatie vanuit het College van Omroepen heeft voorafgaand aan de benoeming een kennismakingsgesprek met de beoogd kandidaat gevoerd. Deze delegatie heeft ook een positief oordeel gegeven over de kandidaat.

Overige activiteiten raad van toezicht

Interne organisatie NPO

De raad van toezicht is nauw betrokken bij de uitdagingen waar de publieke omroep voor staat; hij staat de raad van bestuur ook naast de reguliere vergaderingen en contactmomenten gevraagd en ongevraagd met raad en advies terzijde. Dit komt mede tot uitdrukking in geregeld tussentijds overleg tussen de voorzitter of één van de leden van de raad van toezicht enerzijds, en de leden van de raad van bestuur anderzijds. De voorzitter en leden van de raad van toezicht worden in die

gevallen op basis van hun individuele deskundigheid door de leden van de raad van bestuur benaderd.

De leden van de auditcommissie waren aanwezig bij de managementbijeenkomst waar de risicoanalyse werd besproken. Ook vonden er bijeenkomsten met NPO-medewerkers en enkele raad van toezichtsleden plaats, waar de transitie van de organisatie in het kader van integraal programmeren op de agenda stond. De raad van toezicht heeft verder geluncht met alle directeuren, waarbij actuele zaken aan de orde kwamen. Daarbij heeft de raad ook op informele wijze kennis gemaakt met de nieuw benoemde directeuren Publiek & Marketing en Strategie & Innovatie.

Ondernemingsraad

Zowel in het voorjaar als in het najaar sprak de raad van toezicht met de ondernemingsraad van de NPO. In het najaar was er nog een gesprek met de Centrale Ondernemingsraad. Daarnaast was er telefonisch contact tussen de voorzitter van de ondernemingsraad en de voorzitter en de heer Van Beek vanuit de raad van toezicht. In deze gesprekken kwam ook het bevorderen van de onderlinge samenwerking met de omroepen en een sociaal veilige werkomgeving aan de orde.

Omroepen

De raad van toezicht voerde in 2023 twee gesprekken met een delegatie vanuit het College van Omroepen. Deze gesprekken vonden in een open sfeer plaats en boden de raad van toezicht inzicht in welke belangen van de omroepen hij moet meewegen bij besluitvorming. Er is onder andere gesproken over het gezamenlijke strategietraject, de integriteit, het bevorderen van een sociaal veilige werkomgeving en de pluriformiteit binnen het bestel. Van alle gesprekken is een verslag opgesteld.

Onafhankelijkheid

Artikel 2.5 en 2.6 Mediawet 2008 en artikel 11 en 12 van de statuten van de NPO bevatten de relevante bepalingen over benoeming, schorsing en ontslag van de leden van de raad van toezicht en de onverenigbaarheid van functies. In aanvulling op deze bepalingen heeft de raad van toezicht een reglement opgesteld, waarin de volgende onverenigbaarheid is vastgelegd: een voormalig bestuurder van de stichting of een andere publieke media-instelling is na het einde van zijn of haar bestuurlijke functie voor een periode van vijf jaar niet benoembaar als lid van de raad van toezicht van de stichting.

In het reglement van de raad van toezicht is daarnaast vastgelegd op welke wijze een lid van de raad van toezicht mogelijke belangenverstrengeling tegengaat. Elk lid geeft zijn nevenfuncties op, waaronder bestuursfuncties, commissariaten en adviseurschappen van structurele aard. De leden bespreken nieuwe nevenfuncties die zij willen aanvaarden vooraf in de raad van toezicht. De nevenfuncties van de leden van de raad staan vermeld in de openbare registers van de NPO op de corporate website en in het jaarverslag (zie pagina 35).

Slotwoord

Tot slot wil de raad van toezicht de raad van bestuur en de medewerkers van de NPO bedanken. De raad van toezicht heeft grote waardering voor de betoonde inzet en de geleverde prestaties, die – ook in deze (politiek) complexe omgeving – tot mooie resultaten hebben geleid, zowel op radio en televisie als online en on demand.

Hilversum, mei 2024

Tjibbe Joustra (voorzitter), Lizzy Doorewaard (vicevoorzitter),
Maarten van Beek, Femke den Boer, Hélène Vletter-van Dort, Frank Vrancken Peeters

Rooster van aftreden en deskundigheid leden raad van toezicht

RvT functie	Naam	1e benoeming	2e benoeming	Uiterlijk defungeren	Afgetreden	Rooster van aftreden	Deskundigheid in de RvT van NPO
Voorzitter	Tjibbe Joustra	1-6-2018	1-6-2023	31-05-2028		31-05-2028	Algemeen bestuurlijk, media-inhoudelijk
Lid	Lizzy Doorewaard	1-1-2016	1-1-2021	31-12-2025		31-12-2025	Media/Bedrijfsleven
Lid	Frank Vrancken Peters	1-1-2016	1-1-2021	31-12-2025		31-12-2025	Financiën
Lid	Hélène Vletter-van Dort	1-5-2020	1-5-2025	1-5-2030		1-5-2030	Juridisch
Lid	Femke den Boer	1-1-2016	1-1-2021	31-12-2025		31-12-2025	Media
Lid (COR)	Maarten van Beek	1-1-2018	1-1-2023	31-12-2027		31-12-2027	HR/organisatieontwikkeling

Nevenfuncties

Nevenfuncties raad van bestuur

Frederieke Leeflang, voorzitter

Nevenfunctie uit hoofde van de functie:

Geen

Nevenfunctie niet uit hoofde van de functie:

- Stichting RadboudUMC, lid Raad van Toezicht (04-03-2021; bezoldigd)
- FJL Holding B.V., directeur / (enig) aandeelhouder (03-12-2019)
- FJL B.V., directeur (03-12-2019)
- Stichting Administratiekantoor Stadion Amsterdam, voorzitter (04-06-2019; bezoldigd)
- Stichting Amsterdam Dinner Foundation, vicevoorzitter (16-01-2012; onbezoldigd)
- KWF Kankerbestrijding, vicevoorzitter Raad van Toezicht (08-09-2015; onbezoldigd) tot 03-09-2023

Paul Doop, lid en vice-voorzitter

Nevenfunctie uit hoofde van de functie:

- Stichting CoBO, lid bestuur (10-02-2022; onbezoldigd)

Nevenfunctie niet uit hoofde van de functie:

- Algemene Rekenkamer, collegelid in buitengewone dienst (17-08-2004; bezoldigd)
- Technische Universiteit Eindhoven (TU/e), lid Raad van Toezicht (01-04-2022; bezoldigd)
- Europese Vredesfaciliteit/EVF (EU), Lid college van auditors (01-01-2022; bezoldigd)
- Stichting Behuizing Anne Frank Stichting, lid bestuur (01-01-2019; onbezoldigd)
- Anne Frank Stichting, lid Raad van Toezicht (01-01-2017; onbezoldigd)
- Stichting Vrienden van de Anne Frank Stichting, lid bestuur (01-01-2019; onbezoldigd)
- Stichting The Hague Humanity Hub, voorzitter Raad van Toezicht (01-12-2017; vergadervergoeding)
- Stichting Nationale Herdenking 15 augustus 1945, lid Commissie van Advies (01-04-2021; onbezoldigd)
- Stichting Emma at Work, lid Raad van Advies (2018; onbezoldigd)

Nevenfuncties raad van toezicht

Tjibbe Joustra, voorzitter

- Agri-Data Warehouse B.V., voorzitter Raad van Commissarissen (06-09-2021, bezoldigd)
- Stichting Merita, bestuurder (28-08-2019, bezoldigd)
- B.V. Kwaliteitskeuring Dierlijke Sector (KDS), commissaris (28-08-2019, bezoldigd)
- Stichting Administratiekantoor Kwaliteitskeuring Dierlijke Sector, bestuurder (28-08-2019, bezoldigd)
- Nederlandse School voor Openbaar bestuur, voorzitter Raad van Toezicht (2019, onbezoldigd)
- Vereniging agriNL, voorzitter Bestuur (14-12-2018, bezoldigd)
- Meermanno, voorzitter Raad van Toezicht (2016, onbezoldigd)
- Koninklijke Bibliotheek, voorzitter Algemeen Bestuurscollege (01-11-2015, bezoldigd)
- Stichting Dutch Milk Foundation, voorzitter (29-06-2009, bezoldigd)
- G4S Group, voorzitter Raad van Advies (bezoldigd)
- Stichting Maatschappij en Veiligheid, voorzitter Bestuur (01-10-2019, onbezoldigd) tot 01-04-2023
- Autoriteit Persoonsgegevens, lid Raad van Advies (2016, onbezoldigd) tot in 2023

Lizzy Doorewaard, vicevoorzitter

Hoofdfunctie: Professioneel toezichthouder en zelfstandig adviseur

- Esso Nederland bv, Lid Raad van Commissarissen (01-10-2022; bezoldigd)
- CDA Utrechtse Heuvelrug, voorzitter bestuur (2019; onbezoldigd)
- Stichting Register Certified Board Member, voorzitter Raad van Toezicht (onbezoldigd; 17-06-2019)
- Docent ‘Modern toezichthouden’ 6 opleidingsorganisaties (bezoldigd)

Femke den Boer

Hoofdfunctie: Directeur Centrum voor Wetenschap en Cultuur, Universiteit Utrecht

- Cibap vakschool voor vormgeving, voorzitter Raad van Toezicht (01-07-2023; bezoldigd)
- Stichting Samenwerkende Utrechtse Musea (SUM), Lid Bestuur (01-11-2021; onbezoldigd)
- Stichting de Bibliotheek Utrecht, lid Raad van Toezicht (01-01-2019; onkostenvergoeding)
- Theaterfestival Boulevard, Lid Raad van Toezicht (onbezoldigd) tot 01-04-2023

Frank Vrancken Peeters

Hoofdfunctie: Chief Executive Officer, Springer Nature

- Springer Nature Finance B.V., bestuurder (24-09-2019; bezoldigd)

Maarten van Beek

Hoofdfunctie: HR Director ING Retail Banking

- Stichting UAF, voorzitter Raad van Toezicht (01-09-2021; onbezoldigd)
- Vereniging AWVN, lid Raad van Toezicht (01-07-2020; bezoldigd)
- ABE HR & Leadership Advisory B.V., bestuurder (05-09-2016; bezoldigd)
- Vereniging JINC, lid Raad van Advies (onbezoldigd)
- Spreker/gastdocent bij diverse universiteiten en instellingen (bezoldigd/onbezoldigd)
- Visitatiecommissie Algemene Bestuursdienst, lid (01-09-2023 tot 31-12-2023, bezoldigd)
- Stichting Cordaid, Lid Raad van Toezicht (16-12-2014; onbezoldigd) tot 01-09-2023

Hélène Vletter-van Dort

Hoofdfunctie: Hoogleraar Financieel Recht & Governance, Erasmus School of Law

- STMicroelectronics, lid Raad van Commissarissen (24-05-2023; bezoldigd)
- De Bestuurskamer bv, partner (01-10-2022; bezoldigd)
- Stichting Nyenrode, lid bestuur (01-09-2022; bezoldigd)
- Anthos Fund & Asset Management bv, lid Raad van Commissarissen (21-04-2021; bezoldigd)
- Stichting Luchtmans, voorzitter bestuur (01-07-2018; bezoldigd)
- International Center for Financial law & Governance (ICFG), lid bestuur (onbezoldigd)
- NN Group nv, vice-voorzitter Raad van Commissarissen (bezoldigd) tot 03-06-2023
- Adler Psychometrics, partner (onbezoldigd) tot 01-03-2023

Nevenfuncties directeuren

Jojanneke Doorn

Waarnemend directeur Video i.s.m. Remco van Leen van 01-01-2023 tot 01-11-2023

Directeur Video i.s.m. Remco van Leen per 01-11-2023

Nevenfunctie uit hoofde van de functie:

- AWO-fonds, lid bestuur (01-09-2022; onbezoldigd)

Remco van Leen

Waarnemend directeur Video i.s.m. Jojanneke Doorn van 01-01-2023 tot 01-11-2023

Directeur Video i.s.m. Jojanneke Doorn per 01-11-2023

Geen nevenfuncties

Jurre Bosman

Directeur Audio

Waarnemend directeur Publiek & Marketing van 10-10-2022 tot 01-05-2023

Nevenfunctie uit hoofde van de functie (als directeur Audio):

- Digital Radio NL, voorzitter (01-11-2022; onbezoldigd)

Nevenfunctie uit hoofde van de functie (als wnd. directeur Publiek & Marketing):

- Stichting KijkOnderzoek (SKO), lid bestuur (27-10-2022; onbezoldigd)
- Stichting Nationaal Luister Onderzoek (NLO), lid bestuur (11-11-2022; onbezoldigd)
- Stichting Verenigde Internet Exploitanten (VINEX), lid bestuur (25-11-2022; onbezoldigd)

Mark Minkman

Directeur Financiën

Nevenfunctie uit hoofde van de functie:

- Stichting Nederlandse Datakluis, Lid Raad van Toezicht (14-10-2022; onbezoldigd)

Nevenfunctie niet uit hoofde van de functie:

- Stichting De Schuur van Herpt, bestuurder (01-08-2023; onbezoldigd)
- Stichting Steunfonds de Schuur van Herpt, bestuurder (01-08-2023; onbezoldigd)
- Muziektheatergezelschap Veenfabriek, penningmeester bestuur (01-01-2022; onbezoldigd)
- CNV Vakmensen, vicevoorzitter Raad van Toezicht (01-01-2022; bezoldigd)

Willem Roskam

Directeur Technologie en Operations

Geen nevenfuncties

Charelle Akihary

Directeur Publiek en Marketing per 01-05-2023

Nevenfunctie uit hoofde van de functie:

- Nationaal Media Onderzoek (NMO), lid bestuur (20-07-2023; onbezoldigd)

Nevenfunctie niet uit hoofde van de functie:

- Platform Innovatie in Marketing, voorzitter (01-11-2022; onbezoldigd)

Ezra Eeman

Directeur Strategie per 01-06-2023

Nevenfunctie niet uit hoofde van de functie:

- Muntpunt (bibliotheek Brussel), lid raad van bestuur (onbezoldigd)
- Future Media Hubs (EBU), lid raad van bestuur (onbezoldigd)
- Spreker op events / festivals (bezoldigd/onbezoldigd)
- Wekelijkse nieuwsbrief (onbezoldigd)

Frans Klein

Directeur Video, tijdelijk teruggetreden van 01-01-2023 tot 01-08-2023. Uit dienst 01-08-2023

Nevenfunctie uit hoofde van de functie:

Dutch CORE, lid bestuur (03-08-2017; onbezoldigd) tot 01-08-2023

Nevenfunctie niet uit hoofde van de functie:

Vrienden van het Radio Filharmonisch Orkest, voorzitter (01-01-2015; onbezoldigd)

Register Financiële belangen of Beleggingen

Financiële belangen of beleggingen van topfunctionarissen (leden van de raad van bestuur, leden van de raad van toezicht en directieleden), en die van hun partners, in sectorgerelateerde ondernemingen of in bedrijven waarmee de NPO een zakelijke verhouding heeft:

Geen meldingen

Register ontvangen geschenken

Ontvangen en gegeven geschenken met een waarde van meer dan € 50:

Geen meldingen

Organogram

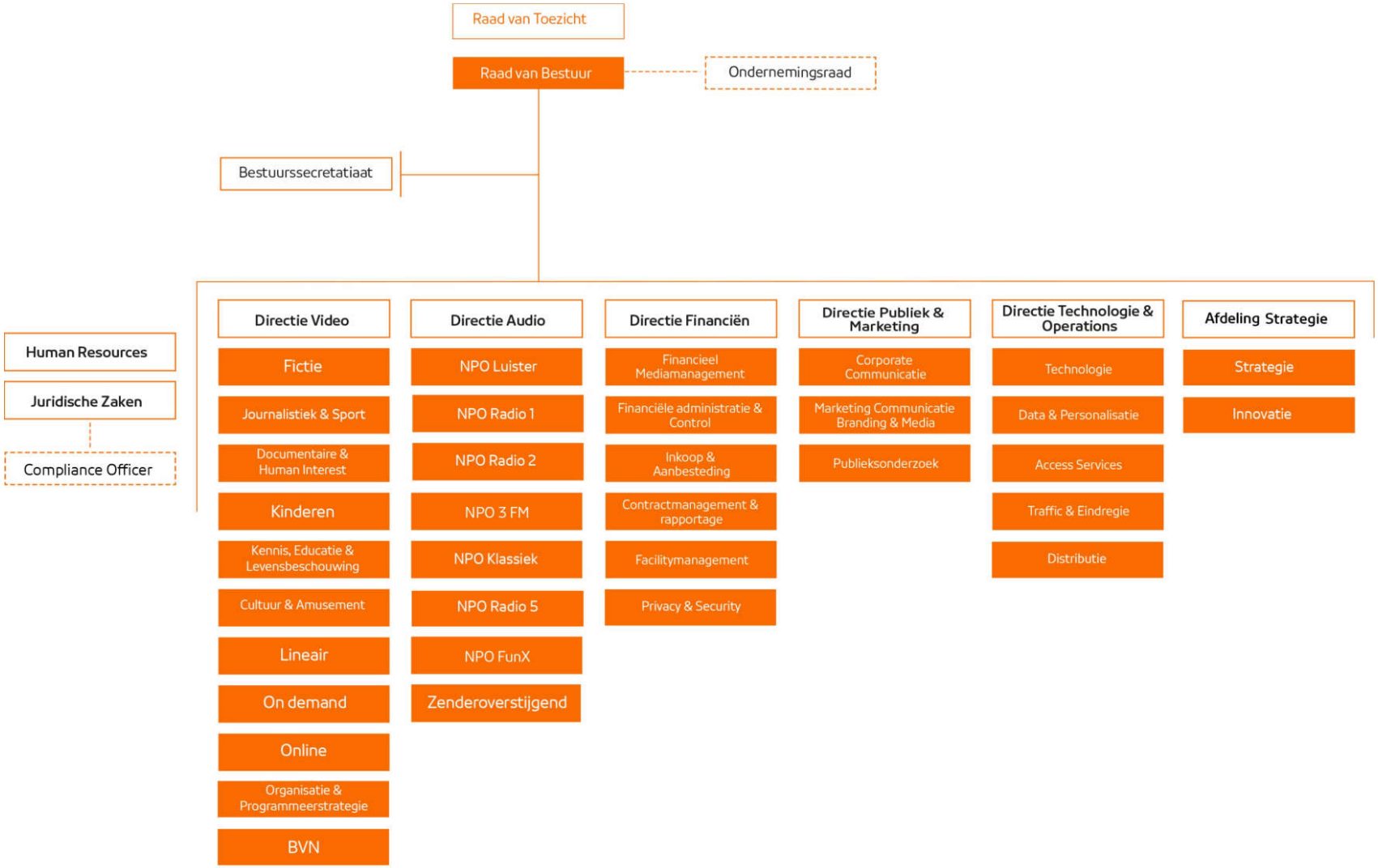
Raad van Toezicht
Raad van Bestuur
Ondernemingsraad
Bestuurssecretatiaat
Human Resources
Juridische Zaken
Compliance Officer
Directie Video
Fictie
Journalistiek & Sport
Documentaire & Human Interest
Kinderen
Kennis, Educatie & Levensbeschouwing
Cultuur & Amusement
Lineair
On demand
Online
Organisatie & Programmeerstrategie
BVN
Directie Audio
NPO Luister
NPO Radio 1
NPO Radio 2
NPO 3 FM
NPO Klassiek
NPO Radio 5
NPO FunX
Zenderoverstijgend
Directie Financiën
Financieel Mediamanagement
Financiële administratie & Control
Inkoop & Aanbesteding
Contractmanagement & rapportage
Facilitymanagement
Privacy & Security
Directie Publiek & Marketing
Corporate Communicatie
Marketing Communicatie Branding & Media
Publieksonderzoek
Directie Technologie & Operations
Technologie
Data & Personalisatie
Access Services
Traffic & Eindregie
Distributie
Afdeling Strategie
Strategie
Innovatie

Bijlage 1

Uitwerking risico's

1. Het bestel wordt onbeheersbaar

Risico en toelichting	Verwachte impact	Maatregelen
De NPO acteert in een complexe omgeving. Zo kan de samenwerking met de omroepen binnen het bestel complex zijn. *Risicobereidheid: gemiddeld*	Dit kan onder andere tot gevolg hebben dat: 1. Doelen niet eenvoudig kunnen worden gerealiseerd / er geen grip op de strategie is; 2. De fysieke veiligheid van de medewerkers komt in gevaar.	NPO heeft hier in 2023 op ingespeeld: 1. Door het verbeteren van de communicatie met de omgeving en versterking van de relatie met de omroepen; 2. Door aandacht voor de uitkomsten van het adviescollege Publieke Omroep (Commissie Van Geel) Het adviescollege heeft geadviseerd over toelatings- en verantwoordingscriteria voor de landelijke publieke omroep. Het advies onderstreept het belang van een sterke onafhankelijke publieke omroep, met externe pluriformiteit als uitgangspunt en met de NPO die zorgdraagt voor de programmering, distributie en de besturing van het publieke bestel als geheel; 3. Door de start van een overkoepelend strategietraject samen met de omroepen.

2. NPO verliest maatschappelijk en politiek draagvlak

Risico en toelichting	Verwachte impact	Maatregelen
De NPO acteert in een complexe omgeving. Zo is er sprake van onzekerheden vanuit de politiek die effect hebben op de NPO. Ook kan een cyberaanval of ransomware de reputatie van de NPO schaden. Wanneer NPO door een dergelijke aanval getroffen wordt, kan dat impact hebben op de inhoud en continuïteit van de uitzending en distributie. *Risicobereidheid: gemiddeld*	Dit kan onder andere tot gevolg hebben dat: 1. Er sprake is van financiële onzekerheid (waaronder daling reclame-inkomsten); 2. Verlies van relevantie; 3. Verzwakking van de onafhankelijke positie; 4. Mogelijke incidenten of wijzigingen in de publieke opinie kunnen ernstige gevolgen hebben voor onze reputatie of marktpositie; 5. Wanneer de (ondersteunende) uitzendsystemen uitvallen of de NPO getroffen wordt door een cyberaanval, kan dit leiden tot: Financiële schade (herstelkosten, vertraging, etc); Reputatieschade (negatieve aandacht).	De NPO heeft onder meer de volgende maatregelen getroffen: 1. Via het overkoepelende strategietraject wordt aandacht gegeven aan dit onderwerp, in de gepresenteerde plannen zijn ook mitigerende maatregelen opgenomen om dit risico te kunnen beheersen; 2. De NPO maakt gebruik van een incidenten-matrix, waarmee er tijdig actie wordt ondernomen bij constateren van een risico; 3. De NPO bereidt zich samen met de omroepen voor op de uitkomsten van de Onderzoekscommissie Gedrag en Cultuur Publieke Omroep (OGCO) die in Q1-2024 met haar rapportage komt; 4. Permanente monitoring door de afdeling Security Operations om een cyberaanval te voorkomen; 5. Bijschrijven van en oefenen met diverse cybercrime scenario's; 6. Opstellen van een Business Impact Analyse op netwerken en systemen.

3. Digitale transformatie gaat te langzaam

Risico en toelichting	Verwachte impact	Maatregelen
Vanwege het continu veranderend mediagedrag (met name bij jongere generaties) loopt de NPO, bij onvoldoende innovatie, het risico van het verliezen van bereik, relevantie en talenten. Veranderend mediagedrag vraagt dat de NPO voldoende innoveert op technologisch gebied en programma-aanbod. *Risicobereidheid: gemiddeld*	Mogelijke impact van hiernaast genoemd risico is dat de NPO minder Nederlanders bereikt, waardoor de missie en doelstelling van de NPO onder druk komen te staan. Financieel heeft dit geen directe impact, aangezien de NPO niet gefinancierd wordt op basis van bereik, maar op basis van de voorwaarden zoals vastgesteld in de Mediawet.	De NPO heeft gewerkt aan de volgende zaken: 1. Passende afspraken met (commerciële) mediadiensten en distributeurs; 2. Innovatie vanuit behoefte eindgebruikers in lijn met de strategische prioriteiten; 3. Initiëren van dialoog met omroepen om tot gezamenlijke aanpak te komen om de online en on demand strategie te ontwikkelen; 4. In contact blijven met het Nederlandse publiek over hoe zij de NPO beleven en hoe ze door de NPO bediend willen worden; 5. Aangesloten blijven bij de wensen van het publiek door middel van luisteronderzoek en implementatie NPO Luister; 6. Aangesloten blijven bij de wensen van het publiek door middel van kijkonderzoek en implementatie de nieuwe NPO Start app.

4. Vinden, binden en boeien van medewerkers

Risico en toelichting	Verwachte impact	Maatregelen
De (technische) arbeidsmarkt is op het moment krap en het vinden van de juiste medewerkers om vorm te geven aan de benodigde veranderingen binnen de NPO-organisatie op creatief en technisch gebied, is niet eenvoudig. Als de juiste medewerkers niet gevonden kunnen worden, kan dit tot gevolg hebben dat de gewenste kwaliteit van de werkzaamheden (vanuit de taakopdracht) niet behaald kan worden. *Risicobereidheid: laag*	Dit kan er toe leiden dat: 1. Ambities niet worden gehaald; 2. Aansluiting met doelgroepen wordt verloren; 3. Hogere kosten door externe inhuur betaald moeten worden; 4. Kwaliteit van aanbod en infrastructuur onder druk komt te staan.	NPO heeft in 2023 geïnvesteerd in: 1. Arbeidsmarktcommunicatie en recruitment; 2. Stimuleren leervermogen/creativiteit van het eigen personeel; 3. Focus op talentontwikkeling en onboarding; 4. Aandacht voor diversiteit en inclusiviteit; 5. Aandacht voor sociale veiligheid en alle mogelijkheid geven om in vrijheid hierover te spreken met de (externe) vertrouwenspersoon; 6. Start van een leiderschapstraject, in combinatie met de overkoepelende strategie.

5. Minder budget beschikbaar voor kwalitatieve content

Risico en toelichting	Verwachte impact	Maatregelen
Door politieke keuzes ten aanzien van de NPO bestaat het risico dat er in de toekomst minder budget voor kwalitatieve content beschikbaar is. Daarnaast heeft de NPO, vanuit haar taakstelling, veel taken, uitdagingen en ambities, maar er is, onvoldoende budget voor alle plannen. *Risicobereidheid: laag*	Dit kan er toe leiden dat: 1. Het aanbod van de NPO verarmt, minder actualiteit (is duur) en meer (buitenlandse) aankopen; 2. Afname kwaliteit content; 3. Minder NL-geproduceerde content; 4. Effecten voor werkgelegenheid in de gehele keten; 5. Minder bereik onder de Nederlandse bevolking; 6. Afname STER-inkomsten. .	De NPO heeft aandacht voor, en gewerkt aan de volgende zaken: 1. Opzet systeem en voorwaarden om doelmatigheid aantoonbaar vast te leggen, zodat content voor een eerlijke prijs (voor NPO en producent) gemaakt wordt; 2. Onder aandacht brengen van het nut van de kwalitatieve content van de NPO bij de diverse politieke partijen; 3. Bepalen van scenario's; 4. Aandacht voor dit onderwerp in het bepalen van de overkoepelende strategie; 5. NPO-breed portfoliomanagement om ambities en activiteiten inzichtelijk te maken en daarbij bepalen welke van belang is voor de eindgebruiker en welke niet/minder.

Deel II

Jaarrekening 2023

Inhoudsopgave jaarrekening

Balans per 31 december 2023 47

Exploitatierekening 2023 48

Kasstroomoverzicht 2023 49

Toelichting behorende tot de jaarrekening 50
Algemeen 50
Grondslagen voor de waardering van activa en passiva en de resultaatbepaling 51
Waarderingsgrondslagen balans 53
Grondslagen voor de bepaling van het exploitatiesaldo 57
Kasstroomoverzicht 58

Toelichting op de balans 59
Activa 59
Passiva 64
Niet in de balans opgenomen verplichtingen 68

Toelichting op de exploitatierekening 69
Baten 69
Lasten 74
Gebeurtenissen na balansdatum 83

Balans per 31 december 2023

(x 1.000 euro, na resultaatbestemming)	Toelichting	2023	2022
Activa			
Vaste activa		**35.591**	**34.124**
Materiële vaste activa	1	35.591	34.074
Financiële vaste activa	2	-	50
Vlottende activa		**217.536**	**184.074**
Vorderingen	3	135.898	149.670
Liquide middelen	4	81.638	34.404
Totaal activa		**253.127**	**218.198**
Passiva en eigen vermogen			
Eigen vermogen	5	48.450	**55.237**
Voorzieningen	6	4.745	**2.524**
Kortlopende schulden	7	199.932	**160.437**
Totaal passiva en eigen vermogen		**253.127**	**218.198**

Exploitatierekening 2023

(x 1.000 euro)	Toelichting	2023	2022
Media-aanbod	8	1.069.600	966.849
Opbrengst nevenactiviteiten	9	559	594
Overige bedrijfsopbrengsten	10	579	127
Som der bedrijfsopbrengsten		**1.070.738**	**967.570**
Verstrekkingen zendgemachtigden	11	901.620	826.599
Lasten personeel in loondienst	12	49.326	41.052
Lasten personeel niet in loondienst	13	9.356	10.736
Facilitaire lasten (excl afschrijvingen)	14	32.273	28.415
Afschrijvingen materiële vaste activa		4.522	5.026
Rechten	15	29.055	27.348
Overige bedrijfslasten	16	52.042	29.653
Som der bedrijfslasten		**1.078.194**	**968.829**
Bedrijfsresultaat		**-7.456**	**-1.259**
Rentebaten	17	701	11
Rentelasten	17	-2	-250
Som der financiële baten en -lasten		**699**	**-239**
Exploitatiesaldo uit gewone bedrijfsuitoefening vóór belasting		**-6.757**	**-1.498**
Vennootschapsbelasting huidig jaar	18	30	35
Vennootschapsbelasting voorgaande jaren		-	-
Exploitatiesaldo uit gewone bedrijfsuitoefening ná belasting	19	**-6.787**	**-1.532**
Af te dragen reserves (AMR)		-	-
Exploitatiesaldo na overdracht		**-6.787**	**-1.532**
Fte gemiddeld		511	456
Fte ultimo		528	475

Kasstroomoverzicht 2023

(x 1.000 euro)	Toelichting	2023	2022
Kasstroom uit operationele activiteiten			
Exploitatieresultaat media-aanbod		-6.787	-1.532
Aanpassen voor:			
- Afschrijving vaste activa		4.527	5.026
- Mutatie financiële vaste activa	2	50	750
- Mutatie voorzieningen	6	2.221	199
Bruto kasstroom uit operationele activiteiten		**11**	**4.443**
Mutatie voorraden		-	-
Mutatie in vorderingen	3	13.772	-27.226
Mutatie in kortlopende schulden	7	39.495	-13.191
Netto kasstroom uit operationele activiteiten		**53.278**	**-35.974**
Kasstroom uit investeringsactiviteiten			
Investeringen in materiële vaste activa	1	-6.048	-5.424
Desinvesteringen materiële vaste activa	1	4	-
Investeringen in financiële vaste activa		-	-
Kasstroom uit investeringsactiviteiten		**-6.044**	**-5.424**
Kasstroom uit financieringsactiviteiten			
Vermogensaanpassing		-	-
Ontvangsten uit langlopende schulden		-	-
Aflossing uit langlopende schulden		-	-
Kasstroom uit financieringsactiviteiten		**-**	**-**
Liquide middelen einde boekjaar	4	81.638	34.404
Liquide middelen begin boekjaar	4	34.404	75.802
Mutatie liquide middelen	4	**47.234**	**-41.398**

De totale inkomende kasstroom bedraagt 47,2 miljoen euro en is met 88,6 miljoen euro toegenomen. Dit komt voornamelijk door een hogere kasstroom uit operationele activiteiten. Voor een toelichting op de mutaties in vorderingen en kortlopende schulden verwijzen we naar de toelichting op de balans.

Toelichting behorende tot de jaarrekening

Algemeen

Activiteiten

De NPO is het sturings- en samenwerkingsorgaan van de instellingen die zendtijd hebben verkregen voor de landelijke publieke omroep. Daarnaast voert de NPO taken uit voortvloeiend uit Artikel 2.2 en 2.3 van de Mediawet 2008. De raad van bestuur van de NPO heeft als overkoepelend bestuursorgaan van de landelijke publieke omroep de volgende kerntaken:

- het vanuit de taakopdracht van de NPO uitzetten van het beleid en verantwoording afleggen over de koers en aangewende budgetten;
- het programmeren van de aanbodkanalen en het vormgeven van de net- en zenderprofielen;
- distributie van de aanbodkanalen.

De stichting is gevestigd te Hilversum, Bart de Graaffweg 2, en is ingeschreven in het handelsregister onder nummer 32043579.

Deelneming en Overige Financiële Vaste Activa

De NPO is lid van de coöperatie NLZiet Coöperatief U.A. De coöperatie NLZiet is opgericht op 13 november 2013. Naast NPO zijn thans RTL en Talpa lid van de coöperatie. Stichting NPO is vertegenwoordigd in het driehoofdige bestuur van deze coöperatie (33,3%).

Op 3 augustus 2017 is de coöperatie 'NPO Rechtenmanagement en Exploitatie Coöperatief U.A.' (Dutch CORE) opgericht, met als doel de uitvoering van de exploitatie van rechten ten aanzien van media-aanbod binnen de landelijke publieke omroep. In het bestuur is de NPO met 50% stemrecht vertegenwoordigd. Voorgenomen besluiten worden voorgelegd aan de algemene ledenvergadering, waarvan zowel stichting NPO als de landelijke (aspirant)-omroepen lid zijn.

Toegepaste standaarden

Op de jaarrekening zijn de bepalingen en inrichtingseisen van toepassing zoals deze zijn vastgelegd in BW2 Titel 9 en de Richtlijnen voor de Jaarverslaggeving en de beleidsregels van de WNT. Nadere uitwerking wordt gegeven in het Handboek Financiële Verantwoording Landelijke Publieke Media-instellingen, NPO en Ster 2022 (hierna: Handboek). Wanneer hetgeen in het Handboek is vermeld afwijkt van eerder genoemde richtlijnen, prevaleert BW2 Titel 9 boven het Handboek. Wanneer hetgeen in het Handboek is vermeld afwijkt van de Richtlijnen voor de Jaarverslaggeving (RJ), prevaleert het Handboek boven RJ. Op grond van het Handboek wordt binnen het Eigen Vermogen, voor zover van toepassing, onderscheid gemaakt tussen de Algemene Reserve, Reserve Koersverschillen Beleggingen, (overgedragen) Reserve voor media-aanbod en Overige Reserves.

Rechtmatigheid

Alle financiële transacties voortvloeiend uit de bedrijfsactiviteiten en de daarbij behorende financiële beheersingsmiddelen worden getoetst op basis van richtlijnen zoals opgenomen in de Mediawet, het Handboek en de verdere van toepassing zijnde wet- en regelgeving.

Continuïteit

De gehanteerde grondslagen voor waardering en resultaatbepaling zijn gebaseerd op de continuïteitsveronderstelling. Wij zijn van mening dat door de genomen maatregelen en bestaande liquiditeitsbuffer, de bij het opmaken van deze jaarrekening gehanteerde continuïteitsveronderstelling niet geraakt wordt.

De activiteiten van de NPO zijn samen met de factoren waarvan de raad van bestuur het waarschijnlijk acht dat ze een effect hebben op de ontwikkeling van de financiële prestatie en positie, toegelicht in het bestuursverslag. De risico's en onzekerheden die een mogelijk effect kunnen hebben op de NPO, zijn inclusief mitigerende maatregelen toegelicht in de Risicoparagraaf, zoals opgenomen in het

bestuursverslag. Op basis van de huidige en toekomstige financiële positie is het bestuur ervan overtuigd dat de NPO over voldoende liquiditeit beschikt om aan haar kortlopende verplichtingen te voldoen. De jaarrekening is daarom opgesteld op basis van de continuïteitsveronderstelling.

Grondslagen voor de waardering van activa en passiva en de resultaatbepaling

Algemene grondslagen

Voor zover niet anders is vermeld, worden activa en passiva opgenomen tegen geamortiseerde kostprijs.

Een actief wordt in de balans opgenomen wanneer het waarschijnlijk is dat de toekomstige economische voordelen naar de organisatie zullen toevloeien en de waarde daarvan betrouwbaar kan worden vastgesteld. Een verplichting wordt in de balans opgenomen wanneer het waarschijnlijk is dat de afwikkeling daarvan gepaard zal gaan met een uitstroom van middelen die economische voordelen in zich bergen en de omvang van het bedrag daarvan betrouwbaar kan worden vastgesteld.

Baten en lasten, waaronder de baten media-aanbod verstrekt door het ministerie van Onderwijs, Cultuur en Wetenschap, worden toegerekend aan het jaar waarop zij betrekking hebben. Hierbij wordt het Handboek gevolgd. Verplichtingen en mogelijke verliezen die hun oorsprong vinden voor het einde van het verslagjaar, worden in acht genomen indien zij voor het opmaken van de jaarrekening bekend zijn geworden.

Indien een transactie ertoe leidt dat alle of nagenoeg alle toekomstige economische voordelen, alsmede alle of nagenoeg alle risico's met betrekking tot een actief of verplichting aan een derde zijn overgedragen, wordt het actief of de verplichting niet langer in de balans opgenomen. Verder worden activa en verplichtingen niet meer in de balans opgenomen vanaf het tijdstip waarop niet meer wordt voldaan aan de voorwaarden van waarschijnlijkheid van de toekomstige economische voordelen en/of betrouwbaarheid van de bepaling van de waarde.

Functionele valuta

De jaarrekening wordt gepresenteerd in euro's, de functionele valuta van de stichting. Tenzij anders vermeld, is alle financiële informatie in euro's afgerond op het dichtstbijzijnde duizendtal.

Omrekening van vreemde valuta

Niet-monetaire balansposten in vreemde valuta worden omgerekend tegen de koers per transactiedatum. Monetaire balansposten worden omgerekend tegen de koers per balansdatum. Transacties in vreemde valuta gedurende de verslagperiode worden in de jaarrekening verwerkt tegen de koers die gold op de datum van de transactie. De uit de omrekening per balansdatum voortvloeiende koersverschillen worden opgenomen in de exploitatierekening. Gezien de relatief beperkte omvang van de bedragen in vreemde valuta wordt geen actief beleid gevoerd ten aanzien van het koersrisico.

Gebruik van schattingen

De opstelling van de jaarrekening vereist dat het management oordelen vormt en schattingen en veronderstellingen maakt die van invloed zijn op de toepassing van grondslagen en de gerapporteerde waarde van activa en verplichtingen, en van baten en lasten. De daadwerkelijke uitkomsten kunnen afwijken van deze schattingen.

De schattingen en onderliggende veronderstellingen worden minimaal jaarlijks beoordeeld.

Herzieningen van schattingen worden opgenomen in de periode waarin de schatting wordt herzien en in toekomstige perioden waarvoor de herziening gevolgen heeft.

In deze jaarrekening zijn schattingen hoofdzakelijk toegepast bij de waardering van de materiële vaste activa en bij de bepaling van de omvang van voorzieningen. Ten behoeve van deze posten zijn uitgebreide analyses opgesteld van de ontwikkelingen in de balanspositie en de exploitatierekening, waarin aanwijzingen voor eventuele herwaarderingen en afstemming met externe ter zake deskundigen worden meegenomen.

Belastingen

Belastingen omvatten de over de verslagperiode verschuldigde en verrekenbare winst-belastingen en latente belastingen. De belastingen worden in de exploitatierekening opgenomen. De over het boekjaar verschuldigde en verrekenbare belasting is de naar verwachting te betalen belasting over de belastbare winst over het boekjaar, berekend aan de hand van belastingtarieven die zijn vastgesteld op verslagdatum, dan wel waartoe materieel al op verslagdatum is besloten, en eventuele correcties op de over voorgaande jaren verschuldigde belasting.

Salderen

Een actief en een post van het vreemd vermogen worden gesaldeerd in de jaarrekening opgenomen uitsluitend indien en voor zover:

- een deugdelijk juridisch instrument beschikbaar is om het actief en de post van het vreemd vermogen gesaldeerd en simultaan af te wikkelen;
- het stellige voornemen bestaat om het saldo als zodanig of beide posten simultaan af te wikkelen.

Financiële instrumenten

Onder financiële instrumenten worden zowel primaire financiële instrumenten, zoals vorderingen, effecten en schulden, als financiële derivaten verstaan.

Alle aan- en verkopen volgens standaard marktconventies van financiële activa worden opgenomen per transactiedatum, dat wil zeggen de datum waarop de stichting de bindende overeenkomst aangaat.

Voor de grondslagen van de primaire financiële instrumenten wordt verwezen naar de behandeling per balanspost.

Waarderingsgrondslagen balans

Materiële vaste activa

Waardering van materiële vaste activa geschiedt op basis van verkrijgingsprijs onder aftrek van cumulatieve afschrijvingen en bijzondere waardeverminderingen. Aanschaffingen boven 2.500 euro worden geactiveerd. Aanschaffingen tot en met 2.500 euro komen, conform het Handboek, direct ten laste van de exploitatierekening.

Afschrijvingspercentages per jaar

Afschrijvingen vinden lineair plaats op basis van de economische levensduur. Conform het Handboek worden de volgende jaarlijkse afschrijvingspercentages als uitgangspunt gehanteerd:

Activum	Afschrijvingspercentage
Bedrijfsgebouwen incl. facilitaire gebouwen	2,5%
Verbouwingskosten die een fundamentele wijziging in het gebruik van het pand tot gevolg hebben	2,5%
Verbouwingskosten die geen fundamentele wijziging in het gebruik van het pand tot gevolg hebben	10%
Inventaris en inrichting	14,29 % - 20%
Facilitaire apparatuur, inclusief hard- en software ten behoeve van distributie en uitzenden	14,29 % - 20%
Hardware en software (overig)	20% - 33,3%
Vervoermiddelen	12,5% - 25%
Technische installaties	6,67%
Zend- en energie-installaties	6,67%

Deze afschrijvingen vangen aan per de 1e van de maand volgend op ingebruikname. Op grond en terreinen vindt geen afschrijving plaats.

Waardering van materiële vaste activa geschiedt overeenkomstig BW2 titel 9 en de RJ op basis van verkrijgings-/vervaardigingsprijs onder aftrek van afschrijvingen.

Aanvullend kan sprake zijn van schattingswijzigingen door wijziging in de economische levensduur, conform BW2T9 in combinatie met de Richtlijnen voor de Jaarverslaggeving (RJ 212).

Financiële vaste activa

Deelnemingen waarin invloed van betekenis op het zakelijke en financiële beleid kan worden uitgeoefend, worden gewaardeerd volgens de vermogensmutatiemethode op basis van de nettovermogenswaarde. Deelnemingen waarin de Stichting NPO de zeggenschap gezamenlijk met andere deelnemers uitoefent (joint ventures), worden gewaardeerd volgens dezelfde methode. Bij de bepaling van de nettovermogenswaarde worden de waarderingsgrondslagen van de NPO gehanteerd. Deelnemingen met een negatieve nettovermogenswaarde worden op nihil gewaardeerd.

De leningen aan gerelateerde partijen worden opgenomen tegen geamortiseerde kostprijs op basis van de effectieve rentemethode, verminderd met eventuele bijzondere waardeverminderingsverliezen.

De overige financiële vaste activa worden opgenomen tegen geamortiseerde kostprijs, voor zover noodzakelijk onder aftrek van een voorziening voor het risico van oninbaarheid.

Bijzondere waardeverminderingen van vaste activa

Voor materiële vaste activa wordt op iedere balansdatum beoordeeld of er aanwijzingen zijn dat deze activa onderhevig zijn aan bijzondere waardeverminderingen.

Als dergelijke indicaties aanwezig zijn, wordt de realiseerbare waarde van het actief geschat. De realiseerbare waarde is de hoogste van de bedrijfswaarde en de directe opbrengstwaarde. Als het niet mogelijk is de realiseerbare waarde te schatten voor een individueel actief, wordt de realiseerbare waarde bepaald van de kasstroomgenererende eenheid waartoe het actief behoort.

Wanneer de boekwaarde van een actief (of een kasstroomgenererende eenheid) hoger is dan de realiseerbare waarde, wordt een bijzonder waardeverminderingsverlies verantwoord voor het verschil tussen de boekwaarde en de realiseerbare waarde. Indien sprake is van een bijzonder waardeverminderingsverlies van een kasstroomgenererende eenheid, wordt het verlies allereerst toegerekend aan goodwill die is toegerekend aan de kasstroomgenererende eenheid. Een eventueel restantverlies wordt toegerekend aan de andere activa van de eenheid naar rato van hun boekwaarden.

Verder wordt op iedere balansdatum beoordeeld of er enige indicatie is dat een in eerdere jaren verantwoord bijzonder waardeverminderingsverlies is verminderd. Als een dergelijke indicatie aanwezig is, wordt de realiseerbare waarde van het betreffende actief (of kasstroomgenererende eenheid) geschat.

Terugneming van een eerder verantwoord bijzonder waardeverminderingsverlies vindt alleen plaats als sprake is van een wijziging van de gehanteerde schattingen bij het bepalen van de realiseerbare waarde sinds de verantwoording van het laatste bijzonder waardeverminderingsverlies.

In dat geval wordt de boekwaarde van het actief (of kasstroomgenererende eenheid) opgehoogd tot de geschatte realiseerbare waarde, maar niet hoger dan de boekwaarde die bepaald zou zijn (na afschrijvingen) als in voorgaande jaren geen bijzonder waardeverminderingsverlies voor het actief (of kasstroomgenererende eenheid) zou zijn verantwoord.

Vorderingen en overlopende activa

De vorderingen worden bij eerste verwerking opgenomen tegen de reële waarde en vervolgens gewaardeerd op de geamortiseerde kostprijs op basis van de effectieve rentemethode, verminderd met eventuele voorzieningen of afboekingen in verband met bijzondere waardeverminderingen of oninbaarheid. Deze voorzieningen of afboekingen worden bepaald op basis van individuele beoordeling van de vorderingen.

Liquide middelen

Hieronder zijn opgenomen de banktegoeden die vrij beschikbaar zijn of binnen een periode van één jaar vrijkomen. De buitenlandse valuta zijn gewaardeerd tegen de koers per balansdatum. De liquide middelen zijn opgenomen tegen nominale waarde.

Eigen vermogen

Binnen het eigen vermogen worden verschillende categorieën onderscheiden, conform het Handboek. De Reserve voor media-aanbod kan incidenteel een negatief saldo vertonen. In het volgende boekjaar wordt de negatieve Reserve voor media-aanbod verrekend met het exploitatieresultaat van dat boekjaar. Indien dit exploitatieresultaat onvoldoende is voor volledige verrekening wordt het resterende negatieve saldo van de Reserve voor media-aanbod afgeboekt van de algemene reserve.

Voorzieningen

Een voorziening wordt gevormd indien de NPO op balansdatum een in rechte afdwingbare of feitelijke verplichting heeft waarvan het waarschijnlijk is dat voor de afwikkeling een uitstroom van middelen noodzakelijk is en waarvan de omvang betrouwbaar is te schatten. De omvang van de voorziening wordt bepaald door de beste schatting van de bedragen die noodzakelijk zijn om de desbetreffende verplichtingen en verliezen per balansdatum af te wikkelen. Indien het effect van de tijdswaarde materieel is, worden de voorzieningen gewaardeerd tegen contante waarde met uitzondering van de voorziening latente belastingen.

Pensioenverplichtingen

De NPO is aangesloten bij het bedrijfstakpensioenfonds PNO Media (PNO). De Stichting NPO heeft in geval van een tekort geen verplichting tot het voldoen van aanvullende bijdragen anders dan door hogere toekomstige premies. Voor zover de verschuldigde premies op balansdatum nog niet zijn voldaan, wordt hiervoor een verplichting opgenomen. Als de op balansdatum reeds betaalde premies de verschuldigde premies overtreffen, wordt een overlopende actiefpost opgenomen voor zover sprake zal zijn van terugbetaling door het fonds of van verrekening met in de toekomst verschuldigde premies.

Voorziening jubilea

Dit betreft een voorziening voor toekomstige jubileumuitkeringen. De hoogte van de voorziening bedraagt de contante waarde van de in de toekomst uit te keren jubileumuitkeringen. De berekening is gebaseerd op gedane toezeggingen, blijfkans en leeftijd. Bij het tot stand komen van de berekende waarde is rekening gehouden met een rekenrente die jaarlijks door de NPO wordt vastgesteld. Deze rekenrente wordt gehanteerd voor het contant maken van de waarde van voorziening.

Voorziening loopbaantraject

Deze voorziening wordt gevormd op grond van de cao voor het omroeppersoneel en wordt op medewerkersniveau bepaald.

Kortlopende schulden en overlopende passiva

Onder kortlopende schulden en overlopende passiva zijn de bedragen opgenomen die betrekking hebben op het verslagjaar, maar op balansdatum nog niet zijn betaald en bedragen die zijn ontvangen in of voor het verslagjaar en aan opvolgende jaren moeten worden toegekend. De kortlopende schulden worden bij de eerste opname verwerkt tegen reële waarde, inclusief direct toerekenbare transactiekosten. Na eerste opname worden de kortlopende schulden en overlopende passiva gewaardeerd tegen geamortiseerde kostprijs op basis van de effectieve rentemethode.

Overlopende passiva media-aanbod

De bedragen die voor de verzorging van media-aanbod in het boekjaar zijn ontvangen, maar (nog) niet volledig aan de publieke media-instellingen (omroepen) zijn toegekend, worden verantwoord als overlopende passiva budget voor media-aanbod.

Afgeleide financiële instrumenten

De financiële risico's die de NPO onderkent, zoals valutarisico's, vloeien voort uit gewone bedrijfsuitoefening. De NPO houdt geen afgeleide financiële instrumenten aan voor speculatieve doeleinden.

Geamortiseerde kostprijs

De geamortiseerde kostprijs is het bedrag waarvoor een financieel actief of financiële verplichting bij de eerste verwerking in de balans wordt opgenomen, verminderd met aflossingen op de hoofdsom, vermeerderd of verminderd met de via de effectieve-rentemethode bepaalde cumulatieve amortisatie van het verschil tussen dat eerste bedrag en het aflossingsbedrag en verminderd met eventuele afboekingen (direct, dan wel door het vormen van een voorziening) wegens bijzondere waardeverminderingen of oninbaarheid.

Niet langer in de balans opnemen van financiële activa en verplichtingen

Een financieel instrument wordt niet langer in de balans opgenomen indien een transactie er toe leidt dat alle, of nagenoeg alle, rechten op economische voordelen en alle, of nagenoeg alle, risico's met betrekking tot de positie aan een derde zijn overgedragen.

Leasing

De Stichting NPO beoordeelt bij het afsluiten van een overeenkomst of de overeenkomst een lease bevat. Een overeenkomst bevat een lease indien deze in ruil voor een vergoeding aan de wederpartij de zeggenschap gedurende de overeengekomen gebruiksperiode over het gebruik van een geïdentificeerd actief aan de groep verleent.

De NPO kan financiële en operationele leasecontracten afsluiten. Een leaseovereenkomst waarbij de voor- en nadelen verbonden aan het eigendom van het leaseobject geheel of nagenoeg geheel door de lessee worden gedragen, wordt aangemerkt als een financiële lease. Alle andere leaseovereenkomsten classificeren als operationele lease. Bij de leaseclassificatie is de economische realiteit van de transactie bepalend en niet zozeer de juridische vorm.

In geval van financiële leasing (waarbij de voor- en nadelen verbonden aan de eigendom van het lease-object geheel, of nagenoeg geheel, door de lessee worden gedragen) worden het lease-object en de daarmee samenhangende schuld bij het aangaan van de overeenkomst in de balans verwerkt tegen de reële waarde van het lease-object op het moment van het aangaan van de leaseovereenkomst of, indien dit lager is, tegen de contante waarde van de minimale lease- betalingen. De initiële directe kosten van de lessee worden opgenomen in de eerste verwerking van het actief. De leasebetalingen worden gesplitst in rentelasten en aflossing van de uitstaande verplichting, waarmee een constante rentevoet wordt bereikt over de resterende nettoverplichting.

Het geactiveerde lease-object wordt afgeschreven over de kortste termijn van de leaseperiode of de gebruiksduur van het object, in geval er geen redelijke zekerheid is dat de lessee aan het einde van de leaseperiode eigenaar wordt.

In geval van operationele leasing worden de leasebetalingen lineair over de leaseperiode ten laste van de winst-en-verliesrekening gebracht. Als de NPO optreedt als lessee in een operationele lease, wordt het leaseobject niet geactiveerd. Leasebetalingen inzake de operationele lease worden lineair over de leaseperiode ten laste van de winst-en-verliesrekening gebracht.

Grondslagen voor de bepaling van het exploitatiesaldo

De baten en lasten worden verantwoord in het jaar waarop zij betrekking hebben. De baten media-aanbod worden verantwoord in het jaar waarop zij betrekking hebben.

Nevenactiviteiten

De exploitatie van de afzonderlijke nevenactiviteiten wordt bepaald conform het Handboek, waarbij voor de toerekening van directe arbeidskosten per nevenactiviteit een inschatting is gemaakt van het aantal arbeidsuren eigen medewerkers dat is besteed aan de nevenactiviteit. De directe overige productiekosten worden toegerekend op basis van ontvangen facturen. Voor de toerekening van de indirecte arbeidskosten wordt een opslag van 20% op de directe arbeidskosten toegepast. Voor de toerekening van overige indirecte kosten vindt een opslag plaats van 10% op de overige directe kosten.

Rente

Renteopbrengsten worden tijdsevenredig in de winst-en-verliesrekening verwerkt. Hierbij wordt rekening gehouden met de effectieve rentevoet van de desbetreffende actiefpost, indien hun bedrag bepaalbaar is en hun ontvangst waarschijnlijk.

Verstrekkingen zendgemachtigden

De NPO is verantwoordelijk voor het beheer van omroepmiddelen die zijn toegewezen aan de landelijke publieke omroepen. In de praktijk betekent dit dat de NPO de verstrekking van omroepmiddelen voor de landelijke publieke omroepen verzorgt. De door het ministerie van Onderwijs, Cultuur en Wetenschap (OCW) beschikbaar gestelde gelden worden als baten verantwoord in de exploitatierekening. De verstrekkingen aan de landelijke publieke omroepen worden verantwoord als lasten onder de post Verstrekkingen zendgemachtigden in de exploitatierekening.

Alle bedragen die voor de verzorging van media-aanbod in het lopend boekjaar zijn ontvangen, worden in de exploitatierekening verantwoord als Verstrekkingen zendgemachtigden, ook wanneer deze nog niet volledig aan de publieke mediainstellingen (omroepen) zijn toegekend. De ontvangen maar nog niet toegekende bedragen staan op de balans verantwoord als verplichting (zie ook de toelichting bij de overlopende passiva media-aanbod).

Personeelsbeloningen en pensioenen

De beloningen van het personeel worden als last in de winst-en-verliesrekening verantwoord in de periode waarin de arbeidsprestatie wordt verricht en, voor zover nog niet uitbetaald, als verplichting op de balans opgenomen. Als de reeds betaalde bedragen de verschuldigde beloningen overtreffen, wordt het meerdere opgenomen als een overlopend actief voor zover er sprake zal zijn van terugbetaling door het personeel of van verrekening met toekomstige betalingen door de stichting.

Voor de beloningen met opbouw van rechten, sabbatical leave en bonussen worden de verwachte lasten gedurende het dienstverband in aanmerking genomen. Een verwachte vergoeding ten gevolge van bonusbetalingen wordt verantwoord indien de verplichting tot betaling van die vergoeding is ontstaan op of vóór balansdatum en een betrouwbare schatting van de verplichtingen kan worden gemaakt.

Indien een beloning wordt betaald, waarbij geen rechten worden opgebouwd (bijvoorbeeld doorbetaling in geval van ziekte of arbeidsongeschiktheid) worden de verwachte lasten verantwoord in de periode waarover deze beloning is verschuldigd. Voor op balansdatum bestaande verplichtingen tot het in de toekomst doorbetalen van beloningen aan personeelsleden die op balansdatum naar verwachting blijvend geheel of gedeeltelijk niet in staat zijn om werkzaamheden te verrichten door ziekte of arbeidsongeschiktheid, wordt een voorziening opgenomen.

De verantwoorde verplichting betreft de beste schatting van de bedragen die noodzakelijk zijn om de desbetreffende verplichting op balansdatum af te wikkelen. De beste schatting is gebaseerd op contractuele afspraken met personeelsleden (cao en individuele arbeidsovereenkomst).

Toevoegingen aan en vrijval van verplichtingen worden ten laste respectievelijk ten gunste van de winst-en-verliesrekening gebracht.

Uitgangspunt is dat de in de verslagperiode te verwerken pensioenlast gelijk is aan de over die periode aan het pensioenfonds PNO Media verschuldigde pensioenpremies.

Voor zover de verschuldigde premies op balansdatum nog niet zijn voldaan, wordt hiervoor een verplichting opgenomen. Als de op balansdatum reeds betaalde premies de verschuldigde premies overtreffen, wordt een overlopende actiefpost opgenomen voor zover sprake zal zijn van terugbetaling door het fonds of van verrekening met in de toekomst verschuldigde premies.

Verder wordt op balansdatum een voorziening opgenomen voor bestaande additionele verplichtingen ten opzichte van het bedrijfstakpensioenfonds en de werknemers, indien het waarschijnlijk is dat voor de afwikkeling van die verplichtingen een uitstroom van middelen zal plaatsvinden en de omvang van de verplichtingen betrouwbaar kan worden geschat. Het al dan niet bestaan van additionele verplichtingen wordt beoordeeld aan de hand van de uitvoeringsovereenkomst met het fonds, de pensioenovereenkomst met de werknemers en andere (expliciete of impliciete) toezeggingen aan de werknemers.

De voorziening wordt gewaardeerd tegen de beste schatting van de contante waarde van de bedragen die noodzakelijk zijn om de verplichtingen op balansdatum af te wikkelen (zie ook de toelichting bij pensioenverplichtingen).

Wet Normering Topinkomens

Per 1 januari 2013 is de Wet normering bezoldiging topfunctionarissen publieke en semipublieke sector (WNT) van toepassing. Bij de verantwoording van de bezoldiging in de jaarrekening is uitgegaan van de bepalingen zoals opgenomen in het Besluit van de minister van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties van 14 oktober 2022, nr. 2022-0000445575 houdende vaststelling van beleidsregels inzake de toepassing van de Wet normering topinkomens met ingang van 1 januari 2023 (Beleidsregels WNT 2023).

Rente

Periodieke rentelasten en soortgelijke lasten komen ten laste van het jaar waarover zij verschuldigd worden.

Kasstroomoverzicht

Het kasstroomoverzicht is opgesteld op basis van de indirecte methode.

De geldmiddelen in het kasstroomoverzicht bestaan uit de liquide middelen.

Kasstromen in vreemde valuta zijn omgerekend tegen een geschatte gemiddelde koers. Koersverschillen inzake geldmiddelen worden afzonderlijk in het kasstroomoverzicht getoond.

Ontvangsten en uitgaven uit hoofde van interest zijn opgenomen onder de kasstroom uit operationele activiteiten.

Toelichting op de balans

Activa

1. Materiële vaste activa

(x 1.000 euro)	Bedrijfs-gebouwen en terreinen	Inventaris en inrichting	Andere vaste bedrijfs-middelen	Vaste bedrijfs-middelen in uitvoering	Totaal 2023	Totaal 2022
Aanschafwaarde	36.852	49.360	1.324	3.874	91.410	85.986
Cum. afschrijving	-17.277	-38.735	-1.324	-	-57.336	-52.310
Boekwaarde 01-01-2023	**19.575**	**10.625**	**-**	**3.874**	**34.074**	**33.676**
Investeringen	1.103	3.529	-	1.417	6.048	5.424
Desinvesteringen	-14	-2.634	-	-	-2.648	-
Ingebruikname	16	510	-	-526	-	-
Afschrijvingen	-1.333	-3.194	-	-	-4.527	-5.026
Afschrijvingen desinvesteringen	14	2.630	-	-	2.644	-
Overige mutaties	-	-	-	-	-	-
Totaal mutaties 2022	**-214**	**841**	**-**	**891**	**1.517**	**398**
Aanschafwaarde	37.956	50.765	1.324	4.765	94.810	91.410
Cum. afschrijving	-18.596	-39.299	-1.324	-	-59.219	-57.336
Boekwaarde 31-12-2022	**19.360**	**11.466**	**-**	**4.765**	**35.591**	**33.676**

Bedrijfsgebouwen en terreinen

De WOZ-waarde van de gebouwen en terreinen bedraagt per 1 januari 2023 16,9 miljoen euro (2022: 16,8 miljoen euro). Voor de kosten van groot onderhoud aan de gebouwen is een voorziening groot onderhoud gevormd. Dotaties aan deze voorziening worden bepaald op basis van een meerjarenonderhoudsplanning. De investeringen in bedrijfsgebouwen bestaan grotendeels uit de voorbereidingen in de ruimtes voor het nieuwe videopublicatieplatform.

Inventaris en inrichting

De investeringen hebben voornamelijk betrekking op een nieuwe uitwijkvoorziening, waarmee de continuïteit van de uitzendingen gewaarborgd blijft en het (regulier) vervangen van audiovisuele apparatuur. De desinvesteringen betreffen het buiten gebruik stellen van inventaris die in de afgelopen jaren vervangen is.

Vaste bedrijfsmiddelen in uitvoering

Het bedrag opgenomen onder 'Investeringen' in deze categorie heeft voornamelijk betrekking op betaalde kosten voor het nieuwe videopublicatieplatform. Deze bedrijfsmiddelen in uitvoering zullen naar verwachting in 2024 gereedkomen.

2. Financiële vaste activa

(x 1.000 euro)	2023	2022
Deelnemingen	-	-
Overige vorderingen-Verstrekte leningen	-	50
Totaal	**-**	**50**

Deelnemingen

NLZiet

In 2020 is een deel van de verstrekte leningen aan NLZiet, ter hoogte van 1,75 miljoen euro, omgezet in ledenkapitaal. Deze omzetting is voor alle leden gelijk. Door het vormen van ledenkapitaal is een 33,3% deelneming in NLZiet (Koos Postemalaan 4, 1217 ZC Hilversum) ontstaan. Deze verdeling is conform de stemrechten van ieder lid. Vanwege het negatief eigen vermogen van NLZiet (1,94 miljoen euro negatief per 31-12-2023 op basis van voorlopige cijfers), is de netto vermogenswaarde van de deelneming negatief en is de gehele verkrijgingsprijs van 1,75 miljoen euro voorzien. NLZiet betreft een coöperatie met beperkte aansprakelijkheid, een voorziening deelneming is daardoor niet van toepassing. Het voorlopige resultaat van NLZiet over 2023 bedraagt 1,4 miljoen euro positief. Gezien de positieve cash flow van NLZiet is ingeschat dat alle openstaande vorderingen inbaar zijn. Deze vorderingen zijn respectievelijk opgenomen als rekening-courant (voor de vorderingen voor 1-1-2023), als debiteuren en als nog te factureren bedragen. De doorbetaling richting de omroepen, is opgenomen onder de overlopende passiva.

In zijn besluit 'Aanvraag nieuw aanbodkanaal NPO Plus' van 19 augustus 2017 merkt de staatssecretaris op dat de NPO zich moet blijven inspannen een bijdrage te leveren aan NLZiet en aan de samenwerking met de andere partners die daarvoor nodig is.

Verstrekte leningen

Dutch CORE

In 2017 is een lening van 100.000 euro verstrekt aan de Coöperatie Rechtenmanagement & Exploitatie (Dutch CORE), die in 2017 door NPO en omroepen is opgericht ten behoeve van de uitvoering van de landelijke publieke mediaopdracht en van nevenactiviteiten bestaande uit de exploitatie van rechten. Deze lening is verstrekt voor de initiële financieringsbehoefte ten behoeve van het opstarten van de faciliteiten en exploitatieactiviteiten. De rente bedraagt 3% per jaar. In 2023 is de lening volledig afgelost.

3. Vorderingen

(x 1.000 euro)	2023	2022
Vorderingen omroepen	92.463	108.621
Debiteuren	21.804	21.193
Overige vorderingen	9.986	10.464
Overlopende activa	11.645	9.392
Totaal	**135.898**	**149.670**

Vorderingen omroepen

De vorderingen op omroepen bestaan uit de volgende onderdelen:

(x 1.000 euro)	2023	2022
Voorfinanciering sportrechten	16.802	15.814
Vorderingen ORMA	5.033	307
Rekening courant omroepen	70.628	92.500
Totaal	**92.463**	**108.621**

Voorfinanciering sportrechten

Dit betreft voorfinanciering aan de NOS ten behoeve van sportrechten. Het saldo ultimo 2023 heeft betrekking op de sportrechten voor de Olympische Winterspelen 2024, de Olympische Zomerspelen 2026 en de Nations League.

Vorderingen ORMA

Het maximum wordt berekend aan de hand van de uitgaven per omroep. Uitgaven aan verenigingsactiviteiten zijn hiervan uitgezonderd. Omroepen kunnen in overleg met de NPO de overgedragen reserve voor media-aanbod (ORMA) inzetten voor de programmering. In dat geval vindt een afboeking op de Vorderingen ORMA plaats.

De Vorderingen ORMA komen voort uit de overdracht van reserve voor media-aanbod van de omroepen aan de NPO. De hoogte van de reserve voor media-aanbod in de jaarrekening van de omroepen is door NPO gemaximeerd en vastgelegd in een Bindende Regeling Mediareserves. De reserves boven dit maximum worden als vordering overgedragen aan de NPO.

Het verloop van de Vorderingen ORMA in 2023 kan als volgt worden gespecificeerd:

(x 1.000 euro)	2023
Stand per 01-01	307
Af: betalingen in boekjaar	-
Af: inzet in boekjaar	-307
Bij: uitbetalingen in boekjaar	-
Bij: over te dragen o.b.v. exploitatie	5.033
Stand per 31-12	**5.033**

Vanuit de tot en met 2022 overgedragen reserve voor media-aanbod is in 2023 0,3 miljoen euro ingezet voor de programmering. Dit betreft Omroep Max. In 2023 bedraagt de overdracht door de omroepen als gevolg van de exploitatieresultaten 5,0 miljoen euro. Een specificatie van dit bedrag is te vinden onder punt 11 Verstrekkingen zendgemachtigden.

Rekening courant omroepen

Het rekening courant saldo met de omroepen is ten opzichte van 2022 met 21,9 miljoen euro afgenomen. Omroepen hebben de mogelijkheid om voorfinanciering aan te vragen, in de vorm van eerder uitbetalen van werkkapitaal voor het komende jaar. Ten opzichte van 2022 is deze voorfinanciering met 18,0 miljoen euro afgenomen. De hoogte van de voorfinanciering is afhankelijk van de behoefte bij de omroepen.

Het saldo houdt rekening met de nog te verrekenen programmabudgetten. De NPO betaalt de omroepen maandelijks uit op basis van de gerealiseerde programmering. In de maand december worden, op basis van inschatting van het programmaschema, ook de uitzendingen in december uitbetaald. De definitieve toekenning over het boekjaar 2023 wordt in 2024 afgerond. Door veranderingen in het schema (programmering) en financieringskeuzes van omroepen (bekostiging van de programmering) kan de definitieve toekenning afwijken van de gemaakte inschatting. Dit te verrekenen bedrag wordt per einde boekjaar in de rekening-courant met de omroepen opgenomen. Dit saldo is ultimo 2023 2,7 miljoen euro lager t.o.v. 2022.

Debiteuren

(x 1.000 euro)	2023	2022
Debiteuren omroepen	7.615	3.900
Debiteuren overig	14.221	17.300
Voorziening dubieuze debiteuren	-32	-7
Totaal	**21.804**	**21.193**

De uitstaande vorderingen bij de omroepen van 7,6 miljoen euro houden hoofdzakelijk verband met de aankoop van films en series en doorberekende rechten.

Namens de omroepen koopt de NPO voornamelijk buitenlandse films en series centraal in. Deze aankopen worden na bewerking gefactureerd aan de omroepen. Door fluctuaties in het aankoopbeleid kan dit saldo jaarlijks stijgen of dalen.

De post overige debiteuren heeft met name betrekking op uitstaande facturen in verband met te ontvangen distributievergoedingen voor de doorgifte van publieke zenders. De daling van het debiteurensaldo houdt met name verband met de lagere vordering op NLZiet, welke in 2023 is omgezet in een rekening courant, die is opgenomen onder de overige vorderingen.

Voorzieningen dubieuze debiteuren

(x 1.000 euro)	2023	2022
Stand per 01-01	-7	-7
Dotatie	-25	-
Stand per 31-12	**-32**	**-7**

De Voorziening dubieuze debiteuren is bepaald volgens de individueel statische methode, uitgevoerd op de openstaande vorderingen op balansdatum.

Overige vorderingen

(x 1.000 euro)	2023	2022
Aankopen buitenlandse content	1.997	3.036
Nog te factureren distributievergoedingen	4.170	4.323
Te ontvangen rechtenvergoeding	300	440
Overige vorderingen	3.519	2.665
Totaal	**9.986**	**10.464**

De buitenlandse films en series die NPO centraal aankoopt, zijn in de meeste gevallen reeds toegewezen aan specifieke omroepen en zijn daarmee opgenomen in het debiteurensaldo ultimo 2023. Het nog niet toegewezen deel van de aankopen is opgenomen als overige vorderingen. De daling "Aankopen buitenlandse content" wordt grotendeels veroorzaakt door een lagere hoeveelheid niet toegewezen aankopen dan ultimo 2022.

De vorderingen in verband met distributievergoedingen betreffen de opbrengsten van doorgifte van content die nog gefactureerd dienen te worden. De 'Te ontvangen rechtenvergoeding' betreft de nog te ontvangen vergoedingen voor rechten van leaders en tunes over het jaar 2023.

De overige vorderingen hebben onder andere betrekking op nog te ontvangen rente, doorberekeningen aan derden en de rekening courant met NLZiet. De mutatie is enerzijds een stijging door toevoeging van de rekening courant met NLZiet, maar een daling door een creditnota in 2022 inzake de wijzigingen omtrent het NPO-fonds.

Overlopende activa

(x 1.000 euro)	2023	2022
Overige overlopende activa	11.645	9.392
Totaal	**11.645**	**9.392**

De overige overlopende activa betreffen de per balansdatum vooruitbetaalde bedragen voor distributiekosten, pensioenbijdragen, onderhoud software en licenties.

De toename van de overige overlopende activa betreft met name vooruitbetaalde pensioenpremies die 1,2 miljoen euro hoger zijn dan in 2022.

4. Liquide middelen

(x 1.000 euro)	2023	2022
Liquide middelen NPO-media	74.037	6.094
Liquide middelen NPO	7.601	28.310
Totaal	**81.638**	**34.404**

Het saldo aan liquide middelen is direct opeisbaar.

Passiva

5. Eigen vermogen

Het verloop van het eigen vermogen ziet er als volgt uit:

(x 1.000 euro)	Exploitatiereserve	Bestemmingsreserve programmering / NPO-brede ontwikkelambities	Bestemmings reserve duurzaamheid	Bestemmings reserve veilige werkomgeving	Bestemmings reserve organisatie wijzigingen	Overgedragen reserve media-aanbod	Totaal
Stand 1-1-2022	42.000	1.882	-	-	3.000	9.887	56.769
Bestemming exploitatiesaldo 2022	-	48	5.000	3.000	-	-9.580	-1.532
Stand per 01-01-2023	**42.000**	**1.930**	**5.000**	**3.000**	**3.000**	**307**	**55.237**
Bestemming exploitatiesaldo 2023							
Ten gunste van	1.417	-	-	-	-	5.033	6.450
Ten laste van	-	-1.930	-5.000	-3.000	-3.000	-307	-13.237
Totaal mutaties 2023	**1.417**	**-1.930**	**-5.000**	**-3.000**	**-3.000**	**4.726**	**-6.787**
Stand per 31-12-2023	**43.417**	**0**	**0**	**0**	**0**	**5.033**	**48.450**

Exploitatiereserve

De exploitatiereserve betreft de algemene reserve van de NPO-organisatie. Het resultaat 2023 van NPO-organisatie bedraagt 11,8 miljoen euro negatief. Aan dit saldo werd 1,9 miljoen euro toegevoegd vanuit de bestemmingsreserve programmering, 5 miljoen euro uit de bestemmingsreserve duurzaamheid, 3 miljoen euro uit de bestemmingsreserve veilige werkomgeving en 3 miljoen euro uit de bestemmingsreserve organisatiewijzigingen. De mutaties van deze bestemmingsreserves worden hieronder verder toegelicht. Daarmee komt het exploitatiesaldo na vrijval van de bestemmingsreserves uit op een positief resultaat van 1,4 miljoen euro.

Bestemmingsreserve programmering/NPO-brede ontwikkelambities

Middels de bindende regeling RMA, uitgegeven door de raad van bestuur van de NPO-organisatie, worden afspraken gemaakt over de maximale hoogte van Reserves voor media-aanbod (RMA) bij omroepen. Daarbij is ook het Eigen Vermogen, exclusief Overgedragen reserve media-aanbod, van NPO gemaximeerd. Al het meerdere boven 45 miljoen euro wordt ten laste van de exploitatiereserve gebracht en gedoteerd aan bestemmingsreserve programmering/NPO-brede ontwikkelambities.

Vanuit deze bestemmingsreserve wordt de programmering verder versterkt of worden NPO-brede ontwikkelambities gerealiseerd, waaronder de ontwikkeling van de NPO-Start app. Dit laatste betreft ambities die vanuit de NPO-organisatie worden geïnitieerd om de publieke omroep als geheel te versterken. De NPO-organisatie stuurt op een optimaal schema. In 2023 is hiertoe 1,93 miljoen euro ten laste van de bestemmingsreserve gebracht. Aangezien het eigen vermogen van de NPO-organisatie ultimo 2023 niet meer dan 45 miljoen euro bedraagt, is er in 2023 geen dotatie gedaan aan deze bestemmingsreserve.

Bestemmingsreserves duurzaamheid en veilige werkomgeving

In 2022 is een dotatie gedaan van 5,0 miljoen euro aan de bestemming duurzaamheid, met als doel verduurzaming bedrijfsvoering. Daarnaast is een dotatie

gedaan van 3,0 miljoen euro aan de bestemming veilige werkomgeving, met als doel bekostiging onafhankelijk onderzoek grensoverschrijdend gedrag en bijdragen aan een duurzame cultuurverandering waardoor er in het medialandschap een veilige werkomgeving kan ontstaan. In de kosten van 2023 zijn bedragen van 2,0 miljoen euro voor duurzaamheid en 2,0 miljoen euro voor veilige werkomgeving verwerkt die ten laste van deze bestemmingsreserves komen. Het restant van de bestemmingsreserves is vrijgevallen ten gunste van de exploitatiereserve. Hiermee volgen wij dezelfde lijn als bij de reserves voor media-aanbod (RMA), waarbij de bestemmingsreserve in het volgende kalenderjaar dient te worden besteed aan het doel waarvoor deze oorspronkelijk bestemd is, na dit kalanderjaar valt de reserve vrij ten gunste van de algemene reserve.

Bestemmingsreserve organisatiewijzigingen

Het concessiebeleidsplan voor de komende jaren leidt tot nieuwe strategische ambities. Dit brengt (organisatie)veranderingen met zich mee, waar inmiddels aan wordt gewerkt. In de kosten van 2023 is een bedrag van 1,0 miljoen euro verwerkt welke ten laste van deze bestemmingsreserve is gebracht. Het restant van de bestemmingsreserves is vrijgevallen ten gunste van de exploitatiereserve hiermee volgen wij dezelfde lijn als bij de reserves voor media-aanbod (RMA), waarbij de bestemmingsreserve in het volgende kalenderjaar dient te worden besteed aan het doel waarvoor deze oorspronkelijk bestemd is, na dit kalanderjaar valt de reserve vrij ten gunste van de algemene reserve.

Overgedragen reserve media-aanbod

De Overgedragen reserve media-aanbod betreft de door de omroepen overgedragen reserves. De raad van bestuur heeft een bindende regeling afgegeven waarin is opgenomen dat de reserves voor media-aanbod (RMA) die bij de omroepen boven een door de raad van bestuur vastgesteld maximum uitkomen, aan de NPO moeten worden overgedragen. De door de omroepen overgedragen reserve voor media-aanbod wordt als reserve bij de NPO aangehouden. Deze gelden blijven beschikbaar voor de verzorging van media-aanbod.

Conform Artikel 2.176 eerste lid van de Mediawet 2008 dienen gereserveerde gelden voor de verzorging van media-aanbod in het volgende kalenderjaar te worden besteed aan de doelen waarvoor zij oorspronkelijk bestemd zijn. De overgedragen reserves media-aanbod bij de NPO worden ingezet ten behoeve van de programmering.

Van de tot en met 2022 overgedragen reserve media-aanbod is in 2023 een bedrag van 0,3 miljoen euro verstrekt aan individuele omroepen voor specifiek programma-aanbod. Op basis van de jaarrekeningen 2023 is van de omroepen een bovenmatige reserve van 5,0 miljoen euro vastgesteld, die overgedragen zal worden aan de NPO.

Overdracht aan de AMr

Artikel 2.174, tweede lid Mediawet 2008 bepaalt dat het totaal van de gereserveerde gelden in een kalenderjaar niet meer dan 10% bedraagt van de uitgaven van de NPO en de landelijke publieke media-instellingen (met uitzondering van de uitgaven aan verenigingsactiviteiten). De verschillende reserves van de NPO maken eveneens onderdeel uit van de berekening en toepassing van de zogenaamde 10%- reservenorm.

De NPO heeft het totaalbedrag van de reserves en uitgaven berekend aan de hand van de eigen jaarrekening en die van de omroepen. Op basis van de totale uitgaven aan de publieke omroep (van de NPO en de publieke omroepen gezamenlijk), met uitzondering van de uitgaven aan verenigingsactiviteiten, is de maximale norm berekend.

Voor 2023 bedragen de totale uitgaven van de NPO en de landelijke publieke media-instellingen (met uitzondering van de uitgaven aan verenigingsactiviteiten) 1.108,1 miljoen euro. Het totaal van de door de omroepen aangehouden reserves voor media-aanbod en het eigen vermogen van de NPO bedraagt 90,2 miljoen euro. Dit betekent dat ultimo 2023 de 10% norm (110,8) miljoen euro) niet werd overschreden.

Het Commissariaat voor de Media stelt aan de hand van de jaarrekening van de NPO eigenstandig vast of de 10%-norm is overschreden. In deze jaarrekening wordt geanticipeerd op de uitkomst hiervan.

6. Voorzieningen

Het verloop van de voorzieningen is als volgt:

						Waarvan > 1 jaar	
(x 1.000 euro)	**2022**	**Dotatie**	**Onttrekking**	**Vrijval**	**2023**	**2022**	**2023**
Voorziening groot onderhoud	1.519	2.616	382-	-	3.753	699	2.581
Voorziening jubilea	677	28	-	-	705	635	678
Voorziening loopbaantraject	278	89	47-	-33	287	203	238
Voorziening project Persveilig	50	-	50-	-	-	-	-
Totaal	**2.524**	**2.733**	**-479**	**-33**	**4.745**	**1.537**	**3.497**

Voorziening groot onderhoud

De Voorziening groot onderhoud betreft een voorziening voor toekomstige onderhoudswerkzaamheden conform het meerjarenonderhoudsplan van de in eigendom zijnde materiële vaste activa.

Vanuit de onderhoudsplanning is in 2023 2,6 miljoen euro gedoteerd aan de voorziening. Daarnaast zijn de onderhoudsuitgaven in 2023 ter hoogte van 0,4 miljoen euro ten laste gebracht van deze voorziening. Tot en met 2033 staat groot onderhoud aan het exterieur (buitengevels, kozijnen, ramen, deuren) en interieur (klimaatinstallaties) gepland met naar verwachting in totaal ruim 6,8 miljoen euro aan kosten.

Voorziening jubilea

De Voorziening jubilea betreft een voorziening voor toekomstige verplichtingen bij 12,5-, 25- en 40-jarig dienstverband, rekening houdend met de huidige formatie en de blijfkans. Naast de voorziening voor toekomstige verplichtingen wordt het recht op twee dagen verlof bij een 25-, 40- en 50-jarig dienstverband voorzien conform de cao voor het omroeppersoneel Artikel 30.3.i.

Voorziening loopbaantraject

In de cao voor het omroeppersoneel Artikel 35 is vastgelegd dat er een voorziening ten behoeve van loopbaantrajecten wordt getroffen van 200 euro per jaar, per werknemer. Voor de bepaling van de hoogte van de voorziening is rekening gehouden met het totaal aantal medewerkers, een correctie voor reeds ingezette middelen in de afgelopen 5 jaar en het verschil tussen deze onttrekkingen en de opgebouwde bedragen in de voorziening. De voorziening kan door medewerkers worden ingezet voor individuele loopbaanontwikkeling.

Voorziening project Persveilig

In de cao-afspraken van 2020 is bepaald dat de NPO, voor een periode van 3 jaar, jaarlijks 50 duizend euro zal bijdragen aan het project Persveilig. Deze afspraak is verlengd naar 2023. Toekomstige bijdragen zullen via de kosten worden verwerkt.

Van het totaal van de voorzieningen heeft een bedrag van circa 3,5 miljoen euro (2022: 1,5 miljoen euro) een karakter langer dan één jaar.

7. Kortlopende schulden

De samenstelling van de kortlopende schulden is als volgt:

(x 1.000 euro)	2023	2022
Overlopende passiva media-aanbod	170.364	126.945
Overige schulden	2.164	2.029
Schulden aan leveranciers	9.048	9.496
Belastingen/ premies sociale verzekeringen	3.019	2.049
Rekening courant omroepen	8.171	6.338
Overlopende passiva	7.166	13.580
Totaal	**199.932**	**160.437**

Overlopende passiva media-aanbod

Het budget van de NPO (voor de landelijke publieke omroepen, CoBO, BVN, SOM en de NPO) wordt door OCW beschikbaar gesteld. Conform het Handboek worden de bedragen die door OCW in een boekjaar voor de verzorging van media-aanbod ter beschikking zijn gesteld, maar niet aan de publieke mediainstellingen zijn toegekend in het boekjaar, verantwoord als overlopende passiva voor media-aanbod.

In 2023 is het saldo van de overlopende passiva media-aanbod toegenomen met 43,4 miljoen euro. Een van de oorzaken is de toename van de overlopende passiva voor (sport)evenementen voor komende jaren (waaronder de Olympische Zomerspelen 2024 en de Olympische Winterspelen 2026). In het algemeen geldt dat gedurende het jaar uitzendschema's worden opgesteld, maar programma's gepland of onverwacht kunnen doorschuiven naar een volgend jaar, waardoor het budget van deze programma's pas toegekend wordt in een volgend jaar. Het NPO-fonds heeft jaarlijks 16 miljoen euro ter beschikking. Programmavoorstellen worden toegekend, maar vanwege lange(re) productietijd, vindt uitzending en daarmee de toekenning in latere jaren plaats. De posten met een oormerking, waaronder innovatie en een kwaliteitsimpuls, hebben een lichte daling t.o.v. 2022.

Overige schulden

De overige schulden bestaan met name uit een reservering in verband met verlofdagen (2,2 miljoen euro).

Schulden aan leveranciers

De schulden aan leveranciers bestaan uit schulden uit hoofde van aangegane inkoopverplichtingen.

Belastingen / premies sociale verzekeringen

Onder deze post zijn de te betalen bedragen voor loonheffing en sociale verzekeringen en de te betalen btw en vennootschapsbelasting opgenomen.

Rekening courant omroepen

De te verrekenen programmabudgetten zijn opgenomen in de rekening-courantverhoudingen met de omroepen. De programmabudgetten worden maandelijks achteraf (na uitzending) op basis van de zogenaamde Geld-op-Schema-systematiek uitbetaald aan de omroepen. In de maand december worden ook de programmabudgetten van december uitbetaald, op basis van inschatting. Door veranderingen in het schema (programmering) kan de definitieve toekenning van het programmabudget van december afwijken van de gemaakte inschatting. Het te verrekenen bedrag wordt per einde boekjaar opgenomen in de rekening courant met de omroepen.

Overlopende passiva

De overlopende passiva bestaan onder andere uit nog te betalen licenties uit hoofde van aankoop van films en series ten behoeve van de omroepen (1,0 miljoen euro) en nog te betalen kosten voor nog niet ontvangen facturen (5,7 miljoen euro).

Financiële instrumenten

De NPO maakt in de normale bedrijfsuitoefening gebruik van uiteenlopende financiële instrumenten, zoals vorderingen, liquide middelen en kortlopende schulden, hetgeen de NPO blootstelt aan kasstroom- en liquiditeitsrisico's. Om deze risico's te beheersen past de NPO verschillende beheersmaatregelen toe waaronder periodieke liquiditeitsprognoses en actief crediteuren- en debiteurenbeheer.

Kredietrisico

De NPO loopt kredietrisico over de opgenomen vorderingen. Het kredietrisico is geconcentreerd bij verschillende tegenpartijen. Met deze tegenpartijen bestaat een lange relatie; zij hebben altijd tijdig aan hun betalingsverplichtingen voldaan. Hierdoor schat de NPO haar kredietrisico laag in.

Liquiditeitsrisico

De NPO bewaakt de liquiditeitspositie door middel van opvolgende liquiditeitsbegrotingen en -prognoses en ziet erop toe dat steeds voldoende liquiditeiten beschikbaar zijn om aan de verplichtingen te kunnen voldoen.

Niet in de balans opgenomen verplichtingen

Meerjarige financiële verplichtingen

(x 1.000 euro)	‹ 1 jaar	1 - 5 jaar	› 5 jaar	Totaal
Beheertaken, distributie en uitzenden	34.313	79.586	9.049	122.948
Rechtencontracten	25.781	41.036	-	66.817
Overige inkoopcontracten	6.132	6.858	-	12.990
Huurverplichtingen	476	953	-	1.429
Operationele lease contracten	-	-	-	-
Totaal	**66.702**	**128.433**	**9.049**	**204.184**

De financiële verplichtingen inzake Beheertaken, distributie en uitzenden hebben betrekking op het beheertakencontract en de distributiecontracten voor FM, AM, T-dab en DVB-T. De verplichtingen uit hoofde van Rechtencontracten hebben betrekking op rechtenvergoedingen voor muziekrechten, beeldrechten en zogenaamde fonogrammen.

De meerjarige verplichtingen voor Overige inkoopcontracten hebben onder meer betrekking op contracten voor schoonmaak, beveiliging, catering en onderhoudscontracten. Tevens zijn bij dit onderdeel de contracten met ANP en Reuters volledig opgenomen. Van deze contracten wordt 100% doorberekend aan de omroepen.

De Huurverplichtingen hebben betrekking op de meerjarige huur voor uitzendruimten in het NOS-gebouw.

De Operationele leasecontracten hebben betrekking op het leasen van auto's voor een aantal medewerkers.

Eén omroep is contractpartij voor meerjarige programmatische verplichtingen ten behoeve van diverse grote evenementen. Deze rechten zijn daarom niet opgenomen in de jaarrekening van de NPO, maar in de niet uit de balans blijkende verplichtingen van de omroep.

Afgegeven mandaten voor de programmering

(x 1.000 euro)	‹ 1 jaar	1 - 4 jaar	› 4 jaar	Totaal
Meerjarige programmatische verplichtingen verstrekt aan omroep	71.516	50.208	170.869	292.593
Totaal	**71.516**	**50.208**	**170.869**	**292.593**

Omroepen sluiten grote contracten af voor meerjarige programmatische verplichtingen en gaan hiervoor langetermijnverplichtingen aan. De NPO geeft de omroep een mandaat om te kunnen onderhandelen tot een maximum bedrag.

In totaal is voor een bedrag van 292,6 miljoen euro mandaat gegeven voor het afsluiten van diverse contracten. De omroep sluit zelf de contracten af en neemt vervolgens in de eigen jaarrekening een overzicht van de langlopende verplichtingen op als onderdeel van de niet uit de balans blijkende verplichtingen.

Toelichting op de exploitatierekening

Baten

8. Media-aanbod

Het programmabudget zendgemachtigden, CoBO, BVN en SOM, de eenmalige compensatie uit de AMr en het OCW-budget van de NPO vormen samen het totale OCW-budget NPO. Conform het Handboek wordt het OCW-budget NPO in de exploitatierekening verantwoord onder media-aanbod.

(x 1.000 euro)	2023	2022
OCW-programmabudget zendgemachtigden (omroepen)	824.224	728.236
OCW-budget CoBO, BVN, SOM	27.249	22.224
Algemene Mediareserve (AMr)	5.125	20.431
Cultuurplan	4.811	-
Totaal beschikbaar zendgemachtigden	**861.409**	**770.891**
OCW-budget NPO	131.263	122.721
Totaal vergoedingen OCW	**992.672**	**893.612**
Vergoeding doorgifte publieke zenders	51.948	50.405
Rechten	1.720	1.805
Opbrengst NPO Plus	23.260	21.027
Totaal omroepbrede middelen	**76.928**	**73.237**
Totaal media-aanbod	**1.069.600**	**966.849**

OCW-programmabudget

Het OCW-programmabudget wordt door OCW beschikbaar gesteld aan de NPO. De NPO verdeelt het ontvangen programmabudget zendgemachtigden over de omroepen, CoBO, BVN en SOM. Dit gebeurt hoofdzakelijk door middel van intekening op programma's via de zogenaamde Geld-op-Schema systematiek (GoS), waarbij budgetten worden toegekend per programma. De omroepen leggen via eigen jaarrekeningen verantwoording af over de besteding van het programmabudget. Het budget voor de financiering van sportrechten wordt opgespaard en toegekend in de even jaren waarin de sportevenementen plaatsvinden.

OCW-budget NPO

Het OCW-budget van de NPO wordt op basis van de mediawet door OCW apart vastgesteld. Het budget van de NPO is bestemd voor de uitvoering van haar kerntaken (beleid en verantwoording, programmering en coördinatie en distributie) en voor de taken die de NPO uitvoert ten behoeve van de hele publieke omroep, onder andere ondertitelen van programma's, verstrekken van programmagegevens, uitvoeren van mediabereiksonderzoek en marketing van kanalen en zenders.

In 2023 bedroeg het beschikbaar gestelde OCW-programmabudget 861,4 miljoen euro en voor de NPO 131,3 miljoen euro. Ten opzichte van 2022 is het verloop van het budget als volgt:

(x 1.000 euro)	Programma-budget	NPO	Totaal
Totaal OCW-budget 2022	**770.891**	**122.721**	**893.612**
Indexatie	55.325	7.291	62.616
Audiodescriptie	-	650	650
Meerkosten superevenementen t/m 2026	43.500	-	43.500
Meerkosten superevenementen (AMr) 2023	5.125	-	5.125
Meerkosten superevenementen (AMr) 2022	-18.000	-	-18.000
Cultuurplan 2023	4.811	189	5.000
Compensatie kabelinkomsten CoBO	2.600	-	2.600
Correctie index 2021	-2.431	-	-2.431
Project racisme/ discriminatie/diversiteit	-262	262	-
Netredactie	-150	150	-
Totaal OCW-budget 2023	**861.409**	**131.263**	**992.672**

In onderstaande tabel wordt het OCW-programmabudget per platform weergegeven:

(x 1.000 euro)	2023	2022
Video	632.649	556.765
Audio	88.271	81.866
Organisatiekosten	108.429	104.964
CoBO, BVN, SOM	27.249	27.034
Cultuurplan / projecten	4.811	262
Totaal OCW-programmabudget	**861.409**	**770.891**

De baten bestemd voor themakanalen en internet zijn opgenomen bij de platformen televisie en radio.

Omroepbrede middelen

De post Vergoeding doorgifte publieke zenders bestaat uit ontvangen vergoedingen van distributeurs voor de doorgifte van content. De toegenomen abonnee-aantallen van de distributeurs en nieuwe contractafspraken resulteren in een hogere doorgiftevergoeding.

De opbrengst inzake rechten bestaat uit thuiskopiegelden, rechten leaders en tunes en overige rechten.

NPO (Start) Plus is een abonnementsdienst, waarbij tegen een maandelijkse bijdrage exclusieve content bekeken kan worden. De opbrengst is met 2,3 miljoen euro gestegen ten opzichte van 2022. Dit in verband met een toename van het aantal betalende abonnees van NPO Plus naar 770.000 (2022: 700.000) per balansdatum.

9. Opbrengst nevenactiviteiten

De opbrengst nevenactiviteiten bedraagt in 2023 0,6 miljoen euro (2022: 0,6 miljoen euro). Conform het Handboek is per nevenactiviteit een resultaat bepaald. Deze indeling is conform de beleidsregel nevenactiviteiten, welke in 2016 is uitgegeven door het Commissariaat voor de Media. Voor de toerekening van directe arbeidskosten is per nevenactiviteit een inschatting gemaakt van het aantal arbeidsuren eigen medewerkers dat is besteed aan de nevenactiviteit.

De directe overige productiekosten worden toegerekend op basis van ontvangen facturen. Voor de toerekening van de indirecte arbeidskosten wordt een opslag van 20% op de directe arbeidskosten toegepast. Voor de toerekening van overige indirecte kosten wordt een opslag van 10% op de overige directe kosten toegepast.

Deze opslagmethodiek is gelijk aan de voorgaande jaren.

(x 1.000 euro)		2023	2022
Cluster 1:	De exploitatie van onverkort media-aanbod of publieke formats buiten de publieke media-opdracht	28	41
Cluster 4:	Het verkopen van producten of diensten van derden	27	26
Cluster 7:	Het op de markt (laten) brengen van overige producten of diensten; overig	103	164
Totaal nettoresultaat nevenactiviteiten		**158**	**231**

Het gedetailleerde exploitatieresultaat per cluster[2] ziet er als volgt uit:

(x 1.000 euro)	Cluster 1	Cluster 2	Cluster 3	Cluster 4	Cluster 5	Cluster 6	Cluster 7	Overig	Totaal neven-activiteiten
Baten									
Opbrengst overige nevenactiviteiten	28	-	-	27	-	-	504	-	559
Overige bedrijfsopbrengsten	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Som der bedrijfsopbrengsten	**28**	**-**	**-**	**27**	**-**	**-**	**504**	**-**	**559**
Lasten									
Lasten personeel in loondienst	-	-	-	-	-	-	296	-	296
Lasten personeel niet in loondienst	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Facilitaire lasten (exclusief afschrijvingen)	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Afschrijvingen op immateriële en materiële vaste activa	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Rechten	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Overige bedrijfslasten	-	-	-	-	-	-	42	-	42
Toerekening organisatiekosten	-	-	-	-	-	-	63	-	63
Som der bedrijfslasten	**-**	**-**	**-**	**-**	**-**	**-**	**401**	**-**	**401**
Bedrijfsresultaat	**28**	**-**	**-**	**27**	**-**	**-**	**103**	**-**	**158**
Opbrengst van vorderingen die tot de vaste activa behoren	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Rentebaten en inkomsten uit beleggingen	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Waardeverandering van vorderingen die tot de vaste activa behoren	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Waardeverandering van beleggingen resp. effecten	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Rentelasten en soortgelijke kosten	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Som der financiële baten en lasten	**-**	**-**	**-**	**-**	**-**	**-**	**-**	**-**	**-**
Exploitatieresultaat voor toerekening eigen bijdragen	**28**	**-**	**-**	**27**	**-**	**-**	**103**	**-**	**158**

2 Cluster 1 - exploitatie van onverkort media-aanbod of publieke formats buiten de publieke mediaopdracht
Cluster 2 - verhuren van personeel of middelen, waaronder mede te verstaan het produceren van AV-materiaal voor derden
Cluster 3 - het op de markt (laten) brengen van bladen
Cluster 4 - verkopen van producten of diensten van derden
Cluster 5 - het houden van een webshop
Cluster 6 - oprichten van, of een >20% deelnemen in, een entiteit
Cluster 7 - op de markt (laten) brengen van overige producten of diensten
Overig - experimentele nevenactiviteiten die niet in één van de voorgaande clusters zijn opgenomen

Toelichting nevenactiviteiten

Exploitatie van onverkort media-aanbod middels licentieverlening (Cluster 1)
Het Nederlands Instituut voor Beeld en Geluid verkoopt Top 2000-merchandise en vergoedt de royalty's aan de NPO.

Omdat door de NPO zelf geen additionele kosten ten behoeve van deze nevenactiviteit worden gemaakt, worden er aan deze nevenactiviteit geen kosten toegerekend.

Verkopen vastleggingen programmaonderdelen (Cluster 4)
Sinds 2003 worden de Polygoon-archiefbeelden via het Nederlands Instituut voor Beeld en Geluid (NIBG) verkocht. Het NIBG draagt de licentievergoedingen af onder aftrek van een vergoeding voor de kosten. Omdat de NPO een nettovergoeding ontvangt en zelf geen additionele kosten ten behoeve van deze nevenactiviteit maakt, worden er aan deze nevenactiviteit geen kosten toegerekend.

Zapp Doeboek (Cluster 4)
In opdracht van de NPO is een Zapp Doeboek uitgebracht. Dit is volledig uitbesteed, waarbij de NPO een deel van de opbrengsten ontvangt. Omdat door de NPO zelf geen additionele kosten ten behoeve van deze nevenactiviteit worden gemaakt, worden er aan deze nevenactiviteit geen kosten toegerekend.

Exploiteren geredigeerde programmagegevens (Cluster 7)
De NPO verzorgt de productie en levering van de (geredigeerde) binnenlandse programmagegevens aan de omroepen ten behoeve van de programmabladen. Tevens worden deze gegevens verstrekt aan derden, waarvoor een vergoeding wordt ontvangen. De directe kosten bestaan uit arbeidskosten eigen medewerkers en applicatie- en onderhoudskosten van het systeem dat wordt gebruikt bij het redigeren van de programmagegevens. Daarnaast levert de NPO programmagegevens van de zenders aan Cedar B.V., een facilitair dienstencentrum voor auteursrechtorganisaties, en gebruikt deze gegevens ten behoeve van repartitieverdeling onder rechthebbenden.

De baten en lasten van deze individuele nevenactiviteit zien er als volgt uit:

Exploiteren geredigeerde programmagegevens

(x 1.000 euro)	2023	2022
Baten		
Exploiteren geredigeerde programmagegevens voor derden	499,9	520,8
Lasten		
Directe kosten		
Lasten personeel in loondienst	296,3	266,9
Overige productiekosten	41,8	39,2
Totaal directe kosten	**338,1**	**306,3**
Bruto saldo	**161,8**	**214,5**
Indirecte kosten		
Lasten personeel in loondienst	59,3	53,4
Overige productiekosten	4,2	3,9
Totaal indirecte kosten	**63,4**	**57,3**
Netto saldo uit gewone bedrijfsuitoefening	**98,4**	**157,2**
Exploitatiesaldo	**98,4**	**157,2**

10. Overige bedrijfsopbrengsten

(x 1.000 euro)	2023	2022
Overige bedrijfsopbrengsten	579	127
Totaal overige bedrijfsopbrengsten	**579**	**127**

De overige bedrijfsopbrengsten bestaan voornamelijk uit dienstverlening met betrekking tot gebarentolken aan het ministerie van VWS en een bijdrage aan de ontwikkeling van onze Start app. De overige bedrijfsopbrengsten zijn in vergelijking met 2022 met 0,4 miljoen euro toegenomen.

Lasten

11. Verstrekkingen zendgemachtigden

De NPO draagt zorg voor toekenning en uitbetaling van de ontvangen OCW-gelden aan de omroepen. Het hele OCW-budget van de landelijke publieke omroep loopt daarmee door de exploitatierekening van de NPO heen.

De werkelijk toegekende omroepgelden (programmabudget en inzet middelen NPO ten behoeve van de programmering) worden in de exploitatierekening van de NPO als last verantwoord onder de noemer Verstrekkingen zendgemachtigden.

Verstrekkingen

(x 1.000 euro)	2023	2022
Televisie	633.970	620.349
Radio	89.589	84.191
Nog toe te kennen	43.418	-10.997
Organisatiekosten	109.674	106.312
CoBO, BVN en SOM	30.002	27.034
Overdracht reserve media-aanbod	-5.033	-290
Totaal verstrekkingen zendgemachtigden	**901.620**	**826.599**

Overdracht reserve media-aanbod

Er is een bindende regeling afgegeven door de NPO, waarin een norm is opgenomen voor de door omroepen aan te houden reserves voor media-aanbod (RMA).
De omroepen dragen het meerdere over aan de NPO. Door het indienen van programmavoorstellen kunnen omroepen aanspraak maken op de overgedragen ORMA. De omroepen hebben een voorkeursrecht voor de inzet van hun eigen eerder overgedragen ORMA.

In 2023 is uit deze eerder overgedragen reserves een bedrag van 0,3 miljoen euro toegekend aan individuele omroepen voor specifiek programma-aanbod, zoals in onderstaande tabel is aangegeven.

Op basis van de jaarrekeningen 2023 van de omroepen is een bedrag van 5,0 miljoen euro vastgesteld als bovenmatige reserve en overgedragen aan de NPO.

De overgedragen reserve voor media-aanbod wordt in mindering gebracht op de verstrekkingen landelijke publieke omroepen.

In onderstaand overzicht is de verdeling weergegeven van de verstrekkingen aan de landelijke publieke omroepen. Het bedrag dat niet is toegekend vormt de overlopende passiva voor toekomstige programmering waar reeds verplichtingen voor zijn aangegaan.

Verstrekkingen aan publieke media-instellingen

(x 1.000 euro)	Budget OCW	Inzet ORMA	Omroep Brede Middelen	Over te dragen RMA	Totaal verstrekkingen
AVROTROS	123.316	10	4.939	-	128.264
BNNVARA	111.086	-	4.997	-	116.083
EO	41.544	-	6.186	-	47.729
Vereniging Investeer in Human	14.162	7	3.626	-373	17.422
KRO-NCRV	85.009	-	10.527	-	95.536
MAX	41.708	290	841	-1.460	41.380
NOS	187.755	-	392	-957	187.189
NTR	84.264	-	6.996	-625	90.635
Omroep Zwart	8.379	-	117	-13	8.483
ON!	3.805	-	12	-	3.818
POWNED	18.137	-	190	-498	17.829
VPRO	51.519	-	5.553	-53	57.019
WNL	17.773	-	94	-1.054	16.813
Totaal omroepen	**788.454**	**307**	**44.472**	**-5.033**	**828.200**
CoBO	8.001	-	274	-	8.275
BVN	1.749	-	-	-	1.749
SOM	19.978	-	-	-	19.978
Totaal overige media-instellingen	**29.728**	**-**	**274**	**-**	**30.002**
Nog toe te kennen middelen	43.230	-	188	-	43.418
Totaal niet toegekend	**43.230**	**-**	**188**	**-**	**43.418**
Eindtotaal	**861.412**	**307**	**44.934**	**-5.033**	**901.620**

De verstrekkingen voor Televisie, Radio en Overig media-aanbod zijn als volgt verdeeld over de genres.

Kosten per genre (Televisie, Radio, Overig media aanbod)

(x 1.000 euro)	Totaal 2023	Totaal 2022
1. Journalistiek	193.117	182.965
2. Sport	80.733	127.343
3. Cultuur	100.681	89.643
4. Amusement	18.737	10.216
5. Kennis en Educatie	89.542	94.734
6. Levensbeschouwing	21.978	18.488
7. Documentaire	29.036	24.391
8. Human Interest	63.969	63.535
9. Fictie	94.352	88.374
Overige media-aanbod	31.414	4.852
Totaal	**723.559**	**704.541**

12. Lasten personeel in loondienst

(x 1.000 euro)	2023	2022
Lonen en salarissen	39.116	32.643
Sociale Lasten	5.395	4.380
Pensioenlasten	4.815	4.029
Totaal	**49.326**	**41.052**

De stijging in de salarislasten wordt voornamelijk veroorzaakt door toename van het personeelsbestand en cao stijgingen. In het in 2022 gesloten cao-akkoord voor 2022 en 2023 zat een verhoging van de salarissen per 1 januari 2023 met 2 procent. Daarnaast is in de cao voor 2024 met terugwerkende kracht een extra verhoging van 5% over 2023 afgesproken en deze is in de kosten van 2023 meegenomen.

De pensioenregeling voor het NPO-personeel betreft een middelloonregeling en is ondergebracht bij PNO Media. Vanuit de NPO is sprake van een toegezegde bijdrageregeling. Op basis van het uitvoeringsreglement heeft de NPO bij een tekort in het fonds geen verplichting tot het voldoen van aanvullende bijdragen, anders dan door hogere toekomstige premies. De actuele dekkingsgraad aan het eind van 2023 bedraagt 113,3 % en is hoger dan de kritische ondergrens van circa 93%.

Personeelsbestand

Gedurende het boekjaar 2023 bedroeg het gemiddeld aantal werknemers, omgerekend naar fte 510,8 (2022: 456,4). Deze personeelsomvang (gemiddeld aantal personen) is als volgt onder te verdelen naar verschillende personeelscategorieën:

Fte gemiddeld per maand

	2023	2022
Audio	92,6	89,4
Video	91,0	78,4
Publiek & Marketing	46,3	42,9
Technologie & Operations	193,0	155,1
Financiën	36,6	32,3
Staf	51,3	58,3
Totaal	**510,8**	**456,4**

De stijging van 54 fte is voornamelijk een gevolg van het meer intern ontwikkelen van de on demand en ICT diensten van de NPO.

Beloning topfunctionarissen

Per 1 januari 2013 is de Wet normering bezoldiging topfunctionarissen publieke en semipublieke sector (WNT) van toepassing. Volgens de definitie van de WNT kent NPO de volgende topfunctionarissen:

- Leden raad van toezicht
- Leden raad van bestuur

Conform schrijven van het ministerie van Onderwijs, Cultuur en Wetenschap, d.d. 11 januari 2023, met referentie 35418716 is voor de NPO het algemene WNT-maximum ter hoogte van 223.000 euro van toepassing.

Samenstelling en vergoedingen raad van bestuur

De raad van bestuur was in 2023 als volgt samengesteld:

Naam	Functie	Dienstbetrekking
F.J. Leeflang	Voorzitter raad van bestuur	Ja
P.W. Doop	Lid raad van bestuur	Ja

Bezoldiging leden raad van bestuur

De bezoldiging van leden van de raad van bestuur wordt vastgesteld door de raad van toezicht en bedraagt in 2023:

2023

(bedragen x 1 euro)	F.J. Leeflang	P.W. Doop
Functiegegevens	Voorzitter RvB	Lid RvB
Aanvang en einde functievervulling in 2023	1-1-2023 tot 31-12-2023	1-1-2023 tot 31-12-2023
Omvang dienstverband (als deeltijdfactor in fte)	1	1
Dienstbetrekking	Ja	Ja
Bezoldiging		
Beloning plus belastbare onkostenvergoedingen	201.616	213.293
Beloningen betaalbaar op termijn	20.789	8.774
Subtotaal	**222.405**	**222.067**
Individueel toepasselijke bezoldigingsmaximum	223.000	223.000
-/- Onverschuldigd betaald en nog niet terugontvangen bedrag	n.v.t	n.v.t
Totaal bezoldiging	**222.405**	**222.067**
Reden waarom de overschrijding al dan niet is toegestaan	n.v.t	n.v.t
Toelichting op de vordering wegens onverschuldigde betaling	n.v.t	n.v.t

2022

(bedragen x 1 euro)	F.J. Leeflang	P.W. Doop
Functiegegevens	Voorzitter RvB	Lid RvB
Aanvang en einde functievervulling in 2022	1-1-2022 tot 31-12-2022	1-1-2022 tot 31-12-2022
Omvang dienstverband (als deeltijdfactor in fte)	1	1
Dienstbetrekking	Ja	Ja
Bezoldiging		
Beloning plus belastbare onkostenvergoedingen	197.082	197.082
Beloningen betaalbaar op termijn	18.894	18.894
Subtotaal	**215.976**	**215.976**
Individueel toepasselijke bezoldigingsmaximum	216.000	216.000
-/- Onverschuldigd betaald en nog niet terugontvangen bedrag	n.v.t	n.v.t
Totaal bezoldiging	**215.976**	**215.976**

Samenstelling en vergoedingen raad van toezicht

2023

(bedragen x 1 euro)	T.H.J. Joustra	M. van Beek	F.C.N.M. den Boer	F.P.S.C. Vrancken Peeters	M.E.M. van der Meulen-Doorewaard	H.M. Vletter - van Dort
Functiegegevens	Voorzitter RvT	Lid RvT	Lid RvT	Lid RvT	Lid RvT	Lid RvT
Aanvang en einde functievervulling in 2023	1-1-2023 31-12-2023	1-1-2023 31-12-2023	1-1-2023 31-12-2023	1-1-2023 31-12-2023	1-1-2023 31-12-2023	1-1-2023 31-12-2023
Bezoldiging						
Totale bezoldiging	25.810	15.486	15.486	15.468	15.486	15.486
Individueel toepasselijke bezoldigingsmaximum	33.450	22.300	22.300	22.300	22.300	22.300
-/- Onverschuldigd betaald en nog niet terugontvangen bedrag	n.v.t	n.v.t	n.v.t	n.v.t	n.v.t	n.v.t
Reden waarom de overschrijding al dan niet is toegestaan	n.v.t	n.v.t	n.v.t	n.v.t	n.v.t	n.v.t
Toelichting op de vordering wegens onverschuldigde betaling	n.v.t	n.v.t	n.v.t	n.v.t	n.v.t	n.v.t

2022

(bedragen x 1 euro)	T.H.J. Joustra	M. van Beek	F.C.N.M. den Boer	F.P.S.C. Vrancken Peeters	M.E.M. van der Meulen-Doorewaard	H.M. Vletter - van Dort
Functiegegevens	Voorzitter RvT	Lid RvT	Lid RvT	Lid RvT	Lid RvT	Lid RvT
Aanvang en einde functievervulling in 2022	1-1-2022 31-12-2022	1-1-2022 31-12-2022	1-1-2022 31-12-2022	1-1-2022 31-12-2022	1-1-2022 31-12-2022	1-1-2022 31-12-2022
Bezoldiging						
Totale bezoldiging	25.000	15.000	15.000	15.000	15.000	15.000
Individueel toepasselijke bezoldigingsmaximum	32.400	21.600	21.600	21.600	21.600	21.600

De leden van de raad van toezicht worden op grond van de Mediawet voor de duur van 5 jaar benoemd en kunnen eenmaal voor eenzelfde periode worden herbenoemd. Zij ontvangen, op grond van Artikel 2.6, 4e lid Mediawet, een door de minister van OCW vastgestelde bezoldiging.

In 2023 bedraagt de bezoldiging van de voorzitter van de raad van toezicht 25.810 euro. Voor de overige leden is de vergoeding vastgesteld op 15.486 euro.

Bezoldiging niet-topfunctionarissen

In 2023 is geen sprake geweest van een niet-topfunctionaris met een salaris boven de WNT-norm.

De binnen onze organisatie geïdentificeerde leidinggevende topfunctionarissen met een dienstbetrekking hebben geen dienstbetrekking bij meerdere WNT-plichtige instelling(en) als leidinggevende topfunctionaris (die zijn aangegaan met ingang van 1 januari 2018).

13. Lasten personeel niet in loondienst

(x 1.000 euro)	2023	2022
Inhuurkosten	9.356	10.736
Totaal	**9.356**	**10.736**

De NPO maakt gebruik van inhuurkrachten in aanvulling op de vaste formatie, onder meer voor de uitvoering van bepaalde taken binnen de technologie omgeving en op het gebied van programmering. Aanvullend is sprake van tijdelijke inzet voor incidentele projecten, bij piekbelasting, openstaande vacatures en voor vervanging bij zwangerschapsverlof of langdurige ziekte. De kostendaling ten opzichte van 2022 komt met name door het aannemen van meer vast personeel, waardoor minder aanvulling op de vaste formatie in de vorm van inhuur nodig was.

14. Facilitaire lasten (excl afschrijvingen)

(x 1.000 euro)	2023	2022
Distributie & Uitzenden	28.499	26.124
Programmakosten	3.774	2.291
Totaal	**32.273**	**28.415**

De stijging van de facilitaire lasten in 2023 ten opzichte van 2022 bedraagt 3,9 miljoen euro.

De kosten voor Distributie & Uitzenden zijn t.o.v. 2022 gestegen. De daling van de kosten in 2022 was grotendeels toe te wijzen aan de schikking omtrent facturen in dispuut, waarbij de openstaande te betalen facturen zijn kwijtgescholden. In 2023 zijn de kosten iets hoger dan normaal door de vernieuwing van het promoplatform.

De categorie Programmakosten bevat directe productiekosten voor evenementen ten behoeve van radioprogramma's en technische kosten voor NPO Start/NPO Plus. In 2023 zijn extra kosten gemaakt om meer programma's te voorzien van audiodescriptie, hiervoor is extra budget vanuit OCW toegekend.

15. Rechten

(x 1.000 euro)	2023	2022
Rechtenkosten	29.055	27.348
Totaal	**29.055**	**27.348**

De kostenpost Rechten en naburige rechten bevat onder meer de kosten voor auteursrechten en de aankoop van rechten ten behoeve van video on demand. Deze kosten zijn gestegen door stijgende kosten voor Buma/Stemra en SENA.

16. Overige bedrijfslasten

(x 1.000 euro)	2023	2022
Automatisering	18.534	14.974
Huisvestingkosten	7.505	4.556
Advieskosten	5.319	1.598
Marketing	6.387	5.668
Kijk- en luisteronderzoek	4.220	4.109
Contributies en bijdragen	4.181	3.450
Overige personeelskosten	3.881	2.792
Overige algemene bedrijfslasten	2.015	-7.494
Totaal	**52.042**	**29.653**

De overige bedrijfslasten zijn in 2023 met 22,6 miljoen euro gestegen. De verschillen per categorie worden hierna toegelicht.

De automatiseringskosten betreffen kosten voor het platform NPO Start (Plus), cloudkosten en directe kosten voor de reguliere kantoorautomatisering. De kosten zijn met name gestegen door het gestegen aantal streams, hogere kosten voor kantoorautomatisering en kosten voor ontwikkeling van software voor het radio content- en redactiesysteem.

Huisvestingskosten zijn gestegen door extra energiekosten en een toevoeging aan voorziening groot onderhoud van 2,6 miljoen euro.

De Advieskosten bestaan voor een groot deel uit juridische adviezen en externe expertise voor diverse vraagstukken. In 2023 waren de kosten hoog vanwege eenmalige advieskosten met betrekking tot commissie Van Rijn.

Binnen Marketing worden de kosten voor de vormgeving van netten en zenders en voor marketingcampagnes verantwoord. De kosten van 2022 bevatten een doorbelasting van kosten aan de omroepen, deze doorbelasting wordt nu via de opbrengsten verantwoord.

De kosten voor contributies en bijdragen hebben hoofdzakelijk betrekking op de bijdragen aan BVN, Stichting Nederlandse Datakluis, Dutch CORE rechtencoöperatie, het NFF (Nederlands Film Festival) en de EBU (European Broadcasting Union).

De overige personeelskosten zijn gestegen. Dit komt voornamelijk door een toename van de opleidingskosten, projectkosten omtrent diversiteit en wervingskosten.

De Overige algemene bedrijfslasten bestaan voornamelijk uit abonnementen/ lidmaatschappen, accountantskosten, verzekeringen, transactiekosten en vacatiegelden. In 2022 bevatten deze kosten ook een teruggave van te weinig verrekende btw over de jaren 2017 t/m 2022 ter grootte van 10,1 miljoen euro en is daarmee de grootste verklaring voor de toename van de kosten.

De accountantskosten (honoraria) zijn als volgt te verdelen:

(x 1.000 euro)	2023	2022
Onderzoek van de jaarrekening	226	202
Andere controleopdrachten	-	-
Advieskosten op fiscaal terrein	-	-
Andere niet-controlediensten	-	-
Totaal	**226**	**202**

De accountantskosten betreffen de kosten met betrekking tot het gecontroleerde boekjaar. De kosten zijn gestegen vanwege reguliere kostenstijgingen en de kosten voor overdracht naar de nieuwe accountant.

17. Financiële baten en lasten

De rentebaten c.q. -lasten bestaan voornamelijk uit (positieve) rente op het uitstaande banksaldo (inclusief deposito).

18. Vennootschapsbelasting

Vennootschapsbelasting huidig boekjaar

Sinds 1 januari 2016 is de Wet modernisering vennootschapsbelasting (vpb)-plicht overheidsondernemingen van kracht geworden. Deze wet heeft als doel overheidsondernemingen op dezelfde wijze in de heffing van vennootschapsbelasting te betrekken als private ondernemingen, om zo een gelijk speelveld te creëren. Dit houdt in dat de NPO vpb-plichtig is voor zover zij één of meer onderneming(en) drijft. Door de Belastingdienst is bepaald dat voor de NPO de nevenactiviteiten tot de belaste opbrengsten worden gerekend. Het resultaat op de nevenactiviteiten bedraagt in 2023 157.314 euro (zie onderdeel 9). Het geldende belastingtarief in 2023 bedraagt:

	Belastingtarief 2023
t/m 200.000 euro	19%
meer dan 200.000 euro	25,8%

Dit resulteert in een af te dragen vennootschapsbelasting van 29.890 euro (157.314 euro *19%).

19. Exploitatiesaldo

Het totale exploitatiesaldo bedraagt 6,8 miljoen euro negatief. Onderstaande tabel splitst uit in de bedragen die betrekking hebben op de NPO als organisatie (NPO: 11,5 miljoen euro negatief) en op de gelden die de NPO aan de omroepen toewijst (NPO Media: 4,7 miljoen euro positief). De verdeling van de onderstaande post Lasten is gelijk aan de verdeling in de Exploitatierekening 2023.

(x 1 mln)	NPO	NPO Media	Totaal 2023	Totaal 2022
Vergoedingen OCW	131,3	861,4	992,7	893,6
Omroepbrede middelen (OBM)	32,0	44,9	76,9	73,2
Opbrengst overige nevenactviteiten	0,5	0,0	0,5	0,6
Overige bedrijfsopbrengsten	0,6	0,0	0,6	0,1
Totaal inkomsten	**164,4**	**906,3**	**1.070,7**	**967,5**
Verstrekkingen zendgemachtigden	0,0	-901,6	-901,6	-826,6
Lasten	-176,6	0,0	-176,6	-142,2
Totaal kosten	**-176,6**	**-901,6**	**-1.078,2**	**-968,8**
Exploitatieresultaat	**-12,2**	**4,7**	**-7,5**	**-1,3**
Rentebaten/lasten	0,7	0,0	0,7	-0,2
Exploitatiesaldo uit gewone bedrijfsuitoefening voor belasting	**-11,5**	**4,7**	**-6,8**	**-1,5**
Vennootschapsbelasting	0,0	0,0	0,0	0,0
Exploitatiesaldo uit gewone bedrijfsuitoefening na belasting	**-11,5**	**4,7**	**-6,8**	**-1,5**
Over te dragen reserves (AMr)	0,0	0,0	0,0	0,0
Exploitatiesaldo na overdracht/ontvangst AMr	**-11,5**	**4,7**	**-6,8**	**-1,5**

Gebeurtenissen na balansdatum

Er hebben zich geen gebeurtenissen na balansdatum voorgedaan die in de jaarrekening verwerkt en/of in de overige gegevens vermeld dienen te worden.

Hilversum, 30 mei 2024
F.J. Leeflang
P.W. Doop

Deel III

Overige gegevens

Bestemming exploitatiesaldo

In de statuten van de NPO wordt verwezen naar de Mediawet. Hierin staat opgenomen dat de NPO gelden kan reserveren die bestemd zijn voor de verzorging van media-aanbod door de landelijke publieke media-instellingen. De NPO kan tevens gelden die bestemd zijn voor de uitvoering van haar taken en werkzaamheden reserveren (artikel 2.174).

(x 1.000 euro)	2023	2022
Exploitatiereserve	1.417	-
Bestemmingsreserve programmering / NPO-brede ontwikkelambities	-1.930	48
Bestemmingsreserve duurzaamheid	-3.000	3.000
Bestemmingsreserve culturele duurzaamheid	-5.000	5.000
Bestemmingsreserve organisatiewijzigingen	-3.000	-
Reserve voor media-aanbod	4.726	-9.580
Totaal	**-6.787**	**-1.532**

Controleverklaring van de onafhankelijke accountant

Aan: de raad van bestuur en de raad van toezicht van Stichting Nederlandse Publieke Omroep

Verklaring over de Jaarrekening 2023

Ons oordeel

Naar ons oordeel:

- geeft de jaarrekening van Stichting Nederlandse Publieke Omroep ('de stichting') een getrouw beeld van de grootte en de samenstelling van het vermogen van de stichting op 31 december 2023 en van het resultaat over 2023 in overeenstemming met de Regeling vaststelling Handboek Financiële Verantwoording Landelijke Publieke Media-instellingen, NPO en Ster 2022, Titel 9 Boek 2 van het in Nederland geldende Burgerlijk Wetboek ('BW'), en de bepalingen bij en krachtens de Wet normering topinkomens ('WNT'); en
- voldoen de in de jaarrekening verantwoorde baten, lasten en balansmutaties over 2023 in alle van materieel belang zijnde aspecten aan de eisen van financiële rechtmatigheid. Dit houdt in dat deze bedragen tot stand zijn gekomen in overeenstemming met de in de relevante wet- en regelgeving opgenomen bepalingen, zoals vermeld in de Regeling vaststelling Handboek Financiële Verantwoording Landelijke Publieke Media-instellingen, NPO en Ster 2022.

Wat we hebben gecontroleerd

Wij hebben de in dit jaarverslag opgenomen jaarrekening 2023 van Stichting Nederlandse Publieke Omroep te Hilversum gecontroleerd.

De jaarrekening bestaat uit:

- de balans per 31 december 2023;
- de exploitatierekening over 2023; en
- de toelichting met een overzicht van de gehanteerde grondslagen voor financiële verslaggeving en overige toelichtingen.

Het stelsel voor financiële verslaggeving dat is gebruikt voor het opmaken van de jaarrekening is de Regeling vaststelling Handboek Financiële Verantwoording Landelijke Publieke Media-instellingen, NPO en Ster 2022, Titel 9 Boek 2 BW en de bepalingen bij en krachtens de WNT.

De basis voor ons oordeel

Wij hebben onze controle uitgevoerd volgens Nederlands recht, waaronder ook de Nederlandse controlestandaarden, het Controleprotocol Publieke Media-instellingen van de Regeling vaststelling Handboek Financiële Verantwoording Landelijke Publieke Media-instellingen, NPO en Ster 2022 en het Controleprotocol WNT 2023 vallen. Onze verantwoordelijkheden op grond hiervan zijn beschreven in de paragraaf 'Onze verantwoordelijkheden voor de controle van de jaarrekening'.

Wij vinden dat de door ons verkregen controle-informatie voldoende en geschikt is als basis voor ons oordeel.

Onafhankelijkheid

Wij zijn onafhankelijk van Stichting Nederlandse Publieke Omroep zoals vereist in de Wet toezicht accountantsorganisaties (Wta), de Verordening inzake de onafhankelijkheid van accountants bij assuranceopdrachten (ViO) en andere voor de opdracht relevante onafhankelijkheidsregels in Nederland. Verder hebben wij voldaan aan de Verordening gedrags- en beroepsregels accountants (VGBA).

Informatie ter ondersteuning van ons oordeel

Wij hebben onze controlewerkzaamheden met betrekking tot fraude en continuïteit, en de aangelegenheden daaruit, bepaald in de context van de controle van de jaarrekening als geheel en bij het vormen van ons oordeel hierover. De informatie ter ondersteuning van ons oordeel, zoals onze bevindingen en observaties ten aanzien van de controleaanpak frauderisico's en de controleaanpak continuïteit, moet in dat kader worden bezien en niet als afzonderlijke oordelen of conclusies.

Controleaanpak frauderisico's
Wij hebben risico's op een afwijking van materieel belang in de jaarrekening die het gevolg is van fraude geïdentificeerd en ingeschat. Wij hebben tijdens onze controle inzicht verkregen in Stichting NPO en haar omgeving en de componenten van het interne beheersingssysteem, waaronder het risico-inschattingsproces en de wijze waarop de raad van bestuur inspeelt op frauderisico's en het interne beheersingssysteem monitort en de wijze waarop de raad van toezicht toezicht uitoefent en de uitkomsten daarvan.

Wij hebben ten aanzien van het risico op afwijkingen van materieel belang als gevolg van fraude de opzet en implementatie van de interne beheersing geëvalueerd, waaronder de gedragscode en de klokkenluidersregeling, en voor zover wij dat noodzakelijk achtten voor onze controle, de werking getoetst van deze interne beheersmaatregelen.

Wij hebben om inlichtingen gevraagd bij de leden van de raad van bestuur, afdeling financiën, compliance officer en de raad van toezicht of zij op de hoogte zijn van feitelijke, vermeende of vermoede fraude. Hieruit volgden geen signalen van feitelijke, vermeende of vermoede fraude die kunnen leiden tot een afwijking van materieel belang.

Als onderdeel van ons proces voor het identificeren van frauderisico's, hebben wij in nauwe samenwerking met onze forensische specialisten frauderisicofactoren overwogen met betrekking tot frauduleuze financiële verslaggeving, oneigenlijke toe-eigening van activa en omkoping en corruptie. Wij hebben geëvalueerd of deze factoren een indicatie vormden voor de aanwezigheid van frauderisico's.

De door ons geïdentificeerde frauderisico's en uitgevoerde specifieke werkzaamheden zijn als volgt:

Geïdentificeerde frauderisico's
Risico dat de raad van bestuur interne beheersingsmaatregelen kan doorbreken.

In zijn algemeenheid bevindt de raad van bestuur van een organisatie zich in een unieke positie waardoor zij in staat is interne beheersmaatregelen te doorbreken die effectief lijken te werken. Hierdoor is de raad van bestuur in staat de administratieve vastleggingen te manipuleren en frauduleuze overzichten op te stellen.

Daarom besteden wij bij al onze controles aandacht aan het risico van het doorbreken van maatregelen van interne beheersing door de raad van bestuur met betrekking tot:

- Journaalposten en andere aanpassingen die tijdens het opstellen van de jaarrekening zijn gemaakt.
- Schattingen.
- Significante transacties buiten het kader van de normale bedrijfsuitoefening.

Wij hebben daarbij bijzondere aandacht voor tendenties als gevolg van mogelijke belangen van de raad van bestuur.

Hierbij hebben wij de volgende risico's geïdentificeerd:

- Risico op het boeken van de salariskosten van de raad van bestuur middels de reguliere kosten (factuur), om de WNT-normen te omzeilen.
- Risico ten aanzien van juistheid van de kosten. Denk hierbij aan het opnemen van fictieve kosten, door bijvoorbeeld het vormen van onterechte verplichtingen en/of voorzieningen.

Onze controlewerkzaamheden en observaties
Wij hebben de opzet en implementatie geëvalueerd van de maatregelen van interne beheersing in de processen voor het genereren en verwerken van journaalposten en inkopen. Ten aanzien van het inkoopproces hebben wij ook de effectieve werking van deze maatregelen getoetst.

Wij hebben onze controle hoofdzakelijk gegevensgericht ingestoken.

Wij hebben data-analyses uitgevoerd om afwijkende kostenboekingen in het boekjaar te identificeren (gefocust op kostenverhogende boekingen) en hebben specifieke gegevensgerichte werkzaamheden uitgevoerd, waaronder het vaststellen dat deze kostenboekingen zijn gebaseerd op daadwerkelijke inkopen en afgenomen diensten in het betreffende boekjaar. Daarnaast hebben wij ons

gericht op journaalposten en andere aanpassingen die tijdens het opstellen van de jaarrekening zijn gemaakt.

Wij hebben op basis van deelwaarnemingen de ontvangen goederen of diensten en transactieprijzen die ten grondslag liggen aan deze kostentransacties getoetst aan de hand van de onderliggende overeenkomsten, leveringsdocumenten, facturen en geldbetalingen.

Daarnaast hebben wij de WNT-verantwoording volledig gegevensgericht gecontroleerd, waarbij wij tevens door middel van data-analyse gekeken hebben naar mogelijke andere kosten van de raad van bestuur, welke niet via de WNT verlopen.

Wij hebben ook specifieke controlewerkzaamheden verricht ten aanzien van overlopende posten. Wij hebben in het bijzonder aandacht gehad voor het inherente risico van mogelijke vooringenomenheid van de raad van bestuur bij schattingen.

Onze werkzaamheden hebben niet geleid tot specifieke aanwijzingen voor fraude of vermoedens van fraude ten aanzien van de afgrenzing en het bestaan van de kosten.

Wij hebben geen significante transacties buiten het kader van de normale bedrijfsuitoefening geïdentificeerd.

Geïdentificeerde frauderisico's

Het risico op frauduleuze financiële verslaggeving in de opbrengstverantwoording

Wij hebben het risico ten aanzien van de opbrengstverantwoording toegespitst op het risico ten aanzien van de vergoeding doorgifte publieke zenders.

Vergoeding doorgifte publieke zenders betreft de vergoeding die de NPO ontvangt vanuit de kabelmaatschappijen. Bij de kabelgelden zien wij het risico op de volledigheid van de opbrengstverantwoording. Specifiek gericht op het risico dat er opbrengsten buiten de boeken om gehouden worden.

Onze controlewerkzaamheden en observaties

Wij hebben de opzet en implementatie geëvalueerd van de maatregelen van interne beheersing in de processen voor het genereren en verwerken van journaalposten en de omzetverantwoording.

Wij hebben onze controle gegevensgericht ingestoken. Hierbij hebben wij de opgaven vanuit de kabelmaatschappijen aangesloten op de uitgestuurde facturen en de bankontvangsten. Ook hebben wij een analyse gemaakt t.a.v. het aantal abonnees door deze maand-over-maand en ten opzichte van voorgaand jaar te bekijken.

Wij hebben data-analyses uitgevoerd om afwijkende omzetboekingen in het boekjaar te identificeren.

Onze werkzaamheden hebben niet geleid tot specifieke aanwijzingen voor fraude of vermoedens van fraude ten aanzien van de afgrenzing en volledigheid van de omzetverantwoording.

Daarnaast zijn wij tijdens de controle alert gebleven op indicaties voor fraude. Ook hebben wij de uitkomst van andere controlewerkzaamheden beoordeeld en overwogen of er bevindingen zijn die een aanwijzing vormt voor fraude of het niet-naleven van wet- en regelgeving.

Controleaanpak continuïteit

De continuïteit van Stichting NPO is afhankelijk van de jaarlijkse vergoeding door het ministerie van Onderwijs, Cultuur en Wetenschap. De hoogte van de vergoeding wordt bepaald door de kaders in de concessie- en erkenningsperiode 2022-2026, door de afspraken binnen het Nederlandse kabinet en de Miljoenennota. Naast de vergoeding door Ministerie OC&W heeft Stichting NPO ook eigen inkomsten en financiële buffers.

De raad van bestuur heeft de jaarrekening opgemaakt uitgaande van de continuïteit van het geheel van de werkzaamheden van de stichting voor tenminste twaalf maanden vanaf de datum van opmaken van de jaarrekening. Hierbij is verondersteld dat de jaarlijkse vergoeding door het ministerie van Onderwijs, Cultuur en Wetenschap in die periode wordt gecontinueerd.

Onze werkzaamheden om de continuïteitsbeoordeling van de raad van bestuur te evalueren omvatten onder andere:

- Overwegen of de continuïteitsbeoordeling van de raad van bestuur alle relevante informatie bevatte waarvan wij als gevolg van onze controle kennis hadden, de raad van bestuur bevragen over de belangrijkste veronderstellingen en uitgangspunten. Wij hebben hierbij onder andere aandacht besteed aan de meerjarenbegroting waar de liquiditeitsprognose in is opgenomen.
- Nagaan of de raad van bestuur gebeurtenissen of omstandigheden heeft geïdentificeerd die gerede twijfel kunnen doen ontstaan over de mogelijkheid van de stichting om haar continuïteit te handhaven (hierna: continuïteitsrisico's). In onze evaluatie betrekken wij informatie die publiek bekend is ten aanzien van de financiering van Stichting NPO.
- Evalueren van de begrote operationele resultaten en daaraan gerelateerde kasstromen voor de periode van tenminste twaalf maanden vanaf de datum van opmaken van de jaarrekening rekening houdend met prijsontwikkelingen in de markt, ontwikkelingen in de programmering en onze kennis uit de controle.
- Analyseren of de huidige en de benodigde financiering voor het kunnen continueren van het geheel van de bedrijfsactiviteiten is gewaarborgd.
- Inwinnen van inlichtingen bij de raad van bestuur over haar kennis van continuïteitsrisico's na de periode van de door de raad van bestuur verrichte continuïteitsbeoordeling.

Naar aanleiding van onze werkzaamheden concludeerden wij dat de door de raad van bestuur gehanteerde continuïteitsveronderstelling aanvaardbaar is en, op basis van de verkregen controle-informatie, er geen onzekerheid van materieel belang met betrekking tot gebeurtenissen of omstandigheden bestaat die gerede twijfel kan doen ontstaan over de mogelijkheid van de stichting om haar continuïteit te handhaven.

Naleving anticumulatiebepaling WNT niet gecontroleerd

In overeenstemming met het Controleprotocol WNT 2023 hebben wij de anticumulatiebepaling, bedoeld in artikel 1.6a WNT en artikel 5, lid 1, onderdelen n en o, Uitvoeringsregeling WNT, niet gecontroleerd. Dit betekent dat wij niet hebben gecontroleerd of er wel of niet sprake is van een normoverschrijding door een leidinggevende topfunctionaris vanwege eventuele dienstbetrekkingen als leidinggevende topfunctionaris bij andere WNT-plichtige instellingen, en of de in dit kader vereiste toelichting juist en volledig is.

Verklaring over de in het jaarverslag opgenomen andere informatie

Het jaarverslag omvat ook andere informatie. Dat betreft alle informatie in het jaarverslag anders dan de jaarrekening en onze controleverklaring daarbij.

Op grond van onderstaande werkzaamheden zijn wij van mening dat de andere informatie:

- met de jaarrekening verenigbaar is en geen materiële afwijkingen bevat;
- alle informatie bevat die op grond van Titel 9 Boek 2 BW en de Regeling vaststelling Handboek Financiële Verantwoording Landelijke Publieke Media-instellingen, NPO en Ster 2022 is vereist voor het bestuursverslag en de overige gegevens.

Wij hebben de andere informatie gelezen en hebben op basis van onze kennis en ons begrip, verkregen vanuit de jaarrekeningcontrole of anderszins, overwogen of de andere informatie materiële afwijkingen bevat.

Met onze werkzaamheden hebben wij voldaan aan de vereisten in Titel 9 Boek 2 BW en de Nederlandse Standaard 720. Deze werkzaamheden hebben niet dezelfde diepgang als onze controlewerkzaamheden bij de jaarrekening.

De raad van bestuur is verantwoordelijk voor het opstellen van de andere informatie, waaronder het bestuursverslag en de overige gegevens in overeenstemming met Titel 9 Boek 2 BW en de Regeling vaststelling Handboek Financiële Verantwoording Landelijke Publieke Media-instellingen, NPO en Ster 2022.

Verantwoordelijkheden met betrekking tot de jaarrekening en de accountantscontrole

Verantwoordelijkheden van de raad van bestuur en de raad van toezicht voor de jaarrekening

De raad van bestuur is verantwoordelijk voor:

- het opmaken en het getrouw weergeven van de jaarrekening in overeenstemming met Titel 9 Boek 2 BW, de Regeling vaststelling Handboek

Financiële Verantwoording Landelijke Publieke Media-instellingen, NPO en Ster 2022 en de bepalingen bij en krachtens de WNT;
- een zodanige interne beheersing die de raad van bestuur noodzakelijk acht om het opmaken van de jaarrekening mogelijk te maken zonder afwijkingen van materieel belang als gevolg van fouten of fraude; en voor
- de financiële rechtmatigheid van de jaarrekening verantwoorde baten, lasten en balansmutaties.

Dit laatste houdt in dat de totstandkoming van deze bedragen in overeenstemming dient te zijn met de in de relevante wet- en regelgeving opgenomen bepalingen, zoals vermeld in de Regeling vaststelling Handboek Financiële Verantwoording Landelijke Publieke Media-instellingen, NPO en Ster 2022. In dit kader is de raad van bestuur verantwoordelijk voor een zodanige interne beheersing die de raad van bestuur noodzakelijk acht om het opmaken van de jaarrekening mogelijk te maken zonder afwijkingen van materieel belang als gevolg van fouten of fraude.

Bij het opmaken van de jaarrekening moet de raad van bestuur afwegen of de stichting in staat is om haar werkzaamheden in continuïteit voort te zetten. Op grond van het genoemde verslaggevingsstelsel moet de raad van bestuur de jaarrekening opmaken op basis van de continuïteitsveronderstelling, tenzij de raad van bestuur het voornemen heeft om de stichting te liquideren of de bedrijfsactiviteiten te beëindigen of als beëindiging het enige realistische alternatief is. De raad van bestuur moet gebeurtenissen en omstandigheden waardoor gerede twijfel zou kunnen bestaan of de stichting haar bedrijfsactiviteiten kan voortzetten, toelichten in de jaarrekening.

De raad van toezicht is verantwoordelijk voor het uitoefenen van toezicht op het proces van financiële verslaggeving van de stichting.

Onze verantwoordelijkheden voor de controle van de jaarrekening
Onze verantwoordelijkheid is het zodanig plannen en uitvoeren van een controleopdracht dat wij daarmee voldoende en geschikte controle-informatie verkrijgen voor het door ons af te geven oordeel.

Onze doelstellingen zijn een redelijke mate van zekerheid te verkrijgen over de vraag of de jaarrekening als geheel geen afwijking van materieel belang bevat als gevolg van fraude of van fouten en een controleverklaring uit te brengen waarin ons oordeel is opgenomen. Een redelijke mate van zekerheid is een hoge mate maar geen absolute mate van zekerheid en is geen garantie dat een controle die overeenkomstig de controlestandaarden is uitgevoerd altijd een afwijking van materieel belang ontdekt wanneer hier sprake van is.

Afwijkingen kunnen ontstaan als gevolg van fraude of fouten en zijn materieel indien redelijkerwijs kan worden verwacht dat deze, afzonderlijk of gezamenlijk, van invloed kunnen zijn op de economische beslissingen die gebruikers op basis van deze jaarrekening nemen. De materialiteit beïnvloedt de aard, timing en omvang van onze controlewerkzaamheden en de evaluatie van het effect van onderkende afwijkingen op ons oordeel.

Een meer gedetailleerde beschrijving van onze verantwoordelijkheden is opgenomen in de bijlage bij onze controleverklaring.

Amsterdam, 30 mei 2024

PricewaterhouseCoopers Accountants N.V.

drs. W. Poot RA

Bijlage bij onze controleverklaring over de jaarrekening 2023 van Stichting Nederlandse Publieke Omroep

In aanvulling op wat is vermeld in onze controleverklaring hebben wij in deze bijlage onze verantwoordelijkheden voor de controle van de jaarrekening nader uiteengezet en toegelicht wat een controle inhoudt.

De verantwoordelijkheden van de accountant voor de controle van de jaarrekening

Wij hebben deze accountantscontrole professioneel-kritisch uitgevoerd en hebben waar relevant professionele oordeelsvorming toegepast in overeenstemming met de Nederlandse controlestandaarden, het Controleprotocol Publieke Media-instellingen van de Regeling vaststelling Handboek Financiële Verantwoording Landelijke Publieke Media-instellingen, NPO en Ster 2022, het Controleprotocol WNT 2023, ethische voorschriften en de onafhankelijkheidseisen. Onze controle bestond onder andere uit:

- Het identificeren en inschatten van de risico's dat de jaarrekening afwijkingen van materieel belang bevat als gevolg van fouten of fraude, het in reactie op deze risico's bepalen en uitvoeren van controlewerkzaamheden en het verkrijgen van controle-informatie die voldoende en geschikt is als basis voor ons oordeel. Bij fraude is het risico dat een afwijking van materieel belang niet ontdekt wordt groter dan bij fouten. Bij fraude kan sprake zijn van samenspanning, valsheid in geschrifte, het opzettelijk nalaten transacties vast te leggen, het opzettelijk verkeerd voorstellen van zaken of het doorbreken van de interne beheersing.

- Het verkrijgen van inzicht in de interne beheersing die relevant is voor de controle met als doel controlewerkzaamheden te selecteren die passend zijn in de omstandigheden. Deze werkzaamheden hebben niet als doel om een oordeel uit te spreken over de effectiviteit van de interne beheersing van de stichting.

- Het evalueren van de geschiktheid van de gebruikte grondslagen voor financiële verslaggeving en het evalueren van de redelijkheid van schattingen door de raad van bestuur en de toelichtingen die daarover in de jaarrekening staan.

- Het vaststellen dat de door de raad van bestuur gehanteerde continuïteitsveronderstelling aanvaardbaar is. Ook op basis van de verkregen controle-informatie vaststellen of er gebeurtenissen en omstandigheden zijn waardoor gerede twijfel zou kunnen bestaan of de stichting haar bedrijfsactiviteiten in continuïteit kan voortzetten. Als wij concluderen dat er een onzekerheid van materieel belang bestaat, zijn wij verplicht om aandacht in onze controleverklaring te vestigen op de relevante gerelateerde toelichtingen in de jaarrekening. Als de toelichtingen inadequaat zijn, moeten wij onze verklaring aanpassen. Onze conclusies zijn gebaseerd op de controle-informatie die verkregen is tot de datum van onze controleverklaring. Toekomstige gebeurtenissen of omstandigheden kunnen er echter toe leiden dat een organisatie haar continuïteit niet langer kan handhaven.

- Het evalueren van de presentatie, structuur en inhoud van de jaarrekening en de daarin opgenomen toelichtingen en het evalueren of de jaarrekening een getrouw beeld geeft van de onderliggende transacties en gebeurtenissen.

Wij communiceren met de raad van toezicht onder andere over de geplande reikwijdte en timing van de controle en over de significante bevindingen die uit onze controle naar voren zijn gekomen, waaronder eventuele significante tekortkomingen in de interne beheersing.

Colofon

30 mei 2024

Redactie
NPO

Productie en vormgeving
CF Report, Tangelo Software

Fotocredits
Michel Schnater, Nathan Reinds

De NPO heeft ernaar gestreefd de auteursrechten van de foto's volgens de wettelijke bepalingen te regelen. Degenen die desondanks menen zekere rechten te doen gelden, kunnen zich wenden tot de redactie van dit jaarverslag.
Drukfouten voorbehouden.

nederlandse
publieke
omroep